

Murska Sobota, 10. julij 2003, leto LV, št. 28, odgovorni urednik Janez Votek, cena 300 sit

Str. 9 – Goričkl vodnjaki usihajo

Živeti ob su-
hem vodnjaku

Ljudje si pomagajo sami, država jim ne

Str. 2 – S kmetijskim ministrom
Francem Butom o letošnji suši in
reformi evropske kmetijske politikeDržava bo
prizadetim
morala zago-
toviti pomočStr. 15 – Poškodovani delavci cestnega podjetja, dva izmed
njih imata posebno hude poškodbe, poginilo pa je tudi več teletTovornjak s priklopnikom
trčil v delovni stroj Cestne-
ga podjetja Murska Sobota

Vestnikovi mladi novinarji

Nepreslišano

Str. 19 – Novinarske
MINI delavniceŠpela,
Barbara,
Neno in
Eva –
novinarji

pogled in odpotuj!

PORTOROŽ, Sonček klub
2* penzion Forma Viva, bogata
vsebina, do 12. leta brezplačno
do 2.8./5D/POL 32.500CRES, Sonček klub
2* Kmen, bogata vsebina,
do 12. leta brezplačno
do 2.8./7D/POL od 41.900KRETA/Rodos/Santorini
letalo z Brnika, preprosti hoteli,
letališka pristojbina doplačilo
16., 18.7./7D/NZ 69.900PAG, mesto Pag
3* apartma Valentino, novo,
150 m od morja, app/4+1
do 23.8./7D/N 108.900

SONČEK

M. SOBOTA, Slovenska 52

Telefon: 02/521 41 92

TUI potovalni center

Str. 3 – Bosta pred-
sednik in minister
držala obljubo?Razmere v
pomurskem
kmetijstvu
postajajo iz
dneva v dan
bolj kritične13. 7. ob 17.30
na mestnem stadionu
Fazanerija: mednarodna
priljetalska nogometna tekma
Mura : Hajduk16. 7. ob 17.30
na mestnem stadionu
Fazanerija: mednarodna
priljetalska nogometna tekma
Mura : Crvena zvezda

NAROČNIK

Mercator Hipermarket Murska Sobota

KRUK PIKNIK MEŠANI
0,80 g, Kruh Pecivo, Maribor

229,00 SIT

FRUPL FORA GRENIVKA
1,5 l, plastenka, Vital, Mestnje

98,00 SIT

PAŠTETA JETRNA
100 g, Gavrilovič

179,00 SIT

KOMPOT ANANAS
850 g, doza, Mercator

289,00 SIT

LEDENI ČAJ SOLA BRESKEV
0,33 l, pločevinka, Pivovarna Union

66,00 SIT

Ugodna
ponudba

OLJE SONČNIČNO FLORIOL

1.314,00 SIT

5 l, plastenka, Obala Koper

LUBENICE

79,00 SIT

1 kg, Mercator

PIVO ZLATOROG

147,00 SIT

0,5 l, steklenica, Pivovarna Laško

PIVO BANDIDOS

159,00 SIT

0,33 l, steklenica, Pivovarna Laško

Minister za zdravje opozarja:

"Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju!"

Ponudba velja do prodaje zaloga.

S kmetijskim ministrom Francem Butom o letošnji suši in reformi evropske kmetijske politike

Država bo prizadetim morala zagotoviti pomoč

Suša postaja v Sloveniji običajen naravni pojav. Letos nas pesti že tretja suša v tem desetletju, poznavalci pa pravijo, da je letošnja suša hujša od tistih v letih 2000 in 2001.

Nastopila je zgodaj, zato je prizadela tudi tiste kulture, ki jih običajno pospravimo do sredine leta. Pomurje in še posebej Prekmurje je med vsemi območji v Sloveniji najbolj prizadeto. Kmetje, ki še čutijo posledice prejšnjih suš, so izčrpali vse rezerve in brez pomoči države bodo težko preživeli. O reševanju te problematike smo se pogovarjali s Francem Butom, ministrom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, beseda pa je nanesla tudi na reformo evropske kmetijske politike.

»Nobenega dvoma ni, da suša je. Pravzaprav je izjemnih razsežnosti in verjetno je med vsemi zadnjimi sušami letošnja največja. Takšen je prvi vtis, to pa potrjujejo tudi podatki o požarih količinah žit. Čeprav je suša povsod v Sloveniji, je na tem vašem območju prav gotovo največja.«

Kmetje si še niso opomogli od posledic, ki jih je povzročila suša v letih 2000 in 2001, zato brez pomoči države ne bodo mogli premagati nakopičenih težav. Lahko pričakujejo pomoč države?

»Ocenjujem in prepričan sem, da bo določeno pomoč potrebno zagotoviti. Zato pa moramo narediti vse tisto, da bo to mogoče tudi izvesti. Treba je narediti popis škode, sprejeti ustrezno zakonodajo in nato tudi operativno pomagati. Sam ocenjujem, da bi bilo potrebno glede na roke tudi letos sprejeti interventni zakon, ki bi omogočil, da bodo prizadeti pomoč kar najhitreje tudi dobili. Razprava o sistemskem zakonu o odpravi posledic naravnih nesreč, ki ga je

vlada posredovala državnemu zboru v prvo obravnavo, se bo verjetno začela šele jeseni, zato je iluzorno pričakovati, da bi ta sistemski zakon že lahko uredil zadeve za letošnje leto. Sistemski zakon ima kar nekaj pomankljivosti oziroma napak, ki jih bo treba še doreči, zato bo potrebna poglobljena diskusija o njem. Bojim se, da bo skrajšan postopek sprejemanja tega zakona težko izvesti, zato za leto 2003 potrebujemo interventni zakon, sistemski zakon pa bo potrebno čim bolj pripraviti, da bo lahko naslednja leta pravna osnova za reševanje takšnih primerov.«

Predsednik vlade je ob zadnjem obisku v Prekmurju dejal, da so merila za oceno škode pripravljena, potrebno je čim prej ustanoviti komisije in opraviti popise. Pomurci imajo slabe izkušnje iz leta 2001, ko državna komisija ni upoštevala ocen, ki so jih pripravile občinske komisije.

»Strinjam se, da so imeli takrat oškodovanci delno prav. Tudi naše ministrstvo je takrat dalo nekaj podobnih predlogov ministrstvu za okolje, ki pa niso bili upoštevani. Jaz upam in verjamem, da se kaj takšnega letos ne bo zgodilo.«

Pomurci predlagajo, da bi kmetom na najbolj prizadetih območjih zagotovili akontacijsko izplačilo letošnjih subvencij.

»Dejal bi, da bo možno dobiti subvencije po prioriteten vrstnem redu tam, kjer bo škoda ocenjena kot največja. Sam sem že naročil kolegum v Agenciji za kmetijske trge, da pospešijo postopke za dodeljevanje subvencij in preučijo tudi možnosti za

morebitno drugačno obliko akontacij. V vsakem primeru pa lahko zagotovim, da bo v oktobru, torej prej kot lani, predvideni del subvencij izplačan. Upam celo, da se bo to dalo storiti še nekoliko prej. Seveda je potrebno najprej opraviti postopke, da se lahko naredi kontrola navzkrižne skladnosti, tako da bomo za isto parcelo imeli samo enega vlagatelja.«

Območna kmetijsko gozdarska zbornica za Pomurje že nekaj časa predlaga, da bi območja, ki jih redno prizadene suša, uvrstili med območja z omejenimi dejavniki za kmetovanje, vendar pri tem vselej naleti na gluha ušesa.

»Sam bi bil takoj za to, če bi bilo mogoče. Vendar v evropskem pravnem redu jasno piše, da imamo ravninski svet in območja z omejenimi dejavniki, kamor spadajo, gorsko-višinski svet, hribovski svet, kraški svet in močvirja. Goričko je že med območji z omejenimi dejavniki, ravninski del pa ni in bojim se, da bo tako tudi ostalo. Imam pa drugo rešitev in predlog, da bi v okviru kmetijskega okoljskega programa vpeljali in uveljavili poseben program, ki bi uredil ta problem, ta območja pa bi bila vključena med posebna plačila v kmetijskem okoljskem programu.«

Delno povračilo škode je le gašenje požara. Cilj nam ne sme biti plačevanje škode, pač pa preprečevanje vzrokov. V Sloveniji smo se odločili za nacionalni program namakanje, ki je najprej predvideval namakanje 100 hektarjev kmetijskih zemljišč, nato 10 tisoč hektarjev, zdaj pa je ta ob-

seg skrčen na okoli 3.500 hektarjev. Vendar se še to ne izvaja in tudi sredstva za to letos niso predvidena.

»Nekaj sredstev je predvidenih, teh 3.500 hektarjev se zdaj izvaja v fazah, in to nas bo stalo približno tri milijarde tolarjev. Tistih 100 tisoč hektarjev je bila iluzija, ki jo bo treba pozabiti. Namakanje bo lahko rešitev za majhen del proizvodnje, ki to ekonomsko tudi prenese. To so vrtnarstvo, sadjarstvo, trsnicarstvo, morda še zgodnje sorte krompirja in sladkorna pesa. Da bi pa kdaj koli in kjer koli v Sloveniji namakali pšenico ali koro, to nikoli ne bo možno, ker ni ekonomske računice, ki bi povrnila stroške namakalnih sistemov. Namakalni sistemi so rešitev le za majhen del proizvodov delovno intenzivne proizvodnje.«

Slovenija bi lahko za namakanje pridobila tudi evropska sredstva iz programa SAPARD. Zakaj je Slovenija namakanje izključila iz tega programa?

»Iz SAPARDA Slovenija letno dobi 6,3 milijona evrov, in to je majhen denar. Če bi vključili namakanje, ne bi mogli vključiti ti-

stih dejavnosti, kjer zdaj SAPARD svoj denar investira. Sredstva iz programa SAPARD so zdaj namenjena ena tretjina za investicije na kmetijo, ena tretjina v investicije v živilsko industrijo in njeno prestrukturiranje, brez katerega ta industrija ne more preživeti, ena tretjina pa delno v ukrepe infrastrukture na podeželju, delno pa za polnilne dejavnosti. Mislim, da smo se glede na višino sredstev, ki so na voljo, odločili za prave prioritete.«

Ob suši je v tem trenutku za kmete gotovo najbolj aktualna reforma evropske kmetijske politike. Kaj ta reforma prinaša kmetom?

»Ta reforma prinaša evropskim kmetom spremembo filozofije, preračun sedanjih 25 subvencij, ki jih pozna evropski pravni red, na eno subvencijo. Poslej bo to subvencija na kmetijo, v približno enaki višini, kot so sedanje subvencije, razen za velike kmetije. Pomeni, da bodo majhne in srednje kmetije dobile enako, kot ob sedanjih subvencijah, zelo velike kmetije, ki pa jih je v Sloveniji malo, pa bodo dobile nekoliko manj. V Sloveniji je že zdaj tako, in to v bistvu ne bo nič novega. Bistvo reforme kmetijske politike je,

da se subvencije ohranijo vsaj do leta 2014 v obsegu, kot je predviden, vendar se izplačujejo proizvodno popolnoma nevezano. To pomeni, da dobi subvencijo kmetija in proizvaja tisto, za kar meni, da lahko na trgu najboljše proda, povečujejo pa se subvencije za tako imenovane dodatne storitve kmetijstva. Če ima nekdo poseben odnos do živali, jim zagotavlja bolj prijazno rejo, jih izpušča, bo lahko uveljavljal dodatna plačila iz t. i. drugega stebra oz. razvoja podeželja. Na ta način naj bi evropski davkoplačevalci, prav tako tudi slovenski, dobili več zaupanja v to kmetijsko politiko ter imeli do nje več pozitivnega odnosa, saj ta reforma uvaja neke nove vrednote. Kmetom priznava, da izvajajo družbeno koristno delo, saj ob tem, da proizvajajo zdravo hrano, skrbijo še za varno okolje, za čisto vodo, za živali, ki niso mučene, za obdelano zemljo, za poseljeno podeželje. To so vrednote, za katere bodo po novem namenjene subvencije. Iz tega izhaja še eno pomembno

dejstvo, da se bo potrebnost, da na to, da subvencije še ostajajo temelj ukrepov kmetijske politike, dogovorila, rega zgodovinskega leta slovensko Slovenijo opravi preračun danjih subvencij na novo.

preračun bo tisto leto, ko ga se bomo na pogajanjih dogovorili in tisto leto bo postalo referenčno leto. Država ima možnost, da reformo začne izvajati leta 2005, 2006 ali 2007. Sam se nagibam k temu, da jo čim kasneje in da je to referenčno leto, ki je leto preračuna sedanjih na nove subvencij, čim bolj pomaknjeno, kar pomeni 2007. Na ta način bomo bolj izenačeni z evropsko najsterico, kajti mi bomo v naslednjih letih še povečali subvencije. Bistvo pa je, da imamo cije okoljskim programom, močjem z omejenimi dejavniki drugemu stebri, ne smemo tvojati, pač pa se priključiti zaradi uspeha pogajanj, sko unijo v pristopnih pogajanjih podvajajo, lahko pa uvedli tudi nekateri novi ukrepi. Tako da reforma ne bo gremembah okoljskih ukrepov, podpor hribom in no. To bo ostalo tako, se izpogajali, reforma pa o spremembi tržnih odnosov.

Pogajanja so potekala že velja sedanja kmetijska politika. Se bo treba še dodatno pogajati?

»Čakajo nas še trda pogajanja in to predvsem o tem, ko sprejeli novo reformo, terega leta bomo imeli na osnovi za preračun, pogajanja bodo potekala v januarju in novembra letos, potem v skem predstavljanju, bomo skupaj z ekspertnimi vili strokovni predlogi kombinacija je za Slovenijo boljše, v avgustu jo bodo razdgoskega kmetijskega ma predvidoma predstavnosti in izvedli o njej pravo, v katero bomo pritegnili kar najširši krog interesiranih.«

Lahko zatrdite, da bomo slovenski kmetje po uvitvi reforme evropske politike na boljšem.

»Slovenski kmetje bodo dobnobno kot evropski, da do dobili zagotovilo, da do 2014 kmetijska politika bo meljna skupna politika evropske unije. Drugič, da postaja bencije bolj družbeno koristne, s tem da bo mreža družba bolj pozitivno gledala na kmetijstvo. In tretje, država venija kot celota priznava, bodo nekateri posamezniki izgubili (predvsem veliki kmetijstvo), da reforma postopombno je, da Slovenija ja v času, ko se je v Sloveniji varilo toliko negativne družne klime okoli kmetijstva, kmetijstvo skoraj ni imelo ralo. Ustvarjali so se med delavstvom in vrom, namesto da bi evropski sta oba potrebna. Treba je dati, da v Sloveniji so predstavljaajo manj kot 100 ka proračuna, so družbeno stne, niso metanje denar in so nekaj, kar je majhno, vendar države k razvoju tudi k regionalnemu razvoju venije. Zato jili je treba naprej. Po reformi vsi bodo zadovoljni in pravi najbolj glasni. Desetina bo z reformo evropske politike Slovenija kot celota dobila.«

VESTNIK

IZHAJA OB ČETRTNIH

Izhaja: Podjetje za informiranje d. d.
Murska Sobota

Uredništvo: Ima Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik), Lucivka Kováč (namestnik odgovornega urednika), A. Nana Rihper Rodč, Bernarda Balažič-Peček, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Stefan Sobocan (novinarji), Nataša Juhov, Anja Zauneker (fotograf), Nevenka Esm (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična prednica), Robert J. Kováč (računalniški prednik).

Glavni uredništvo in uprave: M. Sobota, Ulica arh. Morzika 13, tel. št.: 531 19 98 (naročniška služba), n.č.: 531 19 60, 534 80 17 (novinarji Vestnika), Venera (trženje) 534 80 15, št. telefaksa 532 11 75. Nenaročeni rokopiisi in fotografije ne vračamo.

Naročnina za tri mesece je 3.700,00 tolarjev, letna naročnina na 14.800,00 tolarjev, letna naročnina za naročnike v tujini je 37.500,00 SIT, polletna naročnina za delovne organizacije, podjetja in obrtnike je 11.000,00 tolarjev. Izvod v kolportuži je 300,00 SIT. Transakcijski račun za naročnino pri Raiffeisen Krekova banka 24900-9000247884.

Tisk: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Večič. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvida in se obračunava v skladu s 7. točko 25. člena Zakona o davku na dodano vrednost, Uradni list št. 12. 1998, št. 89 in Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2002 in 2003, Uradni list št. 12. 2001, št. 103.

Količina: 16.200 izvodov.

Elektronska pošta:

Vestnik: vestnik@p-int.si,

Venera: venera@p-int.si,

Naročniška služba: oglas.vestnik@p-int.si

WWW stran: http://www.p-int.si

Skupni avstrijsko-prekmurski projekt

Kultura in kulinarika

Sodelovanje turističnih strokovnjakov avstrijske Štajerske in Prekmurja lahko koristi razvoju turizma in povečanju števila gostov ob reki Muri

Za učinkovito čezmejno sodelovanje med sosednjima regijama in državama ni pogoj veliko časa in denarja. To dokazujeta direktorici Margaret Huber (freizeit-tourismus agentur iz Feldbacha) in Sonja Kreslin (Kreslin Consulting), ki sta se letos januarja prvič srečali v Lendavi in se dogovorili o skupnem razvoju novega produkta. Produkt (izlet) je pred kratkim »preizkusilo« 68 avstrijskih gostov iz štajerske vasi Markt Hartmannsdorf. Produkt celodnevne izleta s programom na Otoku ljubezni v

Ižakovcih, pri Bukovniškem jezeru, v Strehovskih goricah in z zaključkom v Bad Radkersburgu so doživele tudi vse sodelavke partnerske organizacije v juniju. Nad vse učinkovita pa je bila tudi novinarska konferenca v začetku julija v Vinoteki Urbani v avstrijski Radgoni, kjer so predstavili nove in zanimive turistične publikacije – dvojezične zloženke – ki so na voljo v vseh avstrijsko-štajerskih in pomurskih zdraviliščih, v turistični agenciji MARKO, poslovni cnoti podjetja KRESLIN Consulting s poslovalnico v Lendavi, TIC-ih ipd. Za projekt je organizacija

FTA pridobila 2000 EUR sredstev EU, projekt pa je sofinancirala tudi avstrijska dežela Štajerska.

Obe organizaciji pa sta na dopoldanski delavnici v Feldbachu že dorekli nadaljevanje poslovnega sodelovanja s čezmejnimi produkti mladinskega turizma, kajti za »domačo turistično ponudbo« je veliko zanimanje na obeh straneh meje. Izleti, ki ponujajo zanimivosti in kulinarčne posebnosti tako v Avstriji kot Sloveniji, pa bodo v prihodnje zelo iskani.

B. B. P.

Komentar

Bosta predsednik in minister držala obljubo?

Razmere v pomurskem kmetijstvu postajajo iz dneva v dan bolj kritične

Padavine, ki so jih napovedali vremenslovci, so se na pomurju izognile, suša pa dobiva razsežnosti, kot jih ne poznamo niti najstarejši kmetje. Rezultati letošnje zore so katastrofalni, s pridelki pa na mnogih območjih še zdaleč ne bodo polni pridelovalnih stroškov. Letošnja suša je še posebej katastrofalna zato, ker je na pomurju zgodaj, saj je bilo pozimi padavin malo, podatki o letinskih padavin do konca junija pa kažejo, da te močno zaostajajo za dolgoletnim povprečjem.

Pomurski kmetijci so na problem suše začeli opozarjati že v začetku leta, vendar jih nihče ni poslušal. Zatajili so tako rešitve po vrsti, od občin, kjer bi se morala pravočasno prirediti potrebne ukrepe. Res da so posamezne občine začeli plačati, vendar skupne in celovite akcije vseh občin ni bilo, majhen, pa odgovorni tvoj miraje preslijo.

Pred dvema tednoma si je prizadeta območja ogledal predsednik vlade, prejšnji teden pa posledice suše videl tudi kmetijski minister Franc But. Foto: LK

Nekoliko se je začelo premikati šele v zadnjem času, ko so si najbolj prizadeta območja ogledali tudi najodgovornejši predstavniki državne oblasti. Ti so se na kraju samem lahko prepričali, da opozorila kmetijcev niso izmišljena, vendar ostaja vprašanje, če bodo ti obiski kaj prispevali k reševanju nastalih razmer. Tako predsednik vlade kot kmetijski minister sta se strinjala, da bo pomoč države neizbežna, vendar bo njena učinkovitost odvisna od tega, kdaj in koliko te pomoči sploh bo. V rezervah državnega proračuna, kjer bi morali zagotavljati sredstva za takšne primere, je po balansu ostalo premalo sredstev, zato bodo potrebne prerazporeditve ali drugačne rešitve.

Že suši v letih 2000 in 2001 sta kmete tako izčrpali, da rezerv nimajo, zato bodo za preživetje potrebovali takojšnjo pomoč. Kot kaže, pa se je pri tem že začelo zatikati. V vladi pravijo, da naj bi to reševal sistemski zakon o odpravi posledic naravnih nesreč, vendar je ta šele na začetku parlamentarne procedure. Sprejem po hitrem

postopku postaja vprašljiv, saj je zakon nedorečen in bi bila potrebna o njem temeljita razprava. Ob tem se zastavlja tudi vprašanje, zakaj je vlada s pripravo tega zakona tako dolgo odlašala, saj je sklep o njegovi pripravi parlament sprejel že pred osmi leti.

Ker sanacija naravnih nesreč spada v okoljsko ministrstvo, bi morali interventni zakon pripraviti v tem ministrstvu. Vendar če sodimo po reakcijah ministra Kopača ob preteklih sušah, potem nam je lahko jasno, zakaj tega niso storili.

Za razliko od pomurskih poslancev, ki so tokrat povsem zaspani, je treba pohvaliti koalicijsko Slovenijo, saj sta poslanski skupini SDS in NSi konec minulega tedna v parlamentarno razpravo dali interventni zakon o odpravi posledic suše, pozebe in neurij s točo v letu 2003. Vendar je zakonodajna služba državnega zbora obe poslanski skupini že obvestila, da njun zakon ne izpolnjuje vseh potrebnih pogojev, da bi ga lahko dali v obravnavo. Zanimivo ob tem je, da je parlamentarna zakonodajna

služba zavrnila tudi vladni sistemski zakon, zato naj bi v vladi že pripravili nov sistemski zakon in ga dali v državni zbor v sprejem po nujnem postopku.

Ob vsem, kar koli se bo zdaj dogajalo, je najpomembnejše, da se zakon, pa naj bo interventni ali sistemski, sprejme pred parlamentarnimi počitnicami, da bodo najbolj prizadeti lahko še pravočasno dobili vsaj del potrebne pomoči. Če se bo sprejem zakona zavlekel v jesen ali pa ga sploh ne bo, bo kmetijstvo na najbolj prizadetih območjih resnično ogroženo. Zaradi pomanjkanja krme in sredstev za njen nakup se bo stalež živine zmanjšal, pod vprašajem pa ostaja tudi jesenska setev, saj kmetje ne bodo imeli denarja za nakup potrebnega reprodukcijskega materiala. In kot pravijo prizadeti kmetje, bi se morali tisti, ki so odgovorni za reševanje teh problemov in sprejemanje ustreznih ukrepov, zdaj postaviti v kmetovo kožo. Ministri in poslanci, ki so jih izvolili tudi kmetje, namreč s svojimi plačami teh problemov ne občutijo.

Ludvik Kovač

Feniks iz pepela

Pomursko gospodarstvo je po podatkih o lanskem gospodarjenju spet korak nižje in dva koraka za slovenskim povprečjem. Nekdo bi o tem nekaj moral povedati, pa nič. Čakamo napovedano podrobnejšo analizo območne gospodarske zbornice, pa je ni. In pričakujemo, da bo nekdo povedal, da pomursko gospodarstvo vodijo v povprečju nesposobni direktorji. V tako poraznih gospodarskih podatkih je namreč skrito tudi to, pa naj si še tako naprej vlečemo neugodne gospodarske tokove in položaj regije, ki je državi in bogu za hrbtom. To, da pomurski direktorji niso sami biseri, pa tako vedo kar sami. Na upravnem odboru pri pomurski gospodarski zbornici so namreč nekateri pred časom ugotavljali, da hiperprodukcija priznanj direktorjem za gospodarske dosežke nikakor ne gre skupaj z anemičnostjo gospodarstva, in zato so s tem nehali.

Imamo podjetja, ki močno štrlijo iz povprečja in dokazujejo, da se da več in drugače. Pri njih izvemo, da uspeh podjetja tiči v odlično sestavljeni poslovni formuli, ki s svojo vizijo ujame vse dogodke in prehitijo konkurenco. Običajno jo sestavlja direktor, zato je tudi edino pravo sprječevalo njegove profesionalnosti. Vse drugo je le šminka. Čeprav ima različne odtenke in vsebine, jo razpoznavamo tudi novinarji. V razlagah o neugodnih pogojih gospodarjenja, požrešni državi, neusmiljeni davkarji in potem v klepetu o preobremenjenosti, številnih poslovnih srečanjih, o družabnih dogodkih, kjer se giblje elitna družba, o dopustu, ki zaradi skrbi za podjetje, to ni.

»Šminkerjev« med direktorji, podjetniki in obrtniki, ki izgubijo pravo smer in mero ter se na svojem direktorskem stolčku zazibljejo v iluzije, ki jih potem še nekaj časa prodajajo lastnikom, zaposlenim in medijem, je preveč. Potem pa vseh tistih zgodb, ki jih vlečejo za seboj, o zavoženih firmah, stečajih in odpuščanju delavcev ter upnikih praznih rok. Za čas, ko se vsa nesnaga pere pred javnostjo, sami za nekaj časa poniknejo, ljudje pa jih videvajo le na vratih zdravstvenih ustanov, kjer jim napolnijo zdravstveno kartoteko. In ko se prah nekoliko poleže, stečaj pa zaključijo z ugotovitvijo, da ni premoženja za plačilo niti stroškov postopka, izletijo kot ptič feniks, v ustanavljanje nove družbe. V nov stari krog.

M. H.

Podjetje LM-KO odpustilo delavce Prenagljena napoved o razcvetu

Emil Rošič, ki po podatkih Ajpesa v podjetju LM - KO, d. o. o., iz Lendavskih Goric nastopa kot pooblaščenec (ustanoviteljica in direktorica je Lidija Alt) je še sredi aprila za Vestnik povedal, da bodo glede na nove trge, ki se jim odpirajo, in možnosti povečanja obsega proizvodnje v obnovljenih odkupljenih prostorih nekdanjega Indipa, lahko ob štiridesetih delavcih zaposlili še trideset novih. Sploh je v svojem nastopu za medij natresel kopico vznesenih in samovšečnih izjav, ki so zaradi nedobrega slovesa predhodnega podjetja takrat tudi močno odmevale v lokalnem prostoru.

In če je konec marca v podjetju plačo dobilo devetintrideset delavcev, pa jih je sedaj zaposlenih le še petnajst. O tem, zakaj jih je podjetje odslavilo, smo poskušali izvedeti tudi pri Emilu Rošiču, vendar je bil ves čas zadržan, po informacijah iz drugih virov pa naj bi podjetje ostalo brez naročil.

Podjetje LM - KO, d. o. o., torej ima zaposlenih le še petnajst delavk, ki že dva meseca, za april in maj, niso prejele plače. Za šest delavk, ki mu jih je napotil Zavod za zaposlovanje in ker so jih uvrstili v skupino težje zaposljivih, je prejelo podjetje milijon tolarjev državne subvencije za vsako delavko, delodajalčeva pogodbeni obveznost pa med drugim je, da jih ima zaposlene dve leti, torej do prihodnjega leta. Zaradi informacij o težavah v podjetju - po izjavi odgovorne osebe murskosoboškega urada za delo doslej z delodajalcem, ki so mu napotili več kandidatov za zaposlitev, niso imeli negativnih izkušenj - bodo z Zavoda za zaposlovanje v podjetje poslali nadzor, ki bo preveril izpolnjevanje delodajalčevih pogodbenih obveznosti do delavk, ki jih je zaposlil z državno pomočjo. Ostalim delavkam pogodba o zaposlitvi preteče dvajsetega julija. Nazadnje so jim jo podaljšali za dvajset dni.

Po finančnih podatkih, kot jih ima Ajpes, je lani podjetje LM - KO poslovalo pozitivno ter izkazalo nekaj več kot dva milijona tolarjev dobička, vendar pa je prezadolženo in z nizkim koeficientom likvidnosti.

M. H.

Prvi obrok državne pomoči za Muro

Za izvedbo programa prestrukturiranja

Soboška Mura je prvo podjetje, ki je prejelo državno pomoč na osnovi zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah.

Omenjeni zakon je Državni zbor R Slovenije sprejel že v lanskem letu, zaradi sprejemanja izvedbenih aktov pa se je dodeljevanje pomoči zavleklo do sredine letošnjega leta. Program prestrukturiranja, ki so ga pripra-

vili v Muri, je vlada potrdila 23. junija in ji takrat odobrila tudi maksimalno višino državne pomoči, ki jo zakon omogoča. Tako bodo soboški tekstilci v treh obrokih prejeli 10 milijonov evrov državne pomoči, ki naj bi jim omogočila izvedbo zastavljenega programa prestrukturiranja, s tem pa tudi pozitivno poslovanje že v prihodnjem letu.

Prvi obrok denarne pomoči v višini 2,5 milijona evrov je Mura

od ministrstva za gospodarstvo prejela predvčeraj, ta denar pa bodo porabili za pokritje stroškov, ki so jih imeli doslej z izvajanjem programa prestrukturiranja. Drugi obrok v enaki višini naj bi Mura dobila septembra, zadnjega v višini 5 milijonov evrov pa januarja prihodnjega leta.

Kot je po obisku predsednika vlade mag. Antona Ropa povedal predsednik uprave Mure Borut Meh, se v podjetju zavedajo,

da državna pomoč, ki je ne povratna, ne pomeni le darila soboškim tekstilcem, zato so se obvezali, da bodo program prestrukturiranja izpeljali tako, kot so ga zastavili.

Na skupščini pa so se prejšnji petek sešli tudi delničarji Mure. Prisotni delničarji, ki so predstavljali 53,7 odstotka kapitala družbe, so potrdili vse predlagane sklepe. Po seznanitvi s poročilom uprave in nadzornega

sveta so obema podelili razrešnico za leto 2002, potrdili pa so tudi predlagane spremembe statuta in poslovnika o delu skupščine. S spremembami so statut uskladili z zakonom o gospodarskih družbah, zmanjšali pa so tudi število članov nadzornega sveta. Po novem jih bo v nadzornem svetu družbe devet, od tega bodo trije predstavniki delavcev.

L. Kovač

Albin Promotion
dobil dovoljenja za predelavo gum

Albin Promotion
dobil dovoljenja za predelavo gum

Albin Promotion
dobil dovoljenja za predelavo gum

Albin Promotion
dobil dovoljenja za predelavo gum

Ubrane poti razvoja podeželja

Dokumentiranje prve petletke

Vlični publikaciji v sliki in besedi predstavili številne projekte, ki so jih v zadnjih petih letih realizirali na Goričkem

Katalog sta izdali Naša vas in razvojna agencija Sinergija ob finančni podpori Ministrstva za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano. V začetku je bila le ideja, da bi puconška občina kot koordinator pripravljala projekte iz različnih občin pripravila pregledni projekt CRPOV z Goričkega, istočasno pa je tudi Sinergija razmišljala o nekakšnem dokumentiranju svojega petletnega dela.

Katalogu so vsi realizirani projekti predstavljeni v posameznih vsebinskih skupinah: razvojno planiranje, oblikovanje prostora, Moja - tvoja - naša vas, turistični potenciali, tematske poti, vinska turistična cesta, infrastrukturno povezovanje, tradicionalne dejavnosti, sadjarstvo na Goričkem, lokalni projekti razvoja podeželja, informiranje, spodbujanje razvoja podjetništva, programi zaposlovanja, infrastruktura, vodooskrba, pobudalci Prekmurja, mednarodni

projekti in krajinski park Goričko. Šele ob celovitem pregledu (zajetih je 80 % vseh projektov, saj se nekatere občine in izvajalci niso odzvali na

UBRANE POTI RAZVOJA PODEŽELJA
HARMONIOUS METHODS OF RURAL DEVELOPMENT

Katalog z zbranimi projekti, ki so bili na območju Goriškega realizirani v zadnjih petih letih

»Ni najbolj pomembno uspeli na nekem razpisu s svojim projektom in dobiti denar, bolj pomembno je »administriranje« in dokumentiranje tega projekta do konca, do izvedbe. In da ta projekt potem živi v praksi. Tu smo si nabrali veliko izkušenj, vendar do sedaj tega nismo cenili in nismo znali predstaviti,« je povedal Stanislav Sraka iz Sinergije.

povabilo, da »izdajo« svoje uspešne projekte je razvidno, kaj vse se počne – da se nekaj vseeno počne in da se posledično nekaj denarja vseeno steka tudi v Prekmurje.

Opravljenega je bilo veliko delo, kajti vseh podatkov niso imeli ne na Občini Puconci in ne na agenciji Sinergija. Namen pa ni le dokumentiranje petletnega dela, ampak, kakor

»... Želeli bi, da je ta katalog živa stvar in da ga dopolnjujemo; da ga čez pet let obogatimo z novimi projekti. Pomagal bo tudi kot informator in pomočnik pri novih idejah za izvedbene projekte. In da ne bi le mi hodili drugam gledat »primere dobre prakse«, ampak da bi začeli prihajati s tem namenom tudi k nam...« (Marta Horvat)

je povedala Marta Horvat: »... da poskušamo te projekte razširiti v širšo okolico, v slovensko javnost, in da prekmurske župane seznanimo z dejstvom, kaj vse je bilo opravljeno, in da to niso le papirnati projekti, ampak že kar izvedbeni projekti, ki zaposljujejo tudi določeno število delavcev.«

Bernarda B. Peček

Gradnja lendavske kanalizacije pobrala rezervo

Že sedaj za 320 tisoč evrov dodatnih del

Projekt Pince - Tornyiszentmiklós škodljiv za občane

Lendavsko kanalizacijsko omrežje bodo zgradili v treh fazah, prva, ki že poteka, zajema Lendavo in vasi Lendavske Gorice, Dolgo vas, Trimline, Petišovce, Čentibo in Dolino, druga Zgornji Lakoš, Dolnji Lakoš, Kapco, Kot in tretja Pince, Benico, Pince - Marof in Tornyiszentmiklós na Madžarskem. Zajeten projekt tako bo obsegu, financah kot tehnični izvedbi, ki bo zaradi svoje zahtevnosti dodobra obrusil tudi novo občinsko oblast. Če se je občinski svet v prejšnji sestavi veliko ukvarjal z vprašanjem, kolikšen naj bo znesek priključnine za uporabnike, pa bo novi moral zagristi v reševanje finančnih problemov investicije, ki že kažejo na nepredvidene razsežnosti.

Načrte za kanalizacijsko omrežje so tri do štiri leta pripravljale štiri projektne hiše, sodelovanja med njimi pa ni bilo ali je bilo slabo. Prav tako ga ni bilo s Komunalno, občino in krajevnimi skupnostmi, je v svojem nastopu pred občinskimi svetniki ugotavljal podžupan Štefan Sobočan. Že sedaj namreč ugotavljajo, da je za 320 tisoč evrov dodatnih tras. Pri načrtovanju so namreč kar izpostavili posamezno hišo na koncu ulice, pozabili celo na zaselke s petnajstimi hišami ali pa niso zajeli vinske kleti, ki bo postala čez leto ali dve stanovanjska hiša, čeprav stanovalci redno plačujejo prispevek za priključitev na omrežje. Druga vrzel pri načrtovanju je ta, da so predvideli le meter priključka na parcelo, drugo pa naj bi plačal sam uporabnik. Toda nekateri med njimi, ki že ima-

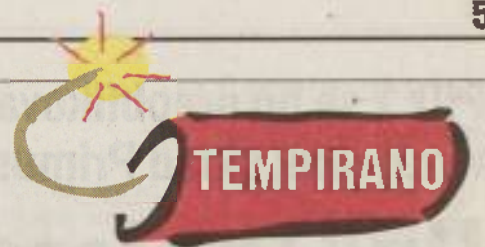
jo urejen priključek na staro kanalizacijsko omrežje, vztrajajo, da jim novega postavijo v funkcionalno stanje. V projektu so tudi načrtovali pohodne pokrove za jaške, torej na zelenici, kar pomeni, da niso primerni za jaške na tlakovanih dvoriščih, saj ne prenesejo večje obremenitve. Razliko zaradi dražjih pokrovov bodo tako morali izterjati od uporabnikov. Naslednja velika problema sta urejanje in ponovna preplastitev cest, ki nista zajeti v pogodbi z izvajalcem gradnje kanalizacije. Za sanacijo cest bi potrebovali 70 milijonov tolarjev in jih ni mogoče vzeti drugje kot v občinskem proračunu. Čeprav kanalizacijo že gradijo, z vsemi lastniki še vedno niso sklenili dogovora, da omrežje lahko poteka po njegovem zemljišču. Postopki razlastitve so dolgotrajni, vse druge poti pa spet dražijo investicijo, ki je, tako Štefan Sobočan, že tako kritična. Načrtovalci so izpustili tudi plačevanje odškodnine za poljščine in vrtnine, na občino pa že dežujejo zahtevki za odškodnine. Ker so upravičeni, jim ugodijo, plačujejo pa jih iz proračuna. »Projekt predvideva pet odstotkov dodatnih sredstev za dodatna dela in mi smo že blizu tem petim odstotkom. Vsa dodatna dela, ki se pojavljajo, seveda lahko izvedemo, vendar jih stodontno financiramo mi, če pa bi bila zajeta v projektu, bi dobili zanje od ISPE 44 odstotkov,« je povedal Štefan Sobočan. Kljub številnim problemom, ki spremljajo gradnjo lendavske kanalizacije, pa so je več kot trideset odstotkov (prva faza) že »spravili pod streho« in dela potekajo brez zastojev, konec leta pa bo tudi jasno, za koliko je

bilo prekratko finančno pokrivalo.

Za drugo fazo gradnje kanalizacijskega omrežja bodo dobili gradbeno dovoljenje predvidoma v tednu ali dveh, dokumentacijo za pridobitev sredstev že pregledujejo na ministrstvu, tako da bi jeseni objavili tender in konec leta opravili izbor izvajalca. Graditi bi začeli prihodnje leto.

Župan Anton Balažek pa je zahteval revizijo projekta Slovenije in Madžarske o skupni kanalizaciji Pince - Tornyiszentmiklós. Gre za povečanje investicijske vrednosti s 600 tisoč evrov na milijon dvesto do milijon in pol, kar je za župana neverjetno, res pa je tudi, da ta projekt nima finančnega pokritja. O tem je župan že pisno podžupan Štefan Sobočan pa se o drugačni vsebini dogovarja s partnerji iz Madžarske. Po podpisnem sporazumu med državama naj bi slovenska stran dnevno odkupila 118 oziroma 65 kubičnih metrov zmogljivosti čistilne naprave v Tornyiszentmiklósu, določeni pa sta tudi cena čiščenja in usoda mulja. »Naše stališče, ki ga usklajujemo z drugo stranjo, je naslednje: cena čiščenja v teh zaselkih je lahko enaka ali manjša kot na drugih lendavskih območjih, priključnina je lahko največ 766 evrov in mulj, če se bo vračal na našo stran, se mora upoštevati v ceni. Zadeva je takšna, kot je sedaj, skoraj rahlo škodljiva za občino in občane,« je izjavil Štefan Sobočan in še napovedal, da bodo naredili vse, da občani krajev, ki naj bi se priključili na ta kanalizacijski sistem, ne bodo na slabšem kot drugi.

Majda Horvat

Štefan Sobočan, lendavski podžupan, o zmogljivosti čistilne naprave v Tornyiszentmiklósu, o ceni čiščenja in usodi mulja. »Naše stališče, ki ga usklajujemo z drugo stranjo, je naslednje: cena čiščenja v teh zaselkih je lahko enaka ali manjša kot na drugih lendavskih območjih, priključnina je lahko največ 766 evrov in mulj, če se bo vračal na našo stran, se mora upoštevati v ceni. Zadeva je takšna, kot je sedaj, skoraj rahlo škodljiva za občino in občane.«

Štefan Zdravec, kmet iz Lipe: »Opažam, da v reševanju problema suše prizadeti kmetje imamo najmanj možnosti, da povemo, kaj za kmeta pomeni suša, ki uničuje naše pridelke. Do sedaj so se v javnosti pojavljali samo strokovnjaki, ki delajo na področju kmetijstva. Toda tem strokovnjakom njihov osebni dohodek ni ogrožen. Drugačen je položaj nas kmetov.«

Franjo Makovec, načelnik (župan) Občine Sv. Martin na Muri: »Da, pripravljamo se na gradnjo mostu čez Muro. V izdelavi je lokacijska dokumentacija, ki bo gotova do konca tega meseca, gradnja pa naj bi se začela sredi jeseni in se končala do junija leta 2004. Še prej pa mora mešana komisija določiti lokacijo mejnega prehoda med Svetim Martinom na Muri in Hotizo.«

Anton Kavar iz Radovec dobro obvlada vožnjo štiriindvajset let starega gasilskega avtomobila in pravi: »Moramo ga čuvati in dobro vzdrževati, ker za drugega ni denarja.«

O vodi pa: »V zimskem času tega ni dosti, najbolj hudi meseci pa se začno tam v maju in trajajo do septembra, vse pa je odvisno od padavin. Letos nismo imeli padavin dobre štiri mesece in sami vidite, kakšna suša se je pojavila, vodnjaki pa so prazni gratali.«

Dr. Vekoslav Grmič, naslovni škof in častni občan Sv. Jurija ob Ščavnici na sprejemu ob njegovem življenjskem jubileju: »Bilo je to tudi leto, ko smo hodili po raznih mitingih, kjer smo ljudi pripravljali na volitve. In

zdelo se mi je, da imam neki uspeh s svojimi govori. In tako je neka ženska na enem od zborovanj rekla: »Ta bi bil za pridigarja!« Ne rečem, da je to name kaj vplivalo, ampak bilo je doživetje. Potem pa je prišlo naenkrat do tega, da sem se odločil, da bom postal duhovnik. Začutil sem, da moram nekaj storiti za razdvojen slovenski narod, kar se je namreč pokazalo šele po vojni. Ne v mariborski škofiji, ker je bil tam škof Tomažič, ki je stvari čisto drugače gledal in tudi niti malo ni pustil, da bi prišlo do nasprotij osvobodilnemu gibanju, temveč je ob neki priložnosti, ko so ga prišli nagovarjati iz Ljubljane, celo rekel: »Se nimate dovolj prelivanja krvi?«

Jože Graj

na internetu:
www.p-inf.si

**PID 1 se bo preoblikoval
v vzajemni sklad Primus**

Prvi vzajemec iz privatizacije

**Pomurski sklad med najuspešnejšimi, za
vlagatelje pa bo v prihodnje še bolj zanimiv**

Na ponedeljkovi skupščini Pomurske investicijske družbe 1 je največja pozornost veljala preoblikovanju družbe v vzajemni sklad. Takšno preoblikovanje so v Pomurski investicijski družbi napovedovali že sredi devetdesetih let, ko so začeli s čiščenjem portfelja; ker se je zakonodaja na tem področju spreminjala, pa je do preoblikovanja prišlo nekoliko pozneje, kot so načrtovali.

Za sklep o preoblikovanju v vzajemni sklad Primus so glasovali vsi prisotni predstavniki kapitala, PID 1 pa je prvi privatizacijski sklad, ki se bo preimenoval v vzajemni sklad. Kdaj se bo to zgodilo, je odvisno od Agencije za trg vrednostnih papirjev, ki mora preoblikovanje potrditi, po besedah Ivana Vizjaka, direktorja soboške poslovne enote LB Maksima, pa naj bi se to zgodilo še letos. Vse premoženje PID 1 se bo tako preneslo na vzajemni sklad, delničarji pa bodo za vsako delnico dobili po eno točko vzajemnega sklada. Pomembno je, da preoblikovanje ne bo imelo davčnih posledic za dosedanje delničarje, saj se bo pri vseh transakcijah upošteval datum nakupa in ne preoblikovanja.

Vzajemni sklad Primus bo upravljal Pomurska družba za upravljanje skladov, ki se je pred leti priključila LB Maksimu, letos v marcu pa so se z njo dogovorili, da se upravljanje vzajemnega sklada ponovno prenese na pomursko družbo, za kar so na agenciji že stekli ustrezni postopki.

Pomurski PID 1 je eden najuspešnejših tovrstnih skladov v državi, saj se tržna vrednost delnice giblje trenutno okoli 220 tolarjev, kar je največ med vsemi tovrstnimi skladi, bil pa je tudi prvi, ki je pred tremi leti izplačal dividende. Zaradi stroškov pri izplačilu dividend jih lani niso delili, dobička pa tudi letos ne bodo dali za dividende, pač pa ga bodo prenesli v točke vzajemnega sklada. Zaradi strukture premoženja bo vzajemni sklad Primus zanimiv tudi za večje vlagatelje, saj ima delnice uspešnih slovenskih podjetij, po preoblikovanju v vzajemni sklad pa se bo vrednost delnice izenačila s knjigovodsko in bo približno za 15 odstotkov večja od sedanje tržne vrednosti. Sicer pa se lastništvo v tem skladu vedno bolj koncentrira, saj je imela ta leta 1995 30.600 delničarjev, konec letošnjega junija pa jih je bilo 10.210. Pričakujejo, da bo po preoblikovanju v vzajemni sklad še nekaj izstopov, vendar zaradi tega panike na trgu kapitala ne bi smelo biti, saj sredstva sklada znašajo 9,5 milijarde tolarjev.

Po Vizjakovih besedah so se vsi, ki so svoje lastniške certifikate vložili v Pomursko investicijsko družbo, dobro odločili, saj družba uspešno posluje, lansko leto pa je bilo za PID 1 najuspešnejše doslej. Vsi kazalci poslovanja, s katerimi ocenjujejo uspešnost, so bili mnogo višji od načrtovanih in so presegli vsa pričakovanja. Družba je lani ustvarila 1,38 milijarde tolarjev bilančnega dobička, čisti dobiček v višini 981 milijonov tolarjev je za 140 odstotkov višji od predlanskega, tržna vrednost delnice pa se je lani povečala kar za 77 odstotkov. Za primerjavo zapisimo, da je vrednost SBI 20 lani porasla za 55,2 odstotka, indeks PIX (pooblaščen investicijske družbe) pa se je povečal za 67 odstotkov.

Na tej skupščini so delničarji podelili tudi razrešnico upravi in nadzornemu svetu ter sprejeli sklep o uporabi bilančnega dobička. Del tega, v višini 8,5 milijona tolarjev, bodo dali za nagrado članom nadzornega sveta.

Ludvik Kovač

Akcija sindikatov za nedeljsko zaprtje trgovin Zbrali 49 tisoč podpisov

Sindikati delavcev trgovine je zbral v podporo za razpis predhodnega referenduma o obratovalnem času trgovin 49.000 podpisov. S tem so presegli načrtovanih 40.000 podpisov, potrebnih za izvedbo zakonodajnega referenduma, na katerem se bodo državljani predvidoma v prvi polovici septembra odločali, ali bodo lahko trgovine ob nedeljah – razen dežurnih – odprte ali ne. Podpise so zbirali do 7. julija, torej do roka, ki ga je določil Borut Pahor, predsednik državnega zbora.

M. J.

Najmodernejša avstrijska naprava ASB ob meji

Inovativno izkoriščanje odpadkov

**V drugi polovici junija so v neposredni bližini
Šentilja, v kraju Retznei v Avstriji, slovesno odprli
najsodobnejšo napravo ASB za pripravo
alternativnega goriva iz neuporabnih odpadkov**

Naprava je plod skupnega vlaganja v višini 10 milijonov evrov ter sodelovanja podjetij Lafarge Perlmöser in podjetja Saubermacher. Gre za najmodernejšo in največjo napravo na svetu za proizvodnjo alternativnega goriva, ki ga bodo uporabljali v cementarni v neposredni bližini. Pred slovesno otvoritvijo se žigalnice neuporabnih odpadkov so organizirali 2. okoljski forum (prvi je bil septembra lani v Lenartu), na katerem so predstavili najnovejšo okoljske predpise ter načrte in o njih razpravljali.

Ker je tudi Slovenija v okoljski politiki zelo tesno za zahodnoevropskimi državami, bo še kako prav, da se bo v prihodnje resneje lotila tudi takih povabil, ki prihajajo iz obmejnih krajev.

Teme na forumu so bile vsekar zelo aktualne: g. Zahrer z avstrijskega ministrstva za zdravje in prehrano je govoril o tem, zakaj potrebujejo termične naprave; znani pravnik Christian Onz je govoril o pravnem vidiku termičnega izkoriščanja in uničenja, g. Spaun z Avstrijskega združenja cementne industrije o avstrijskem gospodarstvu z odpadki, nato pa so predstavili še

V novi napravi se energijsko vredni odpadki predelajo v visoko kakovostno alternativno gorivo, ki ga bodo uporabljali v bližnji cementarni na posnetku.

energetsko izkoriščanje na primer projekta TT - Therm am, predstavnik univerte obna pa jih je seznanil s tološkimi trendi in razvojem termičnem izkoriščanju odpadkov v industriji.

Slovesnosti se je udeležilo gostov iz gospodarstva iz Češke, Madžarske, Hrvaške in Slovenije, saj pomeni ta naprava za neke nove prihodnosti pri izkoriščanju sekundarnih odpadkov. ASB-naprava oziroma Team je skupno podjetje zultat dolgoletnega sodelovanja med podjetjem Saubermacher in Lafarge Perlmöser. Naprava, ki bo iz ostankov neuporabljanih odpadkov proizvede gorivo z visoko kurilno vrednostjo, ki se bo lahko uporabljalo v domačino gorivo v industriji, pečeh, cementarnah, so izpolnili zahteve avstrijske Odredbe o odpadkih, ki bo začela veljati januarja 2004 in ki prepoveduje odlaganje na deponiji odpadke, ki se lahko ponovno uporabijo. Tudi za cementarno v Retzneiu in Mannersdorfu je naprava ASB (Aufbereitungsinstitut Brennstoff - predelava bstitutno gorivo) svoj prvi mejnik, saj se bodo sredstva odpovedali fosilnemu gorivu in uvozu premoga. Poleg tega raba ASB zniža stroške in omogoča ohranjanje vrednosti kot 100 delovnih mest. Društvo gorivo v napravah, ki so optimalno uporabljajo, rali izvesti dodatne procesne tehnologije.

Od leta 2004 bo naprava v Retzneiu proizvedla 40.000 ton ASB, od leta 2005 pa naj bi količino povečali na 50.000 ton. Tem bodo že prvo leto proizvali 24.000 ton goriva. Društvo in Pomurje je dosegel tako izjemno pomembno, to tudi rešitev za odpravo neuporabnih odpadkov, ne smemo na odlagališča.

Bernarda B.

V ljutomerskem Muralesu lanskoletno poslovanje nad pričakovani

Več kot polovica lastnih blagovnih znamk

Več kot 56 odstotkov prihodkov ustvarijo s prodajo na tujih trgih

Kljub nekaterim težavam, s katerimi so se srečali v lanskem letu, so v ljutomerskem Muralesu uspešno zaključili poslovno leto 2002. Nemški partner, s katerim so že več let uspešno sodelovali in za njega izdelovali razkošnejše stole za jedilnice, je zašel v stečaj, vendar so ta izpad tržišča uspeli hitro nadomestiti z novim partnerjem, s katerim so v preteklosti že prav tako sodelovali. Zaradi omenjenega stečaja so izgubili tudi nekaj prihodka, navkljub vsemu pa so lanskoletno poslovanje sklenili s 136 milijoni tolarjev čistega dobička, ki je tako za 44 odstotkov višji kot predlani.

Zastavljene planske cilje so v lanskem letu presegli, nekoliko težje pa bo letos, ko močno čuti posledice recesije na nemškem tržišču. Nemška naročila so se v juniju zmanjšala za 40 odstotkov,

v juliju in avgustu napovedujejo še nadaljnje znižanje in normalna naročila je pričakovati šele v septembru. Zato morajo več delati v konjunkturalnih mesecih, ko je prodaja na vrhuncu, pravi direktor Stanko Škalič. Nihanje prodaje pa je manj prisotno tudi na domačem tržišču. Tu so lani ustvarili nekaj manj kot 44 odstotkov vseh prihodkov, 41 odstotkov prihodkov so ustvarili s prodajo na nemškem, 15 odstotkov pa na drugih tujih trgih. Med slednjimi je najmočnejše hrvaško tržišče, prodajajo pa še v ZDA, Anglijo in tudi v vzhodne države. V ZDA so lani izvozili za 300 tisoč dolarjev izdelkov, letos pa bodo prodajo na tem trgu podvojili. Prisotni so tudi na avstrijskem tržišču, vendar posredno, preko nemških trgovcev, saj so direktni izvoz v Avstrijo omejevale carine.

V Muralesu dodelavnih poslov ne delajo, za tamkajšnje partnerje

izdelke skupaj razvijajo, surovina pa je slovenska. Njihovi izdelki se na nemškem trgu prodajajo predvsem pod trgovskimi blagovnimi znamkami, medtem ko na slovenskem in na vzhodnih trgih prodajajo izdelke pod lastno blagovno znamko. Na račun teh ustvarijo okoli 58 odstotkov vseh prihodkov.

Čeprav imajo v zalogah vezanih več kot 600 milijonov tolarjev sredstev, večjih likvidnostnih težav ne čutijo in tudi kreditov nimajo. Dobička doslej še nobeno leto niso delili in tudi letos ga ne bodo.

Če želijo ostati konkurenčni, morajo nenehno posodabljeni proizvodnjo, za to pa vsako leto namenijo precejšnja sredstva. Tako so lani v modernizacijo vložili več kot 200 milijonov tolarjev, naku-

Direktorja Muralesa skrbi rasečenost proizvodnje, zato morajo več delati na tujih trgih.

pili so nekaj strojne opreme, predelali sušilnice, letos pa bodo obnovili in posodobili kakovost, kjer bodo prešli na posredno matizirano kurjenje z lesnimi odpadki.

Število zaposlenih se je v lanskem letu ustalilo na okoli 220, vendar imajo pa tudi svoje obratovanje in njihovo stroje opremo razširili. Nekaj kooperativnih imajo na Hrvaški, na Poljskem, čejo tudi v Srbiji. Izločajo in raje vsako možnost, da bi izdelek čim ceneje, hkrati pa kakovosten in s tem konkuren na vseh trgih, zatrjuje direktor Stanko Škalič.

Ludvik Kovač

Pogajalci so se razšli brez dogovora

predstavniki slovenske žitne industrije in pridelovalci so se v torek sešli v prostorih Kmetijske zadruge Gorjane Radgona. Po dobri uri pogajanj so se razšli brez dogovora. Direktor Žitne skupnosti Janez Železnikar je povedal: »Pogajanja so v zaključni fazi, toda žal dogovora še ni, saj so stališča različna. Predelava, naša mlevska industrija, zahteva tržno ceno pšenice, ki bi morala biti enaka tržni ceni pšenice, ki jo imajo mlini v sosednjih državah. Pridelovalci zahtevajo ceno, ki bi pokrila stroške in inflacijo. Vsak ima seveda svoj prav, vendar žal tržna cena ne upošteva teh pogojev; upošteva le tržno priznane stroške in tu je razkorak zaenkrat še zelo velik, za več kot 4 tolarje po kilogramu.« Predlog žitne industrije je, da upošteva le razreda A in B, za prvega 32 in drugega 28 tolarjev za kilogram.

Franc Kučan, ki v pogajalski skupini zastopa interese kmečke sindikata, pa je menil: »Pridelovalci seveda s ponujenim nismo zadovoljni, saj smo upali, da se bo mojo kaj zmenili. Naša stališča so jasna, saj hočemo imeti plačano ceno na ravni lanskih cen povzanih s povprečno letno inflacijo.« Predstavniki pridelavcev za razred B zahtevajo 32,80 tolarja in za A 36 tolarjev. Opozorili so tudi, da se niso uspeli zmeniti z državo, ki je lani prispevala 5000 tolarjev na hektar v obliki neposrednih plačil. In kdaj lahko pričakujemo dogovor o ceni pšenice? V mlevski industriji so se dogovorili, da se še enkrat posvetujejo in v četrtek drugi strani posredujejo svoj dokončen pismen dogovor.

S. E.

S. E.

Prejeli smo

Sušča v letu 2003

«Vidim, da imamo pri reševanju problema suše prizadeti največjo možnost, da povemo, kaj za kmeta pomeni suša. Če imajo naše pridelke. Do sedaj so se v javnosti pojavljali strokovnjaki, ki delajo na področju kmetijstva. Toda za te strokovnjake njihov osebni dohodek ni ogrožen. Drugačen je položaj naših kmetov. Vem, da stroka mora biti zraven pri vsem reševanju, kajti stroka je tista, ki odloča. Ampak kmetije pa iz tega vemo tudi sami veliko povedati.

...odlazi o srečanju s državnimi predstavniki smo vide-
li, kako da za kritje škode, nastale zaradi suše, sredstev v mi-
nistru za kmetijstvo ni, ravno tako ne v ministrstvu za okolje
Kajti suša je naravna katastrofa, katere nihče ne pla-
ča, zato tudi za reševanje tega problema sredstev ni. Na žalost!
tako, ki so posebej prizadeta. V občini Beltinci so to vasi
Beltinci, Biatonci, Lipovci in Gančani. Ostale vasi spadajo
prizadetosti. Kje je občina Beltinci? A je pomemb-
na? V občini odvijajo samo športne, gasilske in kulturne
prireditve? Ali župan in svetniki sploh vedo, da so jim glas za
sušo in rešuje prek politike. Politika je osnova vsega do-
brega gospodarstva in kmetijstva. V občinskih proračunih bo
namreč namenjeni sredstva tudi za elementarne nesreče, kajti
bolj, da se ravno občina Beltinci nahaja na območju, kjer je
večkrat prazna je občina. Ta mora pokazati najprej interes za reše-
vanje problema večine občanov in nato država. Ne ščitim
zavetel, nje moramo biti glasnejši in zahtevnejši, ampak
vsega tega doseganja je matična občina. Ob volitvah so bili v
državi in krajevne organe izvoljeni ljudje iz vrst raznih dru-
žin, ki smo izostali. Smo v težkem položaju. Če nisi v poli-
tiki, ni praktično ni in za reševanje problema kmetov bomo mo-
gli. Za obstanek kmetovanja bomo tudi v bodoče nosili naj-
večjo odgovornost. Zato naj kmetje v bodoče bolj mislijo o tem,
kaj lahko preveč, medtem ko za reševanje problema nesreč
na občini Beltinci ni sprejemljivo.

Projekta potrebujemo projekte za namakanje in komasacije. Namakanje za nas Lipa je občina Beltinci zaupala Po-
močnemu konzorciju, vendar ni sredstev za izvedbo in ne na-
plačan, naprej pa se ne dogaja nič. Nekdo si
mo illo, glavno je, da se odvija neproduktivna dejavnost, od
kateri pa nič ne bo živel, kajti kot kmet sem mnenja, da si naj
več krajši čas na lastne stroške in ne na račun občanov.

Štefan Zadavec, Lipa 6

Štefan Zadavec, Lipa 6

Olajšano koriščenje sredstev

Na voljo še več kot 6 milijard tolarjev

Kot so sporočili iz Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja, so konec junija na seji Odbora za strukturne ukrepe in razvoj podeželja v Bruslju potrdili spremembe slovenskega Programa razvoja podeželja za obdobje 2000-2006 v zvezi s koriščenjem sredstev predpristopnega instrumenta SAPARD. S temi spremembami so poenostavili kriterije za koriščenje sredstev pri naložbah v kmetijska gospodarstva, saj zaradi dokaj zaostrenih kriterijev v Sloveniji nismo mogli izkoristiti vseh sredstev, ki so bila doslej na voljo iz tega naslova.

Te poenostavitve bodo prispevale k hitrejši dinamiki koriščenja sredstev SAPARD. Slo-

venija ima namreč na voljo še za okoli 6,3 milijarde tolarjev javnih sredstev (evropskih in nacionalnih), za katera morajo biti z upravičenci sklenjene pogodbe do konca aprila 2004 oziroma do dne, ko bomo kot članica EU začeli sklepati pogodbe za sredstva iz evropskih strukturnih skladov. Sredstva programa SAPARD pa je mogoče koristiti do konca leta 2006.

Najpomembnejša sprememba je, da se pri koriščenju teh sredstev odpravlja starostna meja do 40 let in bodo po novem lahko vloge vlagali tudi kmetje, stari do 55 let, starejši od 55 let pa bodo do teh sredstev upravičeni le, če imajo zagotovljenega naslednika. Po novem bo sredstva iz programa SAPARD mogoče koristiti tudi za vrtnarstvo, mo-

goče bodo naložbe v vse tipe rej in ne le v prosto rejo, število glav velikih živali na kmetijah se povečuje na 250, s temi sredstvi pa bo mogoč tudi prvi nakup plemenskih živali. Po novem bo morala znašati minimalna velikost kmetijskega gospodarstva 3 hektarje primerljivih kmetijskih površin (doslej 8 hektarjev), znižuje pa se tudi minimalna zahtevana stopnja izobrazbe upravičencev. Po novih kriterijih bo možnost samostojnih naložb zgolj v določeno vrsto kmetijske mehanizacije, zvišuje se zgornja meja skupne vrednosti naložbe s 100 na 150 milijonov tolarjev, mogoče pa bodo tudi naložbe v opremo za neposredno prodajo doma predelanih proizvodov iz mleka, mesa in vrtnin. Glede na spoštovanje zahtev s področja varstva okolja pa sta vključeni dve dodatni zahtevi, in sicer ustrezna skladiščna zmogljivost za hlevski gnoj in gnojevko na kmetijskem gospodarstvu ter spoštovanje minimalnega obsega hlevske površine za rejo živali.

Pri naložbah v prestrukturiranje in modernizacijo živilsko-predelovalne industrije se povečuje delež nepovratnih javnih sredstev s 35 na 50 % opravičljivih stroškov, povečuje se obseg nepovratnih javnih sredstev z 200 na 400 milijonov tolarjev na naložbo, odpravljen pa je tudi razmerje sredstev med sektorjema mleko in meso.

Ludvik Kovač

Ludvik Kovač

Ocenjevanje prekmurske šunke

Prispevek k dvigu kakovosti

Društvo za promocijo in zaščito prekmurskih dobrot je pripravilo že tradicionalno ocenjevanje prekmurskih šunk, ki je bilo letos že šesto po vrsti. Zanimanje za to ocenjevanje se iz leta v leto povečuje, posebna strokovna komisija, ki ji je predsedoval dr. Božidar Žlender z ljubljanske biotehniške fakultete, pa je letos dobila v ocenitev 22 vzorcev prekmurskih šunk.

Sama ocenjevanja so prispevek k dvigu kakovosti tega izdelka in

tudi letosnje ocenjevanje je potrdilo, da se je kakovost vzorcev, ki jih je komisija ocenila, v primerjavi s prejšnjimi leti precej povečala. Če se kakovost izboljšuje in dosega zadovoljivo raven, pa komisija še ni zadovoljna s samim krojenjem oz. oblikovanjem prekmurske šunke, zato tudi letos ni podelila nobene zlate medalje. Se pa letos šest izdelkov ponaša s srebrnimi in sedem z bronastimi medaljami, lastniki ostalih vzorcev pa so za svoje šunke prejeli priznanje.

L. K.

V Pomurskih mlekarnah lani odkupili manj mleka

Se bo zmanjševanje ustavilo?

Pomurske mlekarne so lani od prekmurskih rejcev, ki so vključeni v Pomursko mlekarsko zadrugo, odkupile dobrih 29 milijonov litrov mleka, kar je za 2,8 odstotka manj kot pred letom. V primerjavi z drugimi območji, kjer je odkup mleka v porastu, se v Prekmurju odkup že nekaj časa zmanjšuje, takšne težnje pa je pričakovati tudi v prihodnje. Med člani mlekarske zadruge je namreč še veliko takšnih rejcev, ki imajo v hlevu od ene do tri krave in mnogi od teh bodo rejo opustili.

Kmetij, ki imajo do tri krave, je kar 40 odstotkov, takšen pa je tudi odstotek kmetij z več kot petimi kravami. Število kmetij, ki so oddajale mleko, se je v zadnjih štirih letih v Prekmurju prepolovilo, saj jih je še leta 1998 mleko oddajalo 3.522, lani pa le še 1.814. Samo lani se je njihovo število zmanjšalo za več kot 200.

Ob tem pa je vseeno spodbuden podatek, da se količine pridelanega in oddanega mleka ne zmanjšujejo z enakim tempom kot število kmetij. Če se je lani

število pridelovalcev mleka zmanjšalo za 13 odstotkov, se je odkup zmanjšal le za že omenjenih 2,8 odstotka, v letošnjih prvih petih mesecih pa so ob 6-odstotnem zmanjšanju pridelovalcev količine oddanega mleka niso zmanjšale. To kaže, da se je štiriletna težnja po zniževanju odkupa ustavila, vendar je vprašanje, če bo pri tem tudi ostalo. Suša, ki je prizadela kmetijstvo, bo imela za posledico pomanjkanje krme za živino, zato so bo število krav verjetno zmanjšalo, s tem pa tudi količine pridobljenega mleka.

Prekmurski pridelovalci mleka se tudi po kakovosti lahko kosajo z najboljšimi v Sloveniji in v Evropski uniji. Po bakteriološki kakovosti je bilo lani kar 98 odstotkov odkupljenega mleka v ekstru in prvem kakovostnem razredu, nekoliko bolj zaskrbljujejo pa je stanje pri somatskih celicah, saj je več kot 600 tisoč somatskih

Cene krmil in vitaminsko-mineralnih dodatkov

Trgovina Ljutomerčan, Kolodvorska
ul., Ljutomer

Tovarniško ime	Pakiranje	MPC v SIT / kg
pu-predstarter	10/1	145,00
pu-starter	10/1	80,00
pu starter	40/1	80,00
s doj	40/1	60,00
bek 1	40/1	55,00
super bek 35	10/1	91,00
super bek 35	40/1	91,00
tl-štarter	10/1	65,00
tl-štarter	40/1	65,00
tl-pit 1	40/1	50,00
bro štarter	10/1	79,00
ns-k (za nesnice)	10/1	65,00
krmilo za kunce	10/1	62,00

kz-krmilo		
za krave molznice	40/1	59,80
sojine tropine	50/1	71,00
bučne pogače	50/1	86,00
pšenični otrobi	30/1	33,00
koruza	50/1	32,00
ječmen	50/1	33,50
živinska soj	50/1	28,00
vitaredin	2/1	250,00
kravimlin 3 bio zn	5/1	230,00
kravimlin 3 bio zn	25/1	210,00
pravimlin 2	5/1	204,00
pravimlin puj	25/1	260,00
pravimlin pit	25/1	210,00
mlečni nadomestki:		
sano kako		294,80
sano mlsan		311,20
prelac		195,00

KZ Martjanci

Tovarniško ime	Pakiranje	MPC v SIT / kg
pu-starter	10/1	96,90
pu starter	40/1	92,10
bek 1	40/1	57,70
super bek 35	10/1	101,50
super bek 35	40/1	96,70
tl-štarter	10/1	73,00
tl-štarter	40/1	68,30
tl-pit 1	40/1	48,80
bro-štarter	10/1	93,70
ns-k (za nesnice)	10/1	73,00
krmilo za kunce	10/1	72,90
sojine tropine	40/1	85,20
bučne pogače	25/1	83,20
živinska sol	50/1	32,00
vitaredlin	2/1	278,80
bovisal	5/1	165,90
pravimin 2	5/1	214,90

celic vsebovalo kar 3,5 odstotka oddanega mleka. Zaradi prevekega števila somatskih celic je bilo tako lani kar 426 občasnih prepovedi oddaje mleka, zaradi tega pa je ostalo na terenu okoli 400 tisoč litrov mleka.

Na zadnjem občnem zboru Pomurske mlekarske zadruge so kmete, ki so dosegli najboljše rezultate pri pridelavi mleka, tudi nagradili. Prva nagrada za največ oddanega mleka (336.043 litrov), je pripadla Dragici Gjerkeš iz Lipe, druga Štefanu Kuharju iz Košarovca (217.679 litrov) in tretja Izidorju Baša iz Kamovec (215.018 litrov). S kakovostjo prodanega mleka so se najbolj odrezali Helena Domjan iz Šalamec, Zoltan Vogrinčič iz Lemerja in Štefan Šukar iz Bodonca. Za najvzornije zbiralnice iz zbiralce pa so razglasili Bela Deržarovič iz Bodonca, Gelo Maričič iz Sebebovca in Tatjana Grah iz Sotine.

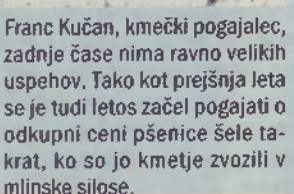
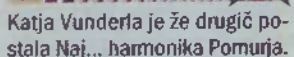
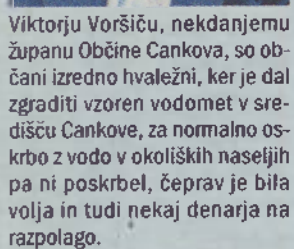
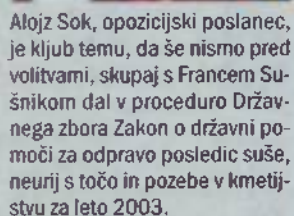
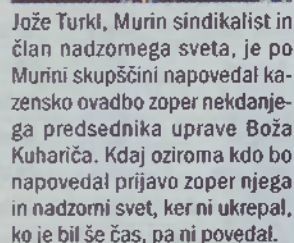
Ludvik Kovač

Turnišče: cene pujskov

Na sejmu v Turnišču so v četrtek prodajali kar 43 pujskov, starih do 11 tednov in težkih od 22 do 30 kilogramov. Prodali so jih 18, za žival pa so zahtevali od 8.000 do 10.000 tolarjev.

Glosa

Človek naposled lahko še zboli, če v tej soparni poletni vročini prevečkrat in predolgo posluša pomurske župane, še posebej seveda tiste najbolj hvalisave, ko pa hkrati vendarle ve, da je pač ravno Pomurje v večino posameznih občin vred najbolj nerazvita, najbolj onesnažena, najbolj brezperspektivna ... slovenska statistična regija, iz katere kot dva preganjana zlodeja bežita kapital in pamet.

Težko je. Da. In vse težje ... Nekakšen mrč se je zalezal v pokrajino in glave, delati se le še komaj kje komu splača; pšenica vene, koruza vene, trava rumeni, drevesa rumenijo, vode sahnjejo in v to čudno utrujeno sahnjenje, rumenenje, v te čudno utrujene glave visi sonce kot težek, žolt medeniak.

Res je, da se tu ali tam, predvsem v večjih pomurskih občinah, to ali ono vendarle premika, da si nekateri župani prizadevajo vzpostaviti regijo, zastaviti skupne projekte, vendar je hkrati tudi res, da je takole, družno, mogoče hiteti tako, kot zmorejo in hočejo hiteti tisti najmanj sposobni in najpočasnejši.

Sicer pa je hitenje s takim medenjakom v zamegljeno vročem ozračju in glavah, tudi če vlak že

odhaja, zoprno naporna zadeva. Se sploh spleča? Sploh pa: je morda kdo lačen? Je morda kdo žejen? In če torej nihče ni lačen in žejen, so sklenili nekateri, je najbolje skrbeti za igre, za proslave, je najbolje veliko in vseeno kaj hvalisavo govoriti ter skratka kljub vsemu ohranjati iluzijo o svoji izjemno uspešni občini in še bolj o svojem izjemno uspešnem županovanju.

In zdi se, da v Pomurju za to najbolj od vseh skrbi **razkriški župan**.

Dobro, »njegova« občina je pač po vseh obstoječih podatkih ena najmanj razvitih med najmanj razvitimi, zadolžena, brez ustreznega razvojnega načrta, brez možnosti za zaposlovanje, brez realnih obetov za kakršnekoli resnejše investicije, brez infrastrukture za razvoj gospodarstva, z zastarelim, razdrobljenim, brezperspektivnim kmetovanjem, z množico brezposelnih, z do 55 % odstotkov občanov brez statusa, s premalo otrok za nadaljni normalni obstoj osnovne šole, z zastrupljeno podtalnico, z mrtvimi potoki, s prelesto dišečo reko *Greznico*

Pa kaj zato, pa kaj potlej, saj so misli pod takim medenjacom tako ali tako medeno težke, medeno lene in ljudem je vsekakor treba streči z iluzijo – se pravi,

urejati in urejati okolico, zavračati in zavračati nadležne ideje, ki lahko uspešno živijo drugje ... Predvsem pa vsečno govoriti in govoriti.

Razkošno, s pravim bliščem in *rompom* proslavljati in proslavljati (samo občinski praznik recimo kar cel mesec). In kajpada zmeraj in povsod hvaliti lastno požrtvovalno zupanovanje, lastno požrtvovalno politiko - ker ljudje preprosto ne marajo poslušati in gledati resničnosti in ker v tem *mrčastem* pomurskem *rumenilu* preprosto rabijo iluzijo.

Težko je. Da. In vse težje ... Vlak odhaja. Sonce neusmiljeno žge. Kapital in pamet bežita kot dva preganjana zlodeja. In Pomurje je v iluzije odeta zmeraj bolj žolta žalost, ki ji zaenkrat ni videti konca. Bo kaj prisililo najmanj sposobne in najpočasnejše, da bi hoteli in zmogli hitreje? Bo kaj zdramilo ljudi, da bi naposled vendarle hoteli videti, kdo in za kaj in pod kakšno krinko zapravlja njihov denar, priložnosti in prihodnost, kdo in po kakšni ceni jim prodaja meglo ...? Dvomit.

Kajti misli pod *žoltim* medenjakom so medeno lene in težke in iluzije so resda pogubna, vendar igrivo slepeča puščavska jezera.

Vlado Žabot

Lastninjenje podjetja Elektro- material Lendava še traja NKBM od zapo- slenih odkupo- vala delnice

Kdo je naložil denar?

Na skupščini družbe Elektromaterial Lendava, ki bo osredotočena na letošnji julij, se bo videlo, koliko zaposlenih je v zvezi z odkupom prodalo svoje delnice, sliči pa se, da je bila prodaja sprejemljiva za večino notranjih lastnikov, ki so se preden pri svojem lastništvu, s tem da direktor Štefan Sošnič ni prodal.

Sredi junija so namreč na dom prejeli ponudbo od bank, jim je za delnico plačala po 1100 tolarjev, njena knjigovods pa je bila zadnji dan lanskega leta 7221 tolarjev. Uradnih tem, kdo je bil naročnik nakupa, ni mogoče izvedeti, delavci da naj bi jim posredniki rekli, da delnice kupujejo za eno p Stanka Polančiča. Je pa zadnji odkup vsekakor mogoče pove vnijsi dogodki glede lastništva.

Murafinu, družbi za finančne storitve in svetovanje iz Murske
te, ki je 78-odstotni lastnik družbe Elektromaterial, ni uspelo
pripojitve lendavskega podjetja k svoji hčerinski družbi Elektromaterial d. o. o., ker direktor Štefan Šoš ni hotel speljati teh postopkov
zato, ker bi bilo s tem odplačilo posojila za nakup Elektromateriala
preloženo kar na samo podjetje Elektromaterial. Murafinu je namreč
prišel v Lendavo letos februarja, ko mu je svoj vojniški deželni
Pomurska investicijska družba, povečal pa si ga je še z odločen
stniškega deležem kapitalskega sklada in delnic nekaterih pomur-
stnikov. Očitno ne dovolj, da bi lahko speljali načrtovane pri-
pajoitve.

Zadnji nakup delnic, ki za vlagatelje pomeni naložbo kapla
dokaz več, da je podjetje vredno tega denarja. Ob solidnem posluhu
ima pod palcem še nekaj, kar bo namnožilo vloženi denar.

Osemdeset let naslovnega škofa dr. Vekoslava Grmiča

Bliže Bogu je tisti, ki Boga ne pozna

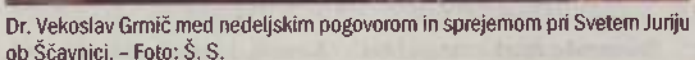
Kdor si prizadeva, da bi bil dober človek, je že kristjan ...

Dr. Vekoslav Grmič se je rodil 4. junija 1923. leta v Dragotincih. Ob njegovem visokem življenjskem jubileju, 80. obletnici rojstva, so v občini Sveti Jurij ob Ščavnici, katere častni občan je ugledni rojak, pripravili slavnostni sprejem. Krajši nagovor je imel župan Anton Slana, ki mu je nato čestital in izročil veliko okvi-jeno fotografijo z njegove nove maše. Čestital pa je tudi gornjeradgonski župan Anton Kampuš in podaril steklenico radgonske penine. Dr. Grmič je namreč tudi častni občan te občine. Na sprejemu pa so bili nekateri jubilarntovi rojaki. Pozneje pa je bila sv. maša v svetojurijski župnijski cerkvi, ki jo je daroval škof dr. Grmič.

V občini Sveti Jurij ob Ščavnici pa so pred sprejemom organizirali tudi krajše srečanje pomurskih novinarjev z naslovnim škofom dr. Grmičem. Pogovor je vodila Breda Žunič.

Prvo vprašanje se je nanašalo na njegov rojstni kraj Dragotin-
ce. Dr. Grmič je povedal, da so
tam njegove korenine. Izhaja iz
preproste kmečke družine. Bila
je velika, dohodkov pa malo. Že
zgodaj je ugotavljal, da imajo eni
preveč, drugi premalo. Občutil
je tudi, kako se je godilo tistim, ki
so bili nekoč hlapci in dekle na
večjih kmetijah. Niso bili zavaro-
vani, in ko niso mogli več delati,
so šli od hiše do hiše, kjer so jim
dajali hrano, spali so po hlevih.

»Vse to je name vplivalo. Pa tudi globoka vera staršev in okolje, v katerem sem živel. To so

korenine in človek se rad vrača h koreninam, kajti od tam izhaja, tudi moj svetovni nazor, ki je bil vedno v tem, da moramo predvsem gojiti medsebojno bratstvo in sestrstvo ter si med seboj pomagati, kajti v tem je pravzaprav bistvo krščanstva.«

Osnovno šolo je obiskoval pri Sv. Juriju ob Ščavnici, gimnazijo v Mariboru in na Ptuj. Leta 1945 se je zaposlil na okraju v Gornji Radgoni in postal načelnik oddelka za socialno skrbstvo.

Novo mašo je imel 1950. leta. Od 1951. do 1968. leta je bil kaplan oziroma župnik na Vranskem. Vmes – 1961. leta – je doktorski z disertacijo *Teološke vse-*

in že naslednje leto se je začela njegova akademska kariera, saj je 1964. prevzel na TF v Ljubljani

predavanja iz dogmatične teologije, 1964. je postal docent, 1967. izredni profesor, leta 1972

nisem imel denarja, da bi si ga lahko kupil. Takrat sem si rekel: 'Če bom kaj postal, kaj dosegel ...', se bom vedno boril za to, da ne bodo eni imeli preveč, drugi pa premalo; pa da si bodo ljudje res znali med seboj pomagati. Torej, da bodo gojili tiste splošne človeške vrednote, ki so predvsem: prijaznost, strpnost, pa pripravljenost na pomoč drug drugemu in tako dalje.' Kot duhovnik skušam to uresničevati in zaradi tega sem bil pripravljen voditi dialog z vsemi ljudmi. Tudi tistimi, ki so drugače mislili; tudi tistimi, ki so mislili, da je pravzaprav to zelo nevarno, kar počnem. Da, tudi to je bilo, recimo, ko je prišlo do spremembe v Mariboru in so postavili drugega za rednega škofa, takrat so ti rekli: 'To smo si mi želeli, zato ker ima on prevelik vpliv na mladino in skuša dokazati, da so kristjani boljši socialisti kot pa tisti, ki so ateisti!.'

Dr. Grmič je na nedeljskem pogovoru pri Svetem Juriju ob Ščavnici tudi dejal:

«Veste, tudi če danes večkrat odmeva v cerkvi govorica, ki ni dialoška, ampak ki zna samo obsojati. Vse, kar je nasprotno. S tem pa ne pridemo nikamor. Če kdo, moramo mi, kristjani, biti pripravljeni vedno na pogovor, ker, kakor veste, nam je tudi zgled Kristus sam ...»

Kaj je pravzaprav krščanstvo?
»To, kar je rekel papež Pavel VI: Krščanstvo je popolni humanizem. Moraš biti dober človek. In kdor si prizadeva, da bi bil dober človek, je že kristjan; kdor pa si ne prizadeva, da bi bil dober človek, pa lahko še tako govori, kaj vse veruje – njegova vera mu nič ne koristi.«

Naslovni škof dr. ...
odlikovan 1983. leta ...
publike z zlatim vencom, 20 ...
leta pa mu je predsednik ...
nije Milan Kučan po ...
odlikovanje srebrni ...
svobode R Sloveni ...
občan občin Sv. Jurj ...
dgona, Maribor ...

Kaj mu priznanja?

»Nekaj mi pomeni-
torej prav v tem času, ko je
pri nas tudi še hudo in se
dialoga med verujočimi in
rujočimi, med oblastjo in
vijo, (za kar so se sicer tudi
prof. Janžekovič, prof. Ma-
njak, prof. Cajnkari in sicer
precej vplivali) vodi dialog-
dni oblasti je sicer ugled
nekdo vodil dialog. Zakaj
je morala tudi ozirati na
stvo. To je potem tam d
mevalo. Nekaj drugega pa je
Udba. Pa tisti, ki s
socializem predvsem
da če si ateist, da si potem
cialist itd. To pa je bilo
nekaj drugega in tem to
ni bilo vseč. Ti bi rajši vide
bi se medseboj klati...

Toliko stvari
o vprašanju Boga pa
sa Kristusa itd. Naravno
hajam do spoznanja, in
nanja, ki ga je tudi to
ski nekoč rekel - da je
spoznanja o Bogu to, da
poznam. Ali pa, ko je
mislec Avgustin rekel - bliz
Bogu tisti, ki Boga ne pozn
tisti, ki pravi, da ga pozn
hajam do tega, da je to
nost, da se ji vedno s
mo, in ko se nam zdi, da
ji približali, smo zopet
tran.»

510

Gorički vodnjaki usihajo

Živeti ob suhem vodnjaku

Ljudje si pomagajo sami, država jim ne

Živeti ob suhem vodnjaku pomeni varčevati z vsako kapljo vode. To pa izgleda tako, da voda, kjer je gospodinja oprala solato, zlije v vedro, da z njo drugi splakne vrtniško školjko. Potem ona na skrbi pranje v pralnem stroju, da ujame zadnjo kapljo za splakovanje in z njo umije po tleh. V kopalnici voda teče v curku, da se ne izlije v prazno; pozabiti pa je potrebno tudi užitke ob dolgotrajnem tuširanju pod hladno vodo. V plastične zbirnike ujamejo vso deževnico s strehe, da potem z njo zalivajo rože in zelenjavni vrt. Ker se največ vode stoči v hišno ravnanje z vodo v največji meri doleti prav gospodinja, pa je, da pri varčevanju morajo sodelovati vsi člani družine. In ker si gledajo pod prste, nemalokrat se spregovori o očitki. Mladi in stari imajo povsem drugačne poglede na to, kolikokrat se morajo tuširati ali menjati oblačila ali kako temeljito oprati posodo. Vsem pa je tu še vprašanje, ali se je treba pripravljenosti pripeljane vode. Še preden se začne zalivati, pa je tega, kar se zaradi varčevanja z vodo dogaja v družini, pa pri prikazovanju v medijih, vodooskrbe ostane v obliki iskanja rešitev.

Z oporečno vodo se živeti, pravijo, brez pa ne

Ob suhem vodnjaku je težko živeti, pravijo ljudje, ki pomanjkanje vode vsak dan čutijo na svojih tleh in breninah. Tako, da se jim celo problem onesnaženosti, o katerem govorijo drugi, napihne. Z oporečno vodo, vendar da živeti, pravijo, brez pa ne. Zato človek, ko jih vidi, posluša, dobi občutek, da vodo, ki jim jo gasilci pripeljejo v hišo, neoporečno, nalita v vodo, tako, da je zaščiten pred onesnaženjem. Ravna pač vsak dan. Večina si je naredila bežni rezervoarje z železnimi jeklenkami in če ni mogoče korišćenja pada vode, nastane črpalnik, ki vodo potiska v hišo. Dragi so si v zbiralnik naredili opuščen betonke, ki so jih prej imeli za shranjevanje kreme za življenje, pa vodo zlivajo kar v kuhinjske jame. In če jih vprašajo, ali je to dobra za pitje, odgovorijo: Imamo vino.

Nove hiše rastejo le tam, kjer je voda

Pa je vendar pomešano z vodo, ker dobro vedo, da voda, ki jo imajo, ni življenjsko tako. Nove hiše rastejo le tam, kjer je voda, vedo pa, da v domačih brez vode, vendar in upajo, da vodo, ki jo imajo, ne bodo izgubili. Na državo sploh ne računajo, ker oni v centru, kjer imajo polno rito vsega, tega, da bi imeli vodo, brez vode, sp-

loh ne razumejo. Včasih jih pri- me, da bi se nekam odselili, če bi le hišo in zemljo, del svojega življenja, lahko postavili na kole- sa. Tako pa jim ne preostane dru- go, da se prebijajo skozi življenje tu, kjer so in si mislijo svoje, ko se turisti navdušujejo nad lepoto goriškega sveta in jim zavidajo njihovo »free« življenje v idili.

Suša je izpila vodnjake

Anton Kavar iz Radovec je do- bro obvladal vožnjo štiriindvaj- set let starega gasilskega avtomobi- la, ki je s polno cisterno vode komaj premagoval Bodonski breg. »Moramo ga čuvati in do- bro vzdrževati, ker za drugega ni denarja,« mi je povedal. Anton, ki je tudi vzdrževalec gasilskih vozil sedaj, ko je v pokoju, ljudem ho- norarno razvaja vodo. »V zim- skem času tega ni dosti, najbolj hudi meseci pa se začno tam v maju in trajajo do septembra, vse pa je odvisno od padavin. Letos nismo imeli padavin dobre štiri mesece in sami vidite, kakšna suša se je pojavila, vodnjaki pa so prazni gratali,« mi je pojasnjeval. V njegovo gorenjsko narečje se je že prikradla tudi kakšna »goričanska reč«, saj z ženo že nekaj let, odkar sta v pokoju, živita v Radovcih na ženini domačiji. An- ton vodo razvaja v Radovce, Krupl- niki, Kovačevce in v del Vido- nee, vsak dan po dve do tri ci- sterne po pet tisoč litrov. Največ vode pa odpelje v petek, soboto in nedeljo, ko so ljudje doma; se- daj v počitnicah pa se je poraba še povečala, saj so otroci doma, pa še na obiske pridejo,« je be- se- doval Anton. Cisterno polni pri hidrantu murskosoboskega cen- tralnega vodovoda v Zenkovicah,

rejel novo naročilo za vodo. Pri- peljati jo je bilo potrebno v skup- ni zbiralnik vode desetim gospo- darjem. Nekaj vode jim priteka iz skupnega vodnjaka, vendar je ni dovolj, tako pa jim bodo tri ci- sterne zadostovale za kak teden. »Ti vodnjaki, kot so na Goriškem in so na globini štiri do pet me-etrov, so skoraj vsi suhi. Vodo ima- jo le tisti, ki so na osem do dva- najst metrov,« je razlagal Anton, ki tudi zelo dobro ve, kako ljudje lovijo vsako kapljo deževnice, pa kako varčujejo s pitno vodo, saj jo je potrebno drago plačevati. Naročnika cisterna vode, ki mu jo gasilci pripeljejo od Zenkovec do Radovec, stane dva in pol ti- soč tolarjev, nekoliko več v od- daljenejših krajih, dva tisoč tolar-jev pa za vsak prevoz primakne še Občina Grad, ki murskosobo-ški Komunalni plača tudi vodo.

»Pa je občina lani in predlani imela za ta problem ljudi neko-

tudi več plačujemo, čeprav je pri- tem med nami tudi nekaj solidarnosti,« je povedal sobesednik in pokazal na hiše nekoliko v dolini, kjer je tudi sam doma. Skupin- ski vodovod, katerega sestavni del je tudi skupni zbiralnik, da potem lahko koristijo prosti pa- dec vode, so zgradili pred tride- setimi leti in vode so imeli dovolj do triindvajsetega leta, ko je prvič tako močno pritisnila suša. Takrat so si naredili še drugo vo- dno zajetje, enkrat večje od prejšnjega, vendar jim lani in letos vode spet zmanjkuje. »Takšne suše, ki bi bila že maja in junija, starci ne pomnijo,« je povedal sogovornik, ki ga skrbi, kako bo- do sploh živeli. Suša pobira pri- delek na polju, ob vse dražji vodi pa tudi živina ne da toliko prira- stka, da bi lahko krili vse stroške.

Globinski vodnjaki so rešilna bilka za ljudi, a globoka rana zemlji

To, da občina krije vse manjši delež stroškov za pripeljano vo- do, je res, je priznal župan Obči- ne Grad Daniel Kalamar, kajti za rešitev problema vodooskrbe denar trošijo na treh mestih. Ob- tem da občina z dva tisoč tolarji doplača vsak prevoz in potem komunalnemu podjetju dajo še devetsto tolarjev za cisterno vo- de, so začeli še z gradnjo občin- skega vodovoda, vsako leto pa doplačajo tudi nakup enega gasil- skega vozila. Gre za velik denar, še posebej, ker je proračun skro- men, je pojasnil župan. Lani so samo za doplačila prevozov od- šteli dvanajst milijonov tolarjev. Država pa jim doslej ni primakni- la niti tolarja.

Občane, ki že sedaj pomanj- kanje vodo krepko čutijo v svoji denarnici, je doletel še strošek gradnje vodovoda. Enotno po ti- soč evrov na gospodinjstvo, če- prav bo dejanski strošek priklju- ka štiri tisoč evrov. »Ob tem pa urejamo še črpališče v Dolnjih Slavečih in pri Gradu, kjer ljudje že lahko odzemaajo vodo, ven- dar le, dokler ne bo zgrajen vo- dovodni sistem,« je povedal Da- niel Kalamar. V občini Grad so novembra lani s pripeljano vodo oskrbovali okoli tisoč ljudi, kar pomeni, da jih toliko ali kar štiri- deset odstotkov prebivalcev, os-

taja brez pitne vode tudi pozimi, maja pa je brez vode bilo tisoč petsto ljudi ali šestdeset odstot- kov vseh občanov. »Gre za velik problem pomanjkanja vodnih vi- rov,« je vso resnost problema os- krbe s pitno vodo in s tem pre- živetja na Goriškem, ki torej ne korenini samo v sušnih letih, po- jasnil sogovornik. Pomurski vo- dovod naj bi jim po projektu vo- do pripeljal do leta 2020, če seve- da država ne bo skupaj z RRA Mura prej reševala drugih regi-jskih »prioritet«, ta čas pa si bodo morali pomagati sami z občin- skim vodovodom, ki pa bo zg- rajen tako, da ga bo mogoče pri- ključiti na osrednji regijski vodo- vod ter z lastnimi vrtinami. Je pa vsaka vrtina za globinski vodnjak nova rana in morebitna nevar- nost za okolje. Z vrtanjem v glo- bino do sto petdeset metrov namreč prebijejo tudi po tri vo- donosnike in posledice morebit- nega onesnaženja takšne vrtine so lahko katastrofalne. »Je pa v tem trenutku to edina odrešilna bilka, na kateri vsi visimo,« je opozarjal Daniel Kalamar.

Projekti, ki so usahnili kot vodnjak

Z Domajinskega brega je čudo- viti razgled, ki seže vse do Mur- ske Sobote in dlje, ko je izmito nebo, pa na drugi strani celo do Karavank. Tam spodaj v grapi je Ledavsko jezero, po domače Kraško jezero, polno vode. Na bregu je ni, zato tudi počitniških hišic, razen tistih nekaj, ni, so prepričani domačini – Jože Ko- sednar, Alojz Vučak, Marija in Štefan Mencigar in Tilka Gjergjek –, ki so se zbrali pri Mencigar-jevih, ko sva z Antonom Gide- rjem z vozilom Gasilskega dru- štva Domajinci na breg pripeljala vodo. Običajno jo Anton razvaja v soboto in nedeljo, saj je med tednom zaposlen, izjemoma pa je tokrat peljal v petek. Oskrbuje domačije z leve strani jezera na Kraškem in Domajinskem vrhu. Na bregu ima vsaka hiša svoj rezervoar, čeprav so pred leti še imeli skupni vodovod. Toda vo- dnjak je povsem usahnil, tovor- njak s cisterno pa tudi ne more do vrha, da bi lahko polnil skup- no zajetje. Tilka, ki je še zanje pri- šla naročit cisterno vode, je po- tožila, da kar ne pobere suša, ob- je srnjad, vode pa ni za življenje,

kaj šele za zalivanje. Pri njih pora- bijo po dvajset tisoč litrov vode na mesec. »Pa nimamo živine. Trije smo, le ko pridejo vnuki, nas je več,« je pojasnila sobesed- nica. »Kot vidite, je z vodo velik problem,« je pogovoru pritegnil Alojz. Rešiti so ga poskušali že pred petimi leti, ko je sam prej- šnjemu županu predlagal, da bi začeli z zbiranjem denarja za gra- dno vodovoda. Pa s tega ni bilo nič, tako kot je usahnil tudi pro- jekt, ki je predvideval, da bi od Giderja iz Domajinec pa vse gor do Vratuše potegnili vodovodno cev in tam naredili skupni zbiral- nik. »Vse je bilo pripravljeno, menda tudi denar, ko smo s Tiši- no še imeli skupno občino, po- tem pa s tega spet ni bilo nič. Pa tudi denar se je porabil drugje. Za ureditev vodometa. Saj je le- po, da se to uredili, toda nam je voda vir življenja. Mi pa smo še naprej odvisni od gasilcev. Če nam še oni odpovejo, potem je konec z nami,« je razlagal Alojz. Na Domajinskem vrhu so si v le- tih, ko trpijo zaradi pomanjkanja vode, sami poskušali pomagati, tudi tako, da so skopali dva vo- dnjaka, vendar vode niso našli. Tako jim ostane upanje, da jim jo bo pripeljala nova lokalna oblast.

V pomoč države dvomijo

Drago Vogrinčič, župan Obči- ne Cankova, z vso zaskrbljeno- stjo pregleduje seznam domačij, ki jih oskrbujejo z vodo, saj je vsak mesec daljši. To pa pomeni, da usihajo vedno novi vodnjaki. Gasilci iz Gerlinec so v juniju z vodo oskrbeli trinštirideset gos- podinjstev v vaseh Krašči, Ger- linci, Korovci in Gornji Črnci, seznam domajinskih gasilcev pa šteje deset odjemalcev s Kraške- ga in Domajinskega brega, kate- rim so v juniju odpeljali sto deset tisoč litrov vode. Občina vsak prevoz vode subvencionira z dva in pol tisoč tolarji, toliko pa pla- čujejo tudi uporabniki. Gasilci vodo odzemaajo pri vodnem hi- drantu sredi Cankove, in ker si cisterne tu polnijo tudi gasilci iz sosednje občine, Cankovčani že tožijo nad slabim pritokom vode po ceveh.

Cankovski župan se bo glede delitve stroškov za novi hidrant, ki bi ga postavili pred vasjo, po- skušal dogovoriti z županom ro- gašovske občine, spati pa mu ne da tudi problem oskrbe z vodo. Čeprav je ob obisku na mizi imel projekt skupnega regijskega vo- dovoda, v radodarnost države ne verjame kaj preveč. Zato bo tako kot njegovi županski kolegi go- riških občin še sam iskal kratko- ročno rešitev. Na Cankovi teh- tajo več možnosti, najaktualnejši pa sta dve, da se vse vasi prikl- jučijo na murskosoboski vodo- vod ali da naredijo vrtino pri Ko- rovski gori (pri Fuksu grabi), kjer naj bi bilo po mnenju inštituta za raziskovanje voda bogato nahaja- lišče vode. Vendar pa za slednjo možnost in novo vrtino nimajo potrebnih trideset milijonov to- larjev.

Za občane so sicer že pripravi- li pogodbo o sofinanciranju gra- dnje javnega vodovodnega om- režja, vendar pa je bil odziv obča- nov zelo skromen, in sicer zpo- besedah župana zaradi slabih iz- kušenj z gradnjo telefonije. Žu- pan tudi priznava, da ima občina zaradi prezadolženosti in začetih investicij velike likvidnostne te- žave. Kljub temu je voda prva, pravi Drago Vogrinčič.

Tako bi lahko zatrili tudi žu- pani vseh goriških občin, in to brez izjeme, čeprav smo za pona- zoritev problema in pripravo te- ga članka obiskali le dve.

Majda Horvat

Portret

Ljudski umetnik Janez Ferenc

Takšen naziv so mu, kot je povedal naš portretiranec, »podelili«, ko je nastopal v nedeljskih popoldnevih na TV Ljubljana s svojimi skeči; in najbrž bo kar pravi, saj če bi vsemu, kar je delal in dela, hoteli dati ime, oziroma naziv, je tega toliko, da ne bi prišli nikamor. Sicer pa ljudje njegovo delo dobro poznajo in tudi znajo ceniti, saj je priljubljen povsod, kamor pride.

Janez Ferenc živi v Veržaju, kraju, ki je že od nekdaj znan po znamenitih rojakih in vnetosti za kulturno življenje. Če omenimo le mimogrede, je kultura v širšem smislu tako rekoč v njegovi krvi – mama je bila sestra znane skladateljice Slavka Osterca, njegov brat pa je ugledni zgodovinar dr. Tone Ferenc. Kot pravi sam, je umetniške talente podedoval po materi, voljo do dela pa po očetu. Le za šolo mu ni bilo kaj posebno mar, kar zdaj obžaluje, čeprav je njegovo življenje polno in zanimivo. Po osnovnem poklicu je radio mehanik. 18 let je delal na Elradu v Gornji Radgoni, 18 let pa kot tajnik krajevne skupnosti v Veržaju, zdaj pa je že dve leti upokojen. Tudi njegov oče je vse življenje opravljal različne funkcije: 30 let je bil predsednik gasilskega društva, občinski tajnik, kar gre pri njih kar iz roda v rod. Delal je v različnih društvih, kljub temu pa je doma uredil vzorno kmetijo. Sin je šel po njegovi poti. Bil je tajnik krajevne skupnosti, dejaven v gasilskem društvu, trideset let govori na pogrebih, je režiser, igravec, pisatelj, vinogradnik, scenski mojster in verjetno še kaj.

Za umetnost se je navdušil že v rani mladosti, ko je mamo slišal igrati in peti. Leta 1961 je na veseljem večeru stopil na oder in od takrat ga ni zapustil. Postal je njegov drugi dom – na njem je kot igravec, režiser, pisec besedil, mojster za luč in ozvočenje. Ko je iz Elrada, kjer je deloval v recitacijski skupini, prišel v Veržaj, je začel pisati šaljive enodejanke za vsakoletno prireditev Mesec narcis. Vedno je nastopal v vlogi očeta Rihtarja, kar je trajalo enajst let. Dramatiziral je tudi balado Ropša in Kruci, pri čemer mu je pomagal Sklad za ljubiteljsko kulturo, in pripravljali različne skeče. Trenutno piše komedijo, v kateri se misli ponorčevati iz predlagane lustracije bivših komunistov. Kot dober poznavalec veržajske zgodovine je živi vir informacij, tudi za študente, ki jim s svojim znanjem pomaga pisati diplomske naloge. Na Elradu so ga ocenili kot dobrega opazovalca in imitatorja, zlasti osebnosti iz političnega življenja; s takimi imitacijami je velikokrat nastopil za različne politike, tudi za Milana Kučana, s katerim sta se spoprijateljila.

Pred sedmimi leti je ustanovil ansambel, ker so mu otroci kupili violino, misleč da zna igrati nanjo. Pa ni znal. A trdil se je tako dolgo, da se je naučil eno pesem, sosed Zoran Repi pa mu je povedal, da igra v G-duru in od takrat igrajo vse v G-duru. Zelo ga veseli, če lahko koga spravi v dobro voljo. Zato ga velikokrat vabijo v zaključene družbe, da jim popestri zabavo.

Iz opazovanja in popisovanja je nastala tudi njegova knjiga *Verženske zgodbe*, za katere pravi, da z njimi ni bilo veliko truda. *Verženci* namreč svoje zgodbe delajo sami, on jih le zapisuje. Te zgodbe so ga navdihnile tudi, ko je z Vinkom Kapunom nastopil na televiziji – angažirala ju je Smilja Baranja za nedeljsko popoldne.

Janez Ferenc dela zelo veliko, a ničesar ne gleda skozi denar, pač pa vse skozi dobro voljo. Želi si, da bi Veržaj postal nekakšen kulturni center, tudi glede na vse znamenite rojake, ki jih imajo. Načrtov seveda ni konec. V letošnjem poletju nameravajo organizirati poletno glasbeno šolo, v katero bodo vabili instrumentaliste, ki so končali nižjo glasbeno šolo, potem pa glasbila obesili na klin – da ne bi bil zaman njihov in njihovih učiteljev trud.

Z osebnimi načrti se ne ukvarja pretirano, saj ideje prihajajo sproti. Veseli pa ga »poklic« dedka – ima namreč tri otroke in šest vnukov, pri katerih je, kot se spodobi, že opazen glasbeni talent; rad jih uči in odgovarja na njihova vprašanja; njegovo drugo veselje pa je vinograd in družjenje s prijatelji.

Bea Baboš Logar

Založba Stopinje predstavlja svoje nove projekte

Izšla zgoščenka Male pesmi za Boga ter knjiga duhovnika Ivana Camplina Mojih 90 let

Ob tej priložnosti so v Zavodu sv. Miklavža v Murski Soboti sklicali tiskovno konferenco. Zavod, ki ga je zasnoval sedanjí direktor dr. Karel Bedernjak, deluje od leta 1998 in ima večje število enot, ki že skoraj vse uspešno delujejo. Med njimi je tudi založba Stopinje, katere korenine segajo, kot so zapisali, daleč v pretekli čas – do Mikloša Kuzmiča, Ivanocyja in Klekla, saj je bila nekoč izdajateljska dejavnost pomembna za ohranitev slovenske zavesti in narodne identitete v Pomurju. Torej želijo nadaljevati s tradicijo širjenja krščanske kulture, duhovnosti in omike.

Najprej so predstavili zgoščenko Male pesmi za Boga, ki so jo v Vrtcu Lavra izdali skupaj z Zavodom. Ljubke pesmice prepevajo majhni otroci za majhne otroke, pa tudi za starše, stare starše, mlade družine; primerne pa so tudi za katehezo in šolo. Kot je povedala sestra Jožica Merlak, upravnica vrtca, so izbrali pesmi, ki so se otrokom priljubile skozi več generacij; največ med njimi je ljudskih, nekaj je avtorskih, vse pa imajo versko vsebino. Pesmice pa smo slišali tudi v živo, ko so jih otroci zapeli pod vodstvom sestre Ivce. Naklada je nizka, 1000 izvodov, dobite pa jih lahko v vrtcu Lavra ali v župnijskem uradu po ceni 1500 SIT.

Založba Stopinje ima kljub razmeroma kratkemu življenju za sabo že nekaj odmevnih knjig: Ivan Jerič – Moji spomini in Zgodovina madžari-

Ivan Camplin s predstavnikoma založbe Lojzeto Kozarjem in Karlom Smodišem, upravnica Vrtca Lavra, sestra Jožica Merlak in direktor zavoda dr. Karel Bedernjak. Foto: N. J.

zacije v Prekmurju, knjiga spisov Danijela Halasa Pšenično zrno iz Polane in njemu posvečen Križev pot Lojzeta Kozarja, pred izidom sta narečni roman Jožeta Ftičarja Vezalje in zbirka pesmi dr. Vladimira Kosa Med novim nebesom in staro zemljo. Tokrat sta predstavnikoma založbe Lojze Kozar in Karlo Smodiš skupaj z avtorjem Ivanom Camplinom predstavila knjigo Mojih 90 let, ki je izšla v mesecu marcu. Za izdajo ga je navdušil urednik Lojze Kozar, kateremu je pogosto pripovedoval o dogodkih iz svojega življenja. Tako je postopoma nastala knjiga, ki jo lahko uvrstimo med življenjepise oziroma spominsko literaturo. Dragocena je iz več vi-

dikov – je pričevanje človeka, ki je živel v burnih zgodovinskih časih in je na nek način to zgodovino tudi soustvarjal. Njegovo pričevanje je brez dvoma verodostojno, saj izkazuje veliko odkritosrčnost in naravnost fantastičen spomin, če vzamemo le odlomek, v katerem našteva, kaj mu je kdo podaril ob novem letu 1924: »Ob novem letu 1924 sem spet doživel dobroto mnogih ljudi. Ko sem jim voščil srečno novo leto, so me vsi obdarovali. Župnik Ivan Baša mi je podaril 10 dinarjev, Jožef Kuzma orehe, Jožef Smej dve debeli jabolki, Roza Puhana šest kron, Štefan Pucko šest kron, Ojtarov Jože dve

kroni, Koknjekovi šest kron, eno krono, Bakoski 11 kron, manovi dve kroni, Košarji Palijini osem kron in stari Azokov Števek dve kroni, je dala štiri krone. Tako sem prejel poleg drugih darov še narjev in eno krono. Bu sem me ljudje podpirajo in zmeraj s hvaležnostjo spominjam.

Knjiga pa razkriva tudi podobo duhovnika, ki je osebnost, ne le časovne zave, prišel do spoznanja, živeti za Boga in za ljudi vedno tja, kjer so ga potrebovali. Tako je prehodil veliko težav, postal, dobil prijatelje in naletel na človeško dobroto in črno nevhvaležnost, ki jo je vzeti nase in odpustiti dah in šaljivo. Edina škoda je, da obsežnejša, saj so tovrstna nja o polpretekli zgodovini zanimiva.

Tudi na zunaj lepa knjiga poleg besedila številne nekaj dokumentov, bibliograf (250 naslovov), povzroč vod v madžarščino (Marjan), na koncu pa lirčno fotorekrajev, v katerih je bival pisatelj Ivan Camplin. Z pisateljem in uredil Lojze Kozar in speval tudi barvne fotorekrajec, opremila in oblikovalen Smodiš, izdal in založilniški zavod sv. Miklavža bota, založba Stopinje.

Bea Baboš Logar

V prehodu

V galeriji Pavlove hiše v Potni je bila otvoritev razstave In Passing s podnaslovom Strukture of perception and moving (Strukture zaznavanja in gibanja). Na razstavi sodeluje enajst umetnikov, in sicer Sabine Bitter, Helmut Weber, P. III, Andrea Ressi, Markus Schinwald in Wolfgang Thaler iz Avstrije, Petra Gerschner iz Nemčije, Plamen Dejanoff iz Bolgarije, Sarah Dis iz Združenih držav Amerike ter Luka Dekleva in Jane Štravs iz Slovenije. Kustos razstave je Walter Seidl. Za otvoritvene besede je poskrbela slovenska umetnica Marina Gržinić, razstavo pa je odprl veleposlanik Republike Slovenije v Avstriji dr. Ernest Petrič. Na ogled bo do 6. septembra med torkom in soboto med 14.00 in 18.30. - T. K., foto: N. J.

Zagrebecčan gostuje v PAC-u

V prostorih kluba PAC v Murski Soboti si lahko že nekaj časa ogledate razstavo del akademskega slikarja Zlatana Vrklijana, ki se je rodil leta 1955 v Zagrebu.

Maturiral je na gimnaziji v Bjelovaru, leta 1979 pa je diplomiral iz slikarstva pri profesorju Šimi Periću na Akademiji za likovno umetnost v Zagrebu. V letih od 1970 do 1981 je bil sodelavec Mojstrske delavnice pri profesorjema Ljubo Ivančiču in Niko-

li Reiserju, med leti 1987 in 1994 pa je bil docent na zagrebški likovni akademiji. Je eden od soosnovateljev galerije Arterija v Zagrebu. Tudi sedaj živi in dela v hrvaški prestolnici, za svoje delo na področju slikarstva pa je prejel mednarodna priznanja in nagrade na likovnih kolonijah, razstavah, sejnih, bienalih ter razstavah v Ivanjici, Zagrebu, Beogradu, Kairu in San Cascianu.

T. K.

Razstava računalniško ustvarjenih slik

V galeriji hotela Ajda v Moravskih Toplicah od 6. julija dalje razstavlja svoja računalniška dela Bogdan Soban iz Vrtojbe pri Novi Gorici.

Soban se že več kot dve desetletji ukvarja s svojstvenim projektom računalniškega ustvarjanja slik. Za razliko od večine avtorjev, ki ustvarjajo slike s pomočjo računalnika z uporabo znanih programov za grafično oblikovanje, Soban razvija svoje lastne programe, ki simulirajo človekov ustvarjalni proces. Pri nas malo poznana metoda je v svetu razširjena pod imenom »generative art« in se uporablja na vseh področjih človekovega ustvarjanja: v arhitekturi, urbanizmu, grafičnem in industrijskem oblikovanju, glasbi, vizualni umetno-

sti, poeziji itd. Za razstavo v Moravskih Toplicah je avtor pripravil skupino slik manjšega formata, ki bolizira nakopičeno energijo globinah Zemlje. Iz forme in barve slik je mogoče razbrati, da in iskanje poti po sprostosti skupina slik večjega formata bolizira sprostitev te energije. Leta prebije na površini Zemlje slike so živih barv in z razsvetljavanjem v odprti prostor zanimiva asociacija na energijo meljskih globin, s katero se avtor Moravske Toplice. Več o avtorju delu si je mogoče ogledati na spletni strani www.soban-art.com do 2. septembra v Ajdi pa je na ogled do 2. septembra.

Mednarodna likovna kolonija v Monoštru

Med desetim in osemnajstim avgustom bo letos potekala druga mednarodna likovna kolonija Monošter/Szentgotthárd na Madžarskem. Na njej bodo sodelovali umetniki iz vrst zamejskih Slovencev z avstrijske Koroške, Trsta in okolice, pa tudi likovni ustvarjalci iz Hrvaške, Slovaške, Madžarske in Slovenije.

Dela, ki bodo nastala v teh dneh, bodo razstavili na praznični dan Slo-

vencev na Madžarskem. Med avtorji, ki bodo izdelali tudi likovne stvarjali bodo v organizaciji Slovencev na Madžarskem, v hotele rije-Muzej Lendava in hotele Monoštru in okolici. Na njej bodo kolonije, ki se je rodila iz do porabskih Slovencev, ki bi bila ustvarjena delo osredotočeno stalno zbirko galerije Slovencev na Madžarskem.

Po naših znanih poteh

300 udeležencev hodilo ob Muri v spomin na odhod JLA

Nekoč le vojska, zdaj pohodniki

Spominski pohod ob Muri pri spominskem obeležju v Radencih.

Gornja Radgona - Mele-Šratovci-Radenci

Četrtek je minuli četrtak, nato ob 19. uri, torej ravno ko bi se moral začeti zanimiv spominski pohod ob državni meji in reki Muri med Radenci in Gornjo Radgono, je bil pohod uspešen, le da je nekaj izmed okoli 300 udeležencev namesto peš do Gornje Radgone odpravilo z avtobusom.

Spominski pohod ob Muri nadvse zanimiv, še posebej v večernih urah. Spominski pohod ob Muri je bil namreč natanko 12 let, odkar so se JLA zapustili mejni prehod v Gornjo Radgono, ki so ga med osamosvojitveno vojno imeli slab teden dni pod nadzorom. S tem so vojaki zapravili dokončno in za vedno zapustili mesto Gornja Radgona ter radgonsko območje. In v spomin na odhod JLA iz območja, ki so ga med osamosvojitveno vojno za Slovenijo, Policijsko

veteransko društvo Sever in Združenje slovenskih častnikov - območna organizacija Gornja Radgona, letos pripravili II. spominski pohod ob meji. Lani, ko so pripravili prvi pohod, so se udeleženci zbrali pri spominskem obeležju nikoli več v bližini mejnega prehoda v Gornji Radgoni, odkoder so se po krajišlovosti, nagovorih in okrepčilu od-

Spominski pohod ob Muri je vedno zanimiv, še posebej pa v večernih urah.

pravili ob reki Muri proti Radencem. Tja so prišli po približno poldrugi uri hoje. Letos so se odločili za nasprotno smer: start pa je bil spet ob 19. uri, torej v enakem času, kot je zadnji vojak JLA zapustil radgonsko območje.

Tega spominskega, športnega, turistično-promocijskega in seveda družabnega pohoda se je udeležilo okoli 300 pohodnikov vseh starosti, predvsem pa udeležencev osamosvojitvene vojne ter njihovih svojcev, prijateljev in znancev, start pa je bil pri spominskem

obeležju v Radencih, in sicer na mestu, kjer so Radenčani pred dvanajstimi leti skušali zaustaviti predor JLA proti Gornji Radgoni.

Gornjeradgončani so se najprej zbrali pri gasilskem domu v Gornji Radgoni, odkoder jih je avtobus odpeljal v Radence, prav tako je avtobus pripeljal okoli 50 udeležencev tabora mladih članov RK v Konjšču.

Od Radence do Gornje Radgone so hodili približno dve uri.

Oste Bakal

Viteške igre 2003 v Zatonu

Zabava s konji in na vodi ves dan

Najstarejši tekmovalci je bil Jože Tivadar, dobro znani podjetnik z desnega brega Mure.

Vas Petanji v občini Tišina se je po zaslugi družine Mikolič v slabem letu spremenila v zbirališče ljubiteljev jahanja in ribolova. Konjeniški klub Zaton Petanji in Klub mladih managerjev sta pred kratkim organizirala tudi celodnevno tekmovanje in družabne igre, povezane s konji, jahanjem, rodeom in vožnjo s kajaki po bližnjih ribnikih. Pri organizaciji ponudbe sta pomagala Turistično društvo Gradišče in Turistični center Zaton, sodelovale pa so tudi članice študijskega krožka Tišina.

Prvo večjo prireditev so poimenovali Viteške igre 2003, čeprav bi si po mnenju mnogih zaslužila drugačen naziv. Viteze pač vsi povezujejo z gradovi, lepo opremo konjev in nasploh viteško opravo.

Prav nič ne bi bilo narobe, če bi jo poimenovali npr. Zatonске igre na konjih in na vodi. Sicer pa vsa pohvala mladim zanesenjakom, ki so sposobni z dobrim sodelovanjem,

izmed osrednjih obmurskih prireditev. Predvsem je bilo polno vsega: veliko konjev, veliko tekmovanj, veliko igral za otroke, veliko sence, veliko vode in mini kajakov.

Igre so se dogajale ves dan, tako da so obiskovalci lahko uživali ob kate-remkoli delu dneva.

Najpomembnejše je bilo vsekakor konjeniško tekmovanje za viteza leta 2003, za obiskovalce pa tekmovanje v rodeu (na biku simulatorju), streljanje z lokom, metanje podkvic, vožnja z zares lepo novo kočijo in konjsko vprego dveh lepih črnih konj. Krst viteza 2003 je doživel najboljši tekmovalci, to je bil Boštjan Kosec na Billy Boyu iz Ivanjkovec; drugo mesto sta si delila Tomaž Topolovec iz Murske Sobotne in Drago Kolarič iz Radence, tretje mesto pa je pripadlo Borisu Mikoliču.

Med pogumneži, ki so se povzpeli na bika simulatorja, je bil najboljši Borut Sečko iz Radence.

Bernarda B. Peček

Rodeo je bila svojevrsna novost, bik simulator pa veselje otrok tudi ko ni bil aktiven.

delavnostjo, močno voljo in predvsem ljubeznijo do konjev in do tistega koščka zemlje med Kučnico in Muro pripraviti tako prireditev, ki je prav gotovo ena od kakovostnejših in bo z nekaterimi izboljšavami lahko postala ena

Kjerkoli si, zate časa ni, spet prideš tja, kjer si začel, se čas povrne, se pot obrne.

Anton Komat

GOSTIŠČE 2003 Osvežišče

KOMPAS POMURJE

Vestnik priporočja

Akcija Gostišče osvežišče 2003 je sklenjena. Ostane nam le še, da podelimo priznanja in čestitamo najboljšim. Kakor smo že zapisali, smo ocenjevali 30 prijavljenih gostinskih lokalov, in sicer so se lahko prijavili glede na posamezne kategorije: letni vrt (terasa), kulinarika (prekmurska, prleška) in oprema. Letošnja akcija se je razvila iz njene prehodnice, ki je trajala od 1999. leta, to je akcije Naj terasa, s katero s(m)o izbirali gostilno oz. naj teraso glede na število poslanih prijavnic. Tako se še vedno imenujejo prireditve, ki potekajo v organizaciji Murskega vala v živo s posameznih gostinskih lokalov in krajev, medtem ko smo mi akcijo vsebinsko spremenili, poostri kriterije in jo zastavili kot dolgoročni projekt za izboljševanje gostinske ponudbe v pokrajini ob Muri, predvsem s poudarkom na upoštevanju prekmurske in prleške identitete. Kajti prav »identiteta« bo v prihodnji združeni Evropi še kako pomembna. Morebiti je zdaj res skrajni čas, da se začnejo tudi gostilničarji spraševati, v čem je njihova gostilna in ponudba drugačna od tiste v neki avstrijski ali madžarski vasi, kaj imajo specifičnega, lokalnega tudi pri opremljenosti, na jedilnem listu ... Število prijavnic ni več pomembno, ampak smo si vsak prijavljeni lokal ogledali.

V ponedeljek, 7. julija, se je še zadnjič sestala strokovna komisija, da je potrdila ožji izbor: Komisijo sestavljajo: Marija Fras (Paričjak), Romana Karas (M. Sobota, Ljubljana), Tomaž Lazar (M. Sobota), Štefan Dravec (Pomurska turistična zveza), Bojan Rajk (Murski val, Venera) in Bernarda B. Peček (Vestnik).

Na turistični strani Vestnika bodo v prihodnjih tednih predstavili svoje vidjenje gostinske ponudbe Prlekije in Prekmurja (obeta se nam zanimivo branje), medtem ko bodo najboljši izbrani lokali predstavljeni s fotografijo in obrazložitvijo 31. julija, 7. in 14. avgusta. V ožji izbor se je uvrstilo 10 lokalov, med njimi so trije pubi oziroma kafiči, medtem ko je sedem gostiln takih, ki si res zaslužijo več pozornosti. Vse te bodo tudi prejele poseben znak z napisom v treh jezikih - Vestnik PRIPOROČJA.

Bernarda B. Peček

Krompirjeva noč že petnajstič

V Lipi so to soboto že petnajsto leto zapored organizirali Kruplovo noč, prireditev, ki je povezana s tradicijo pridelovanja krompirja na tem območju, ki je bil desetletja najpomembnejša poljščina, s katero so se preživljali krajanje. Prireditev je organiziral Nogometni klub Lipa, sodelovalo pa je tudi veliko drugih krajanov; še posebej so se potrudili tisti, ki so ves čas prireditve pripravljali jedi iz več kot tristo kilogramov krompirja. Tako so se obiskovalci ob glasbi in pijači lahko po plesnih naponih okrepčali še z langašem, pomfrijem, krompirjevimi cmoki in podobno. Po besedah organizatorjev je krompir v tem kraju še vedno pomemben del prehrane ljudi. Vendar pa so pridelovalci te poljščine vsako leto manj zadovoljni, saj jih ob suši pestijo še nizke cene pridelkov, še posebej, če to primerjamo s časom izpred petnajst let, ko so v Lipi začeli s prireditvijo in so bili med prvimi, ki so jo posvetili kmetijskemu pridelku. - J. Ga.

V Radomerju nekaj posebnega

Miran Zavratnik iz Radomerja je po osnovnem poklicu trgovec, ki pa se je hitro priučil delati v tehnični stroki in je več let delal v Avstriji, kjer je popravil kolesa in kolesa z motorji. Tudi zdaj, ko je doma, je ostal zvest tehniki. Nekega dne se je domislil, da bi pred hišo postavil stari bicikl in na njem lutko, ki bi poganjala kolo. Zamisel je uresničil ob pomoči prijateljev Janka Dajčarja in Mirana Holcmana.

Kakšna je videti Zavratnikova domislica, vidite na fotografiji. Ob njem je še sodelavec Dajčar. Posebej naj poudarim, da kolesar lutka ni statičen, ampak premika pedala in zadnje kolo se vrti. Ne bom pa opisoval podrobnosti. Tisti, ki bi morda sami hoteli postaviti podobnega kolesarja (za moški svet bi bila zanimivejša kolesarka), boste pač morali iti pogledat v Radomerje na domačijo številka 14, ob kateri je tudi priljubljen dnevni bar Babilom in k obisku nedvomno prispeva tudi kolesar lutka. Gre seveda za vinogradnika, ki se »pelje« škropit vinograd. - Foto: Š. S.

Dve novi pridobitvi gasilcev

V Sebeborcih so gasilci prevzeli novo vozilo znamke Peugeot Boxer in opremo za reševanje ob nesrečah. S tem zelo delavni gasilci nadaljujejo svojo več kot 107-letno bogato tradicijo in uspehi društva, po drugi starani pa uresničujejo eno od osnovnih nalog svojega humanitarnega poslanstva - reševanje in pomoč bližnjim ob nesrečah.

Ključke novega vozila za prevoz ljudi sta gasilcem predala njegova boba - župan občine Moravske Toplice Franc Cipot in direktor Območne enote Zavarovalnice Triglav Rudolf Cipot.

Po formalnem delu, ki so ga s kulturnim programom popestrile članice ženskega pevskega zbora Vrtci občine Moravske Toplice ter domača mladina, je bil še demonstracijski prikaz rokovanja z orodjem za reševanje. - A. G.

Na kratko

Odranci

V športnem parku nameravajo letos zgraditi še stezo za balinanje in igrišče za odbojko na pesku. Tako bodo lahko svoj prosti čas preživljali tam tudi nekoliko starejši občani ter žene in dekleta. - (J. Ž.)

Šulinci, Križevci

V Šulincih končujejo z gradnjo vodovoda in kabelske televizije ter ulične razsvetljave.

V Križevcih na Goričkem pa naj bi letos modernizirali cesto Križevci-Košarinci; začeli bodo urejati vodovodno omrežje in napeljali omrežje kabelske televizije. Če bo denar, bodo uredili še prostor pri evangeličanski cerkvi, v spodnjem delu vasi pa ulično razsvetljavo. - (J. Ž.)

Graččak Milan Hercog nima le gradu

Bajta na Vratjem Vrh

Bajta, na katero opozarja (glasbenike) kašipot. V njej so interni glasbeni koncerti. To, da je taka, kot jo kaže posnetek, ne moti.

Muziciranje za svojo dušo

Beseda bajta ima več pomenov. Tako označujemo tudi preprosto hišo. Nanjo opozarja izvesek ob cesti Gornja Radgona-Trate.

Bajta na Vratjem Vrh pa ni kar tako! Njen lastnik je znani poslovnež iz Švice, rojen v naših krajih, Milan Hercog, ki mu nekateri pravijo graščak, ko pa ima v dolgoletnem zakupu radgonski grad.

Angeli Hercog z Vratjega Vrha se je rodilo pet otrok. Marija je frizerka in živi v Avstriji, Anton, po poklicu ključavničar, ima novo domovino v Avstraliji; Jože je

mehanik in stanuje v Mariboru; Milan je poslovnež v Švici, Elica pa je natakarica in živi z materjo in sinom Primožem na domačiji na Vratjem Vrh.

Mati Angela je zdaj stara že 83 let. Že dolgo je vdova, kajti mož Jožef Levstik je padel med drugo svetovno vojno. Tako se je z otroki sama prebijala skozi življenje. Izhaja sicer iz okolice Maribora. Veliko časa je bila v tujih hišah, v domačo pa se je preselila šele, ko je sin Milan, tedaj še zaposlen v Avstriji, najprej kupil bajto, na katero opozarja tabla, pozneje pa še hišo v bližini mejnega prehoda Trate. Sebe in otroke je preživljala z delom v domu v Lokavcih.

Potem ko so se izselili iz bajte, je ta nekaj časa samevala, nato

Mati Angela (v družbi s hčerko Elico) je ponosna na svoje otroke. Sinu Milanu, ki je kupil ne le hišo, v kateri sedaj stanuje, ampak tudi pobočju Vratjega Vrha.

pa se je podvzval Angelin vnuk oziroma Eličin dvajsetletni sin Primož in bajta na pobočju je oživela. Tja prihajajo razne glasbene skupine, ko gostujejo v bližnjih krajih in »muzicirajo« dolgo v noč, seveda pa ne manjka tudi hrane in pijače. Tudi fant je muzikant - kitarist, član glasbene skupine Opus Hay.

Bajta je bajta in tudi ta na Vratjem Vrh je - bajta. Sicer ne vem, kako je noter, na zunaj pa je bolj »uboga«. V tem pa sploh ne vidim nič slabega, saj ni nujno, obvezno ..., da mora biti vselej in povsod vse »speglano«.

In mati Angela ter sin Milan? Seveda ima rada vse svoje otroke, ki so prišli do poklica in si ustvarili družine. Najuspešnejši je sicer Milan, na katerega tudi

ponosna. Tudi hvala ker je kupil hišo, kjer stanuje, in tudi bajto na pobočju, kjer so stanovali celo dvajset let in o tem, da hči in njhova, niti sanjati niso. Zdaj, ko imajo vsi svojo srečo, vseeno pa Milan obišče mater, vendar o nekdanjem zavzemanju o tem, kako kolo ... Sin jo vabi na obisk, mati Angela boji dolge poti.

Kako pa je potem prišla v Avstralijo k sinu Antonu?

»Bilo je pred sedemdesetimi leti. Bila sem še mlada, pa tam nisem mogla ostati,« je na koncu povedala Angela. Doma je pač na Vratjem Vrh. Besedilo in foto: Š. S.

Dvojčici iz Hrastja - Mote (1)

Kaj pa med počitnicami?

Enaki in enakopravni

Zakoncema iz Hrastja - Mote: Jožici, zaposleni v Muri, in Božidarju Irgoliču, ki dela kot varnostnik, sta se 10. novembra 1993. leta rodili hčerki dvojčici. Pri krstu sta prejeli moderni imeni: Ines in Neli.

Ines in Neli sta junija končali tretji razred osnovne šole, ki sta jo obiskovali na Kapeli. Na vprašanje, kakšni učenki sta oziroma s kakšnim uspehom sta izdelali, sta povedali, da sta bili prav dobri. Seveda, če bi se še malo bolj potrudili, pa bi bili odličnjakinji. Doma sta se učili skupaj, v šoli pa nista sedeli druga poleg druge, kajti deklice sedijo ob fantih oziroma obratno. Vsi v razredu so imeli svoje pare, ko pa je bilo deset deklic in prav tako deset fantov.

In kako se dvojčici Ines in Neli razumeta?

»V glavnem dobro. Včasih se tudi kaj skregata, a se nobena ne kuja in se hitro pomiriva,« je povedala ena od njiju.

Mamica Jožica pa je pristavila, da vselej, ko kaj kupijo, kupijo obema, zato imata vsaka svoje rolke, vsaka svoj skiro, vsaka svoje kolo ... Oblačila imata enakih barv. Da pa prav pogosto ne pride do zamenjav, imata na njih različne našitke.

Zdaj je čas počitnic. Uživata

Ines in Neli - desetletni dvojčici iz Hrastja - Mote - se med počitnicami veliko kopata v bazenu in tudi na »ribičijo« rodita. Imata celo ribiški dovolilnici. Te sicer prodaja babica Marija, ki se prav tako ukvarja z ribolovom. - Foto: Š. S.

jih tudi dvojčici Ines in Neli. Letos sicer ne bodo šli na morje (so pa tam bili v prejšnjih letih), a se vseeno »namakata«, kajti prav na dan novinarjevega obiska sta dobili bazen.

Zanimivo: dvojčici sta tudi ribički. Tega sta se »nalezli« od očeta, ki v prostem času rad gre na »ribičijo«, predvsem pa od dedka Jožeta in babice Marije. Oba sta upokojenca in oba ribiča.

Sicer pa je nedaleč stran Mura, njeni rokavi, gramoznice ..., zato je veliko možnosti za ribolov.

Počitnice so lepa reč.

»Lepo pa je tudi v šoli,« je de-

jala Ines, ki je od sestrice Neli nekoliko višja in bolj suha. Nekdo je rekel, da že zdaj skrbi za linijo.

Š. S.

Na kratko

Lendava

V občini Lendava je letos vključenih v programe javnih vključenih 50 brezposelnih oseb. Največ programov je na področju komunalne, in sicer v 17 krajevnih skupnostih.

Ljudska ustvarjalnost na Kajžarju

Mirko je prenetil krajan

V okviru praznika KS Miklavž pri Ormožu je bila enodnevna razstava likovnih del 38-letnega Mirka Meška s Kajžarja. Gre za vasico na meji med ljutomersko in ormoško občino, katere ime je mnogim znano po filmu Svet na Kajžarju.

Film je predstavljal težko, bajtarsko življenje, Mirkove slike pa so bolj spodbudne - sodobne: slike portrete, nabožne podobe, pokrajino, razne objekte, konje ...

Rodil se je 1965. leta na Kajžarju. Po osnovni šoli je obiskoval in končal gradbeno šolo v Mariboru in postal zidar. V poklicu je delal sedem let. Potem je imel delovno nesrečo in poiskal si je delo v ormoški tovarni Plastdispenzer. Veselje do likovnega ustvarjanja je začutil že v osnovni šoli. Risanje s svinčnikom je bila tehnika, s katero je na začetku najlažje izražal svoje likovne zamisli. Risal je predvsem portrete: politikov, filmskih igralcev, športnikov ... Ohranil je ducat risalnih listov s temi podobami. Potem je za nekaj časa likovno ustvarjanje opustil, se podil za žogo, končal srednjo šolo, nato pa pridno zidari, se poročil in ustvaril družino (žena Zdenka, sin Denis in hčerka Doroteja). Pred desetimi leti pa je zopet začutil nemirni duh likovnega izražanja in se ponovno posvetil slikarstvu ter si izbral novo slikarsko tehniko: olje na les in platno.

Mirko Meško, po povabilu KS Miklavž pri Ormožu, je bil tudi slikarstva. - Foto: Š. S.

Mirko Meško je s svojimi likovnimi deli, razstavljenimi v njegovem domu pri Miklavžu, prenetil. Taki so namreč obiskovalcev, izrečeni v knjigi vtišev. Na primer: »svoje vedeli, da imamo tako ustvarjalnega krajana - kaj bi naprej! itd.

»To mi je spodbuda, da se še bolj potrudim,« nam je povedal Mirko s Kajžarja, ki je razstavljal slik z različnimi motivi. Nekateri se seveda veliko več. Nekateri naročila, zlasti nabožne, so tudi motivi, ki jih razstavlja več gasilskih domov, preprosto nika gasilcev. Da pa bi razstavljal mislil, da mu gre le za denar, zapišem, tako je povedal Mirko. Likokrat slika tudi ... Š. S.

Evgen Kolar iz Moščanec

Cilinderca mu še poje

Čevlji za ruske vojake

Tistega vročega dne, ko obiskal petinsedemdesetletnega Evgena Kolarja iz Moščanec, ni bil na svojem običajnem delovnem mestu v čevljarstvu, ampak na tleh Zlatice, po domače Aranko, sedela zunaj pod debelo senco in se pogovarjala. O njej nisem spraševal; mi je sama razkrinila o njegovem poklicu. Bil je in ostaja - čevljar na vasi.

»Zdaj le tu in tam komu pomagam. Denarja ne sprejemam, ampak mi stranka naredi kakšno uslugo. Nekoč mislim, bilo je do 1972. leta, pa je bilo malo delavcev zelo živo, tako kot marsikateri drugi čevljarji. Je tudi Evgenova poletna možnost na tleh, če jih tvariš. Potem se je začel ukvarjati s poljedelstvom, kar pa ni bilo njegova stvar. V njej sta dve stvarni stroja: levo in desno roko, ki mu mojster pravi cilindrica, s katerima

šiva, včasih pa tudi krpa zgornje dele obutve. Ob steni pa je pumššina za glancanje usnja, z njo pa tudi brusi podplate. Mojster jih nikoli ni lepil, ampak jih je pribijal z lesenimi klinčki, ki menda bolj držijo, še posebej, če hodiš po mokri poti. Tam lepilo popusti.

Evgen Kolar, rojen 1928. leta, se je poklica učil pri mojstru Janca Gregorju v Murski Soboti. Po uspešno opravljenem pomočniškem izpitu 1946. leta je še nekaj let delal pri tem mojstru, nato se je zaposlil v čevljarstvu Ludvika Kalamarja.

»Kot pomočnik sem delal obutev za razne stranke. V medvojnem času tudi za ruske vojake.

Želel se je osamosvojiti. Leta 1959 je naredil mojstrski izpit in začel v Moščancih 21 s samostojnim čevljarstvom.

Stalne stranke so bili tudi tedanji miličniki. Sicer pa so dali pri njem narediti čevlje mnogi ljudje iz Pečarovec, Puconec, Bokrač, Zenkovec, Mačkovec ... in seveda domačih Moščanec. Delal je za znane kupce in nič na zalogo, zato tudi ni hodil po sejmi. Dobro pa pozna mojstra Gezo Kisilaka iz Rogašovec, ki ga še vidujemo na vseh večjih

Evgen Kolar za čevljarstvom, tudi tako imenovano cilindrica, ki se tu in tam še zavrti, in tedaj se mojster še bolj spomni nekdanjih časov, ko je nemalokrat delal pozno v noč. - Foto: Š. S.

sejmih in tudi na nekaterih proščenjih. No, da, ko je bil Evgen pomočnik v Murski Soboti, tedaj pa je obutev svojega mojstra tudi sam prodajal sejmi na Ptuj, v Čakovcu in še kje.

Evgenu in njegovi Aranki se ni rodil sin, ki bi morda še sam postal čevljar, ampak hčerka. Ko bodo mojstru pošle moči, bo čevljarstva konec. Je že tako, da ene dejavnosti izginjajo, poja-

vljajo pa se nove. Pri Kolarjevih se mlajše generacije ukvarjajo s čebelarstvom.

Š. Sobočan

Na kratko

Šalovci

V občini Šalovci se pripravljajo na naložbo za boljšo oskrbo s pitno vodo.

Za vas Čepinci je narejena projektna dokumentacija in občina je vložila vlogo za izdajo gradbenega dovoljenja. V pripravi (končna faza) je dokumentacija za vas Šalovci in Domanjševci.

Sto let PGD Dragotinci

Prostovoljno gasilsko društvo Dragotinci je pripravilo slovesnost, ki se je pričela z zahvalno mašo, ki jo je daroval škof dr. Vekoslav Gmčič, rojak iz Dragotincev, in z blagoslovom obnovljenega pročelja gasilskega doma. V kulturnem programu pa so nastopali: Pihalna godba Sveti Jurij ob Ščavnici, Folklorna skupina Kulturnega društva Bublja Radenci in otroci recitatorji iz osnovne šole Sveti Jurij ob Ščavnici. Na prireditvi so številnim zaslužnim gasilcem podelili pohvale in priznanja. - L. Kr.

Beznovski turistični par

Pod velikim drevesom v križišču v Beznovcih, kjer se srečajo ceste proti Bodoncem, Vadarcem in Domajncem, počiva na klopi nekoliko nenavaden par. Sta utrujena od dela ali od zabave, da sta se morala kar uvesti na klop? Dobre volje sta, to drži, prav tako veselo pozdravljata vse mimoidoče v imenu Turističnega društva VRTNICA Beznovci. Zanimiva domislica ter promocija kraja in domačega turističnega društva je vredna vse pohvale in posne-manja. - Bernarda B. Peček.

iskali smo Cerovec Stanka Vraza

Nadina izletniška kmetija

Rada je
veseli družbi

Nada Šadl je po poklicu strojna tehničarka, zaposlena v zdravstvenem domu v Zlati, in opravlja dela in deluje v vrtcih in osnovnih šolah. To pa še ni vse! V prostem času se ukvarja z vinogradstvom, v zadnjih letih pa tudi s turizmom.

Nada je oče Avgust upokojen, mati Sonja je upokojena, ima dva asistentka, brat Iztok je ročni tehnik, brat Marjan, živi v Novi Gorici, pa je zdravnik. Na območju imajo vinograd z različnimi sortami: renski rizlig, chardonnay, rumeni traminec, sivi pinot, muškat ... je povedala Nada, ki je hotela delež v družini in svoj vinograd.

Pred šestimi leti sem se odločila za nakup vikenda v okolici in potem sem ga dobila v Cerovcu. Pa ne le hišo, za kmetijo sem se takoj navdušila, zelo dvehektarsko posestvo s seveda vinogradom. Po nekaj letih pridobila status kmetije, kar mi je tudi pogoj za odprtje turistične kmetije.

»Nada Šadl je kmetija sprejela. Ti se morajo najprej odločiti, kaj si želite, in potem se odločite, kaj vam bo koristilo. In to je vseh konceptov, razen nekaj

Nada Šadl: služba, delo v vinogradu, priprava jedil in streženje gostom ... Vse dela z veseljem in nič ji ni težko. - Foto: Š. S.

objav na lokalni kabelski televiziji. Še najboljša je seveda ustna reklama zadovoljnih gostov, ki se vračajo in z njimi prihajajo tudi novi. Nada je namreč tudi dobra domača kuharica in pripravlja razna jedila, značilna za kmetije, peče pa tudi rženi kruh.

»Gor sem zrasla pri dedku Alojzu in babici Zofiji v Grabah in od babice sem se veliko naučila.

Seveda ji je znanje posredovala tudi mati.

Nadina izletniška kmetija v Cerovcu pri Žerovincih je opremljena v kmečkem slogu. Ima tudi kar nekaj zidnih slik, ki jih je naslikal mojster Ivek Žnidarič. Tudi izrezljane podobe krasijo stene. Eno od njih je dobila kot darilo za neki pomemben dan.

Veliko postori Nada sama, ko je gneča, pa zaprosi za pomoč sorodstvo. Nisem se mogel upreti, ne da bi vprašal:

»Le za koga pa se tako mučite: delo v službi, v družinskem vinogradu, povrhu pa še na svoji turistično-izletniški kmetiji?«

»Imam veselje do dela. Rada sem med veseli ljudmi. In navsezadnje delam zaradi svojih sinov. Miro si je sicer že ustvaril družino in tako imam vnuka Miha; mlajši sin Primož pa je študent drugega letnika turizma, sicer pa tudi pridno pomaga na moji izletniški kmetiji.«

Nada je razkazala vse prostore. Tiste, ki jih je kupila, in one, ki jih je dogradila. Velika zadeva. Imenitna pa je tudi klet. Pa ne le tisti del, kjer so sodi in buteljke (po mojem obisku sta dve manj!), ampak tudi del, ki je še prazen in čaka na mize in stole, saj ga bo prav tako namenila svojim gostom. Prepričan sem, da se bodo pod oboki prav tako prijetno počutili kot zgoraj v velikih sobah ali zunaj na veliki terasi.

Ni kaj, zelo delavna in podjetna je tala Nada, ki sicer stanuje v ljutomerski Jurševki, a je stalno prijavljena v svojem Cerovcu, kjer se odlično počuti. Sama si ga je našla in izbrala za vikend.

Š. Sobočan

Najceneje do avtomobila

- kredit je namenjen vsem, tudi tistim, ki niso stranke SKB banke
- za nove in rabljene avtomobile
- najugodnejši obrestni pogoji
- kritje stroškov odobritve in zavarovanja kredita
- zavarovanje z enim porokom ali pri zavarovalnici

Razmišljate o nakupu avtomobila?

Vzemite si čas in izberite takega, ki vam bo zares ustrezal, mi pa bomo poskrbeli, da si ga boste lahko privoščili.

Avtomobilski kredit SKB banke vas bo prepričal z zelo ugodnimi kreditnimi pogoji in enotno nizko obrestno mero, ne glede na obdobje dobo. Zadostujejo le redni mesečni dohodki. Kredit vključuje poleg vrednosti avtomobila po predračunu še gotovinski del, s katerim boste poskrbeli za kritje stroškov odobritve in zavarovanja kredita.

Dodatne informacije lahko dobite v vseh poslovalnicah SKB banke, na spletnem naslovu www.skb.si, ali vsak delavnik med 8. in 22. uro na brezplačnem Zelenem telefonu 080 15 15.

SKB BANKA D.D.
SOCIÉTÉ GÉNÉRALE GROUP

Dva dni po valovih in plitvinah reke Mure

Razvoj v sozvočju z naravo?

Drugo leto poleg Slovencev in Hrvatov še Avstrijci in Madžari

Organizatorji so imeli željo, da bi se udeležilo spusta čim več udeležencev v lesenih čolnih, kakršne so uporabljali nekoč za prevažanje ljudi in ribolov na Muri. Ker so takšni čolni že prava redkost, so na Razkrižju dva čolna posebej izdelali za to priložnost, poslej pa jih bodo namenili za civilno zaščito.

Mnogi pravijo, da je Mura duša pokrajine. Življenje ob njej pa je bilo nekoč drugačno, kot je danes. Vodni tok je poganjal številna mlinarska kolesa; svoj čas je bilo okrog sto mlinov, danes pa lahko na njenem toku skozi Slovenijo najdete le dva; prav tako so bili na Muri dokaj številni brodi, s katerimi so se ljudje vozili z enega na drugi breg, do danes pa jih je ostalo le nekaj; videl si lahko tudi iskalce zlata, kako so izpirali pesek, da bi iz njega dobili zlate luske; ljudje so se poleti množično kopali v reki; rib je bilo toliko, da so jih lahko spretnejši lovili tudi z rokami; voda pa je bila tako čista, da so jo lahko ljudje celo pili.

Žal Mura tudi ni več tisto, kar je bila, dokler ni bilo na njej, ob njej ali v njeni bližini meddržavne slovensko-hrvaške meje, ki je nizvodno od Dolnje Bistrice na levi in Gibine na desni strani skorajda prekinila vsakdanje stike in srečanja med ljudmi, med Slovenci in Hrvati, čeprav niti ni bilo čutiti, da tod živita dva različna naroda. Meja na papirju, ki sicer še ni dokončno določena in sprejeta, je najbolj

Največ ljudi nas je pričakalo pri hotiškem brodu oz. v Svetem Martinu na Muri. Poleg domačinov z desnega je prišlo tja precej ljudi tudi z levega brega Mure. Reka je torej spet povezala Slovence in Hrvate, in tako bi moralo biti tudi v prihodnje.

Ob Muri v bližini Melincev smo si lahko udeleženci spusta ogledali tudi ročno izdelovanje opeke, ki je bilo nekoč zelo razširjeno. Izdelovalec je bil Štefan Petek, njegova pomočnica je bila Terezija Maroša, za žganje in druga dela pa je skrbel Jožef Škafar. Ponudili so tudi ciglarsko južino.

Poleg lesenih in gumijastih čolnov je bil v »povorki« tudi tale splav. Ker je bilo med vožnjo še kar toplo, so nekateri (Bistričani in Razkrižjani) vmes skočili v vodo in plavali.

posegla v medsebojne stike domačinov z levega in desnega brega pri hotiškem brodu, iz Hotize in Sv. Martina na Muri, kakor tudi številnih obiskovalcev od drugod. Tja so lahko prihajali brez kontrole in brez vsakršne skrbi, povezane z mejo. Da, prijetno je bilo posedeti na enem ali drugem bregu in spiti kaj, kar je bродar ali njegov pomočnik potegnil iz naravnega hladilnika – studenca. Mladi so radi igrali nogomet, in to na igrišču, ki so ga v glavnem uredili s prostovoljnimi delom Hotižani. Vsem se je nekako zdelo, da je meja med Slovenijo in Hrvaško na reki Muri, in tako so se tudi ravnali, čeprav v resnici meje sploh ni bilo. Zdaj je na žalost precej drugače. Kdor na naši strani nima prepustnice kot dvoletnik ali če ni

Posebno pohvalo si gotovo zasluži tudi glasbena skupina Drotmantraši iz Radence, ki je priprava na pot z glasbo pri petanjskem mostu, potem pa nam igrala še na pristopu.

namenjen na kakšno dogovorjeno pot, praviloma ne more k hotiški brodu, ker ga po vsej verjetnosti čakajo soka kazni, če naleti na kontrolo policije. Neprijetnosti pa se udeleženci tudi, če te dobijo naši prijatelji? Ni, ampak navadni ljudje pri tem nemočni.

Izkazali so se

No, hvalevredne pa so bile tudi te, ki so bile minulo soboto in nedeljo potekale mednarodni spust od Petanjec do hrvaške vasi za reko Muro. No, je bilo, da je dal pobudo za spust načelnik Občine Sv. Martin na Muri, njo Makovec. Med prvimi ga je podprl župan razkriške občine Stanek, nato pa so se na naši strani pridružili občine Gornja Radgona, Radenci, Murska Sobota, Veržej, Selca, in Črenšovci (na hrvaški strani vključeni občini Sv. Martin na Muri, Štrigova), kakor tudi Zveza cerkvenih skupnosti Slovenije na čelu s predsednikom Karlom Lipičem, ki je priprava del priprav in organizacijo samega spusta.

Na startu v Petanjcih se je posebej izkazala tihiška občina z njenim župnikom Jožefom Poredošem, med spusta udeležence prijazno sprejeli pri mlinu v Veržeju, na otoku na Ižakovcih, ob ciglarski postaji na lincih, v bistrški Kantini, na hotiškem brodu pri Sv. Martinu na Muri in pri brodu, ki povezuje hrvaško naselje Kot na slovenski strani. Rezultatov tekmovanja niso razglašili, ampak je bilo povedano, da so bili prihodnje leto bodo potekali tudi kraje ob Muri v Avstriji in na Hrvaškem, pot pa naj bi se končala pri gradu na Hrvaškem, kjer se Marija Dravo. In želja organizatorjev je, da bi vsi skupaj podprli projekt za ureditev Regijskega parka Mura, ki bi območje ob reki od Sentilja do šume oz. tromeje med slovensko in Madžarsko, vanj pa naj bi bila vključena tudi čudovita kulturna krajina Gornje, Srednje in Dolnje Bistrice, Male in Velika Polane ter velika črna jelša – Polanski in Črni potok. Razvoj na teh območjih naj bi potekal v sozvočju z naravo. Lepo in prijetno.

Besedilo in fotografije: Jožef Škafar

Bistričani so povabili udeležence spusta na tino, kjer jih je pozdravil župan Črni potok, vci Anton Tómar (na postaji v tino in tudi krajši kulturni program in stili z langašem. Sledila je postaja z oljarsko malico, gostitelj razkriški župan Stanek, tudi ves čas »potoval« v celino po reki, drugače aktiven. Tam so pripravili etno glasbo. Čeprav smo bili še vedno v etno glasbo. Čeprav smo bili še vedno v etno glasbo. Čeprav smo bili še vedno v etno glasbo.

Zgodilo se je ...

Prejšnji teden – med 30. junijem in 6. julijem – je bilo v Sloveniji 162 prometnih nesreč, v katerih se je 237 oseb poškodovano, šest (enako kot teden prej) pa jih je umrlo. Do 6. julija je bilo 119 žrtev, lani v enakem obdobju pa 130. Na posredskih cestah je doslej umrlo sedem ljudi.

V Pomurju je bilo med 2. in 7. julijem 43 prometnih nesreč, v katerih se je sedem ljudi poškodovalo lažje, dva človeka pa sta utrpela hudi poškodbi.

Med od teh dveh nesreč se je zgodila v Krogu, v bližini pokopališča, saj se je hudo poškodoval občan, ki je med vožnjo s kolesa padel. Naknadno smo zvedeli da je 7. julija umrl.

Voznik invarnega avta, ki je peljal iz smeri Noršinci v smeri Murske Sobote, je opazil pred seboj parkiran avto, zato je začel zavirati, nakar je avto zdrsil na nasprotni vozni pas, po katerem je v isem hipu pripeljal drug avtomobilist. Vozili sta trčili, voznik osebnega avta se je hudo poškodoval, njegov sopotnik pa lažje.

Pa še na kratko o ostalih nesrečah!

Na Zgornjem Kamenščaku je zaradi neprimerne hitrosti zanesel osební avto na nasprotni vozni pas, nakar je trčil z osebnim avtom, ki je pripeljal nasproti. Škode je za milijon. – Na Spodnjih Križevcih je neznaní voznik jugeca izsiljeval prednost in trčil z avtomobilistko. – V Veščici pri Murski Soboti pa je neznaní avtomobilist trčil v voznika kolesa z motorjem in odpeljal naprej.

– V Gornji Radgoni je voznik skuterja izsilil prednost motoristu, nato pa padel. – S skuterjem se je peljal tudi mlad voznik v Lipo-veh in s kolescem zadell kolesarko, ki je nato padla. – Pred kolesar-ko na Mursčaku je pritekel pes, nakar je padla. – Voznik mo- tornega kolesa, ki je vozil v Kuzmi, ni mogel izpeljati ovinka, in je padel. Motorno kolo je potem zdrselo na nasprotno vozišče in zanesel v naletel osební avto. – V Podgorju na Apaškem polju je padel kolesar. Ne čudi, ko pa so mu namerili 3,61 promil alkohola.

Kako pa kaj javni red in mir?

Med 2. in 7. julijem je bilo na območju Pomurja 33 registriranih kršitev javnega reda in miru, od tega 18 v zasebnih prostorih in 15 v javnih prostorih oziroma na javnih mestih. Največ kršitev (22) je bilo v soboto, 5. julij. Do iztreznitve so pridržali štiri kršitelje zaradi nadaljevanja vožnje pod učinkom alkohola. Na prelozjem prehodu v Dolgi vasi so policisti našli v osebnem avtu mladžanskega državljana malokalibrsko pištolo in 80 nabojev. O mu zasegli in ga privedli k sodniku za prekrške.

Na območju Ljutomera in Murske Sobote so policisti zasegli mena oseba 73 sadik konoplje, ki sta jih gojila na svojih do- lovih.

Š. S.

Zgodilo se je v torek ob pol desetih

Smrt je kosila med teleti

Poškodovanli delavci cestnega podjetja

V torek, 8. julija, ob 9.30 se je zgodila na glavni cesti I. reda med Plitvičkim Vrhom in Spodnjo Ščavnico prava prometna tragedija. Tovornjak s priklopnikom, ki ga je vozil italijanski državljan G. S. iz Torina, je med vožnjo po klancu navzdol zaneslo na levo in je trčil v delovni stroj Cestnega podjetja Murska Sobota, s katerim so trije delavci opravljali (iz nasprotne smeri) naris ločilne bele črte po sredini vozišča glavne ceste.

Na omenjenem delu glavne ceste so kar pogoste prometne nesreče. So posledice neprilagojene (prehitre) vožnje. Tudi ta se ne bi zgodila, ko bi voznik upošteval omejitve hitrosti, ki je bila zaradi del na cesti 40 kilometrov na uro. Domnevno je, potem ko je opazil delavce na cesti, pritisnil na zavore, a je bilo že prepozno, tudi usodno, kajti trčil je v delovni stroj, ga potiskal pred seboj in povsem zmečkal. V nesreči so se poškodovali delavci cestnega podjetja: 42-letni J. J. iz Noršince, 29-letni

A. B. iz Otovec in 44-letni M. V. iz Beltince. Dva izmed njih imata posebno hude poškodbe. Vse so z reševalnimi vozili odpeljali v soboško bolnišnico.

Po trčenju se je tovornjak s priklopnikom, ki je menda vozil 80 kilometrov na uro, obrnil za 180 stopinj in je obtičal na nasprotnem voznem pasu oziroma delno v jarku. Iz Poljske je peljal 172 telet. Na kraju samem jih je poginilo 14, pet pa so jih odpeljali v zasilni zakol. Ostalih 153 telet so rešili iz razbitin to- vornjaka in priklopnika ter jih

Nočno gasilsko tekmovanje v Korovcih

Letos rekordno število ekip

Minulo soboto je v Korovcih potekalo gasilsko nočno tekmovanje za pokal Fuksa, ki ga je tamkajšnje prostovoljno gasilsko društvo pripravilo že šestič. To leto jim je uspelo zbrati rekordno število gasilskih tekmovalnih enot, tekmovanje pa je ogledalo blizu tri tisoč gledalcev.

Rok vedno je tekmovanje potekalo v skupinah, potem pa je sledila izpadanja, kjer sta se pomerili po dve ekipi vse do končne finala. Pri članih, kjer je bilo kar trinideset ekip,

je prvo mesto zasedlo PGD Steklarna Rogaška, drugo je bilo PGD Krka Novo mesto, tretje pa PGD Štekljevec - Semič. Pri članih, kjer je tekmovalo devet ekip, pa so prva tri mesta zasedli: PGD Hajdoše, PGD Motovilci, PGD Križevci v Prekmurju.

Ker pa so v Korovcih znani po tem, da vsako leto prireditvi nekaj dodajo, so letos pred tradicionalnim nočnim tekmovanjem popoldne priredili še tekmovanje v prvi državni gasilski ligi, kjer PGD Korovci tekmujejo in trenutno držijo drugo mesto. Na petem iz serije sedmih tekmovanj v letošnjem ligaškem tekmovanju, ki je tokrat prvič potekalo v Prekmurju, je tekmovalo devetnajst ekip. Prvo mesto pri članih A je zasedlo PGD Krka Novo mesto, pri članih B PGD Štekljevec, pri članih pa PGD Hajdoše.

C. K., foto: N. J.

Prejeli smo ...

Kratka replika k polemiki o avtocesti

Sledim vsem informacijam v zvezi z avtocesto v Pomurju, bodisi tistim prek časopisa, radia in drugim. Prav je, da javnost čimveč zve, četudi na ta način, kot so polemike, trenja, soočenja prek medijev, saj tako pridemo (večkrat) do pravih informacij. Moj prispevek se nanaša na polemiko v zvezi z odsekom Beltinci-Lendava skozi občino Turnišče, ki je bila na soočenju na Murskem valu med g. Brodnjakom, predstavnikom Dars-a, in g. Štihecem, dobrim poznavalcem projekta avtoceste v Pomurju. Želel bi izpostaviti izjavo g. Brodnjaka, ki je povedal, da je med občinami na omenjenem odseku trasa usklajena, kar za občino Turnišče ne drži. Sredi marca smo dobili s strani Urada za prostorsko planiranje (MOP) elaborat »Primerjalne študije variant za avtocesto na odseku Beltinci-Lendava«, v kateri je priložen tudi sklep občinskega sveta, da se v občini Turnišče ne strinjamo s potekom trase AC severno od zaselka Farkaševci v Nedelici in predlagamo traso južno od Farkaševcev. O tem g. Brodnjak zagotovo ni seznanjen. Takrat v marcu nam je bilo ustno s strani UPP sporočeno, da v aprilu sledi razprava o omenjenem odseku, do katere še do danes ni prišlo. Resnica pa je, da smo se vse občine uskladle za tako imenovano zeleno varianto (ob Ledavi), v katero pa država ni pristala. Prepričan sem, da se bo, če ne prej po dopustniških dnevih, začela zopet vroča polemika v zvezi s tem odsekom. Želeli bi, da pridemo enkrat do uskladitve tudi na tem odseku, za kar pa nismo krivi v občini Turnišče.

Jože Kocet, župan Občine Turnišče

Delavci policije darovali kri

V koroškem policijskem oddelku pod vodstvom načelnika, darujemo, rešujemo, ki sta ga pripravila policija in delavci policije. Po prijavi kri darovalca 341 krvodajalcev, od tega 99 zaposlenih na Policijski upravi Murska Sobota. V okviru policijskega oddelka so policisti organizirali ob- sedanjega junija na akcijo pa policisti prisiljeni. Zaradi dolgega časa in čista huma- nitarne solidarnosti si po- moči ter solidarnosti zaslužijo vso

M.H.

Gasilska tekmovanja

Rakičan – V organizaciji Gasilske zveze Murska Sobota in PGD Rakičan je tamkaj potekalo tekmovanje 26 gasilskih enot, ki v Mestni občini Murska Sobota delujejo na požarno-preventivnem področju. Pri članih A so slavili gasilci iz Murske Sobote pred Rakičanom. Pri članih B pa so največ znanja pokazali gasilci iz PGD Murska Sobota, pa sledijo Krog idr. Pri članih C so slavile gasilke iz Črnelavec, druge so bile Markišavčanke. Med mladinkami so bile prve gasilke iz Črnelavec, najboljše mladince – gasilce pa imajo v Satahovcih, saj so bili prvi, za njimi pa so Črnelavci. Imed pionirjev pa so največ znanja pokazali mladi tekmovalci iz Markišavca, drugi pa Krožani. – (J. Ž.)

Beltinci – Gasilska zveza Beltinci je skupaj s prostovoljnimi gasilskim društvom Beltinci v športnem parku pripravila gasilsko tekmovanje za prehodni pokal občine Beltinci. Pomerilo se je 28 gasilskih enot. Prehodni pokal je tokrat šel v roke gasilcem članom A iz Melinec (tretja ekipa), pri članih B so zmagali Beltinci, pri članih Dokležovje, najboljše mladinske imajo v Lipi, mladince v Gančanih, pionirke v Lipi in pionirje v Bratovcih. – (J. Ž.)

Tatovi ne mirujejo!

V zadnjih nekaj dneh je bilo spet na območju Pomurja veliko vlomov in tatvin.

Prijeli so več mlajših oseb, ki so na območju Gornje Radgone in Radenec (morda pa še kje drugod) kradle po trgovinah poletna oblačila. – Na Spodnjem Kamenščaku je nekdo razbil steklo na osebnem avtu in iz njega ukradel 40.000 tolarjev. – Iz treh garderobnih omari v Banovcih je nekdo ukradel 9.000 tolarjev. – Iz parkirišča v tem kraju

pa je izginil tudi clio z mariborsko registracijo. – Na Spodnji Ščavnici je nekdo odvil s parkiranega tovornega avta prednjo masko in lastnika oškodoval za 110.000 tolarjev. – Iz Kukeča poročajo o tatvini motorne žage in posode za gorivo, zato je lastnik oškodovan za 70.000 tolarjev. – Prav tako na Kukeču, le da teden dni pozneje, pa je nekdo ukradel dva kubična metra drv. – V Nuskovi pogrešajo motorno žago, saj jo je nekdo odnesel, ne da bi vprašal, če lahko. – V Trebovcih je neznanec ukradel osem vreč maltita in cementa, kar skupaj stane 16.000 tolarjev. – S kolesa z motorjem je Krama

rovcih nekdo odvil nekaj sestavnih delov in povzročil za 10.000 tolarjev škodo. – Nenavadna je tatvina v Strehovcih, kjer so izginile kovinske grablje, za nameček pa še 20 kilogramov koruze. – V Ženavlju je bilo ukradeneno seno. – Z dvorišča v Cerkevniku je ponoči izginilo kolo z motorjem Tomos colibri A 35, registrska številka MB A1 404, vredno 100.000 tolarjev. – Policisti PMP Lendava so obravnavali krajšo mobilnega telefona Nokia 3310. – V Vučji vasi je neznanec ukradel sivo gorsko kolo. – V Trnaju je nekdo izkopal 50 kilogramov krompirja na tuji njivi.

Š. S.

Na izredni skupstnina Ljutomer (v minuli sezoni je bil prvi trener Segrap Ljutomer) je bilo odloeno, da bo edini klub, ki bo nastopal v sezoni 2003/2004 nastopal v 1. MNL MS NK Segrap Ljutomer. Doslej je ekipa prvenstva NK Makoter Cven sodila v 1. MNL MS, NK Makoter Ljutomer pa v 2. MNL MS. Vseeno je zaradi pomanjkanja mladinskih igralcev ralskega kadra (mlajši mladi) in zmanjšanja stroškov je cavska ekipa preimena. Člansko vrsto NK Segrap Makoter bo v 1. MNL MS nastopal naprej vodil trener Drobnevec, kot gostitelj pa bodo igrali na Cvenu, v Ljutomeru pa do nastopa mlajše ekipe (U/8 - U/14) nogometa dr. Branka Elsnerja, ki bo do se je Ljutomeru kot ekipa uvrstila v šestini. Na zbiranju pokala NZS bo ekipa gostila prvoligaše, prijateljskih dvobojev pa do med drugim gostila tiskim Hajdukovi, vendar Rudarjem in Slavom iz Koprivnice.

Nogomet

Uspel turnir »Nogomet na ulici«

Na igriščih TVD Partizan v Murski Soboti je potekal projekt »Nogomet na ulici«, ki je privabil kar 18 ekip iz vseh delov Pomurja – od Serdice, Gornje Radgone, Veržje, Beltince, Bakovec do Murske Sobotice. Starost igralcev in igralj je bila od 12 do 16 let. Glavni namen uspele akcije, ki so jo organizirali olimpijski komite, športna zveza in

medobčinska nogometna zveza, je množičnost. Poleg tega pa gre povečanje športne aktivnosti med mladimi, da se le-ti v počitnicah ne bi zatekali k raznim oblikam kriminala, uživanju drog ipd.

Rezultati – U12 polfinale: OŠ II Murska Sobotica : Gumi efekt Radgona 2 : 3, Veržje I : Veržje II 3 : 0 in v finalu Gumi efekt Radgona : Veržje

I 7 : 0. Vrstni red: 1. Gumi efekt Radgona, 2. Veržje I, 3. OŠ II Murska Sobotica, 4. Veržje II. U16 finale: Bakovci : ŽNK Laško MS (dekleta) 5 : 1. Na koncu tekmovanja so najboljše ekipe dobile spominska darila, vsak udeleženec pa majico. Drugi turnir bo 23. avgusta, prav tako v Murski Soboti.

Karel Glažar

Turnir je privabil rekordno število mladih nogometašev. Foto: N. J.

T. G.

Konjske dirke

Kvalifikacije za derbi

Na ljutomerskem hipodromu je 59 kasačev nastopilo v osmih točkah sporeda. Najzanimivejša je bila preizkušnja deveterice, ki se je potegovala za uvrstitev na letošnji nastop v 13. slovenskem kasaškem derbiju, ki bo 10. avgusta v Ljutomeru. Rezultati – 1. dirka za 2 l. na 1600 m: Perla (J. Osterc) 1:20,6, 2. dirka za 3-12 l. na 2100 m, zaslužek do 100.000 SIT: Denver MS (M. Slavič) 1:22,1, 3. dirka za 3-12 l. na 2100 m, zaslužek do 300.000 SIT: Fanta II (Hojs) 1:20,7, 4. dirka za 3-12 l. na 2100 m, zaslužek do 500.000 SIT: Labiska (Moleh) 1:21,1, 5. dirka Panatlantic pokal, II tek (3-12 l. na 2100 m): Inter (Zorko) 1:17,8, 6. dirka za 3-12 l. na 2100 m, zaslužek do 1.200.000 SIT: 2. Feničanka (Ja. Sagaj) 1:19,7, 3. Fidelia (S. Seršen) 1:19,8, 7. dirka kvalifikacije za 13. slov. derbi (4 l. na 2100 m): 3. Fenita (M. Seršen) 1:20,0. Na derbi so uvrščeni še: 4. Fax (R. Hanžekovič), 5. Davos MS (M. Slavič), 6. Fidel (D. Heric), 7. Lucijan (Sraka), 8. Lana (Jerebic). 8. dirka za 3-12 l. na 2100 m: 1. Paterson (Kristl, Ljutomer) 1:18,7, 3. Dave MS (M. Slavič) 1:18,8.

N. Šoštarč

Državno prvenstvo v Mostju

Naslova Petku in Buscarolu

Aeroklub Mavrica iz Lendave je skupaj z Letalsko zvezo Slovenije na vzletišču v Mostju pri Lendavi od 4. do 6. julija gostil udeležence 9. odprtega državnega prvenstva v letenju z motornimi zmagi in z ultralahkimi letali v kategoriji enosedov. Na tekmovanju, ki je potekalo v treh disciplinah (klasična navigacija, pristajanje in hitrostna dirka s kombinacijo navigacije), so se pomerili najboljši slovenski piloti. Kljub muhastemu vremenu je prizadevnim organizatorjem uspelo tek-

movanje v celoti izpeljati. Atraktivne predstave letalcev si je ogledalo okrog tisoč obiskovalcev.

Med motornimi zmagarji, ki so morali v petih zletih preleteti okrog 200 kilometrov, je zmago slavil Miran Petek (Aeroklub Prlek Ljutomer). Skupno je zbral 2.650 točk. Drugo mesto je pripadlo njegovemu klubskemu kolegu Jožetu Gajserju (2.606), tretji pa je bil Mirko Lebar (Mavrica Lendava) z 2.402 točkama. Od 4. do 7. mesta pa so se zvrstili domačini Mladen Kosi, Vili Ferenc,

Roman Caf (vsi Prlek Ljutomer) in Uroš Kolarič (Aeroklub Murska Sobotica).

Novi državni prvak z ultralahkim letalom enosedom je postal Ivo Bascaroli (Aeroklub Ajdovščina) z 2.122 točkami pred Alojzom Pršo (Mavrica Lendava) s 1.950 točkami in Tinotom Tomažičem (Ajdovščina), ki je zbral 1.684 točk. V tej konkurenci je bil Stanko Pesl (Prlek Ljutomer) peti, domačin Jože Lubej pa šesti.

Milan Jerše

Zelo uspešna ekipa Ljutomerskih Prlekov, iz katere izhaja tudi državni prvak Petek. Foto: N. J.

Namizni tenis

Sobočani na evropsko prvenstvo

V Novem Sadu bo od 11. do 20. avgusta potekalo evropsko mladinsko in mlajšinsko prvenstvo, na katerem bodo Slovenije branili tudi mladi Slovenci. Za mladince bosta nastopila Luka Moravskih Toplic in Luka Moravskih Toplic, ki mu je to že tretje nastopilo na evropskem prvenstvu, in Luka Moravskih Toplic, ki bo nastopil tudi na kadetskem bosta barve Slove-

nije zastopala Tomaž Roudi, ki bo že tretjič nastopil na EP, in Tim Friedrich (tokrat drugič).

Cilj slovenske mladinske reprezentance je izboljšanje lanske letošnje ekipne uvrstitve v Moskvi, ko so osvojili 19. mesto. Kadeti so lani zasedli 27. mesto, letos pa bi morala biti njihova uvrstitev boljša, saj nastopajo v isti postavi in imajo že

Rokoborba – Smola z žrebom

trenerja Radeta Bačiča, da bi se kateri od tekmovalcev uvrstil med prvih osem, se niso uresničili. Šernek je izgubil z evropskim prvakom, ostala dva pa z nosilcema bronastih medalj. Tako je Peter Kmetec zasedel 18. mesto, Dejan Šernek je bil 19., Andrej Slavič pa 23.

M. J.

Sobočanci v Gradcu

Tretje mesto Čeleša

V Gradcu so bile 36. mednarodne igre šolarjev. Na njih je sodelovalo 59 mestnih reprezentanc iz 26 držav. Med njimi je bila 15-članska ekipa Sobočanov. Sodelovali so atleti: Dejan Čeleš, Primož Sreč, Amela Zekovič, Vanja Samec in Ana Škraban, tenisač Beno Šiftar in tenisačica Maruša Fujs; reprezentanco malega nogometa pa so sestavljali Tadej Jančar, Uroš Kerec, Preto Uršič, Žiga Črnko, Grega Hujs, Danilo Šiško, Andrej Opec in Matej Pucko (trener M. Sukič). Najuspešnejši je bil s tretjim mestom Dejan Čeleš, ki je v skoku v višino preskočil 185 cm. V tenisu je Beno Šiftar izpadel v tretjem kolu z Avstrijcem, v malem nogometu pa so med 24 ekipami Sobočani zasedli 18. mesto.

M. J.

Atletika

Na svetovnem atletskem prvenstvu za veterane v Portoriku je med 5000 atleti iz 78 držav v teku na 5000 metrov Jožica Šiftar v svoji kategoriji osvojila peto mesto, Zdravko Mauko (oba iz Tekaške sekcije Radenske) pa je bil v teku na 100 metrov 22. (tg)

Na drugem rekreativnem teku za pokal občine Tišine in 8. teku za pomurski pokal je v Gradišču pri članih zmagal Branko Lehner (Lenart) pred Gezom Grabarjem (Terme 3000) in Zdenkom Klemenčičem (TS Radenska). Pri članicah je slavila Simona Kuzma (Petanjci) pred Lojzko Bratuša in Simonjo Sever (obe TS Radenska). V mlajših kategorijah so zmagovalci: Darko Rudolf (Križevci), Urška Martinec (AK Pomurje), Jernej Ferčak (Turnišče) in Jasmina Hajdinjak (Tišina). (tg)

Šport od tod in tam

Rolanje – Do 13. julija poteka v nizozemskem Genenuidenu evropsko prvenstvo v hitrostnem rolanju za kadete in mladince. Kot člana slovenske reprezentance nastopata tudi Tina Kuplen (Roler klub Murska Sobotica) in David Solarič (Do konca Lendava). Oba sta še kadeta. M. J.

Judo – Na nedavnem mednarodnem pokalu Dupleka so se izkazali tudi mladi lendavski judoisti. V konkurenci 130 tekmovalcev in tekmovalk iz Madžarske, Hrvaške in Slovenije je bil najuspešnejši Blaž Mlinarič, ki je zmagal med starejšimi dečki do 56 kilogramov. Druga mesta pa so zasedli Denis in Maja Adanič, Veronika Dogar, Andrej Pohajda in Dominik Dominko. Tretji je bil Jan Kočila. F. B.

Badminton – Denis Pešehonov in Miha Horvat, člana Badmintonskega kluba Lendava, bosta v barvah slovenske reprezentance nastopala na svetovnem prvenstvu v angleškem Birminghamu. Pričelo se bo 27. julija. Lendavčana bosta igrala v konkurenci moških dvojic. F. B.

Kasaštvo – Na kasaškem derbiju Slovaške v Bratislavi je član KK Ljutomer Dušan Zorko s 4-letnim žrebcom Interjem na 2800 metrov dolgi stezi (trava) osvojil 2. mesto (1.22,9). V močni mednarodni zasedbi je zmagal Alies (1.22,4) na vajehtih ukrajinskega voznika. (N.Š.)

Kasaštvo – Na kasaških dirkah v Šentjerneju je konj Abaro na vajehtih Darje Jude iz Ljutomera v 4. dirki osvojil drugo mesto s časom 1:21,1. M. J.

Rokomet – V prijateljskem srečanju veteranov Kroga in Monoštra iz Porabja so bili boljši rokometarji Kroga, ki so zmagali z 28:22 (12:15). Za Krog je dosegel največ zadetkov J. Kolmanko (5). Povratno srečanje bo septembra v Monoštru. (tg)

Športni ribolov – Na meddržavnem tekmovanju paraplegikov na Igu so na ribiškem tekmovanju uspešno nastopili tudi tekmovalci Medobčinskega društva paraplegikov Prekmurja in Prlekije, ki so osvojili tretje mesto. V posamični konkurenci je bil Franc Borovnjak tretji, Silvko Križanič pa šesti. (tg)

Košarka – Pod vodstvom športnega pedagoga Petra Juteršnika je bila v Murski Soboti 13. košarkarska šola, v kateri je sodelovalo 46 mladih. Košarkarji so bili z obliko druženja v KK Creativ zelo zadovoljni. V Murski Soboti bo od 30. julija do 3. avgusta tudi za mlade košarkarje zanimiv kvalifikacijski turnir mlajših članov za nastop na EP.

Igrale bodo reprezentance Švice, Madžarske, Belorusije, Turčije, Grčije in Slovenije. (tg)

Tenis – Na odprtem prvenstvu Ljubljane je nastopil na glavnem turnirju tudi Sobačan Peter Škraban, ki je v prvem kolu z 2:1 premagal Grbiča iz Nove Gorice, v drugem kolu pa je nesrečno z 2:0 (7:5 in 6:3) izgubil proti Teršku iz Kamnika. (tg)

Šah – Na odprtem mednarodnem prvenstvu Zalaegerszega v pospešenem šahu je nastopilo 24 šahistov. Na njem so sodelovali tudi štirje člani lendavske Rokade, ki so bili izjemno uspešni.

Zmagal je namreč Jože Gerčner s 5,5 točke, kolikor je zbral tudi drugouvrščeni Daniel Pukl. F. B.

Bil sem v bolnici

Nekega dne sem šel na pregled za oči. Tam mi je doktorica rekla, da bom šel na operacijo očesa.

Zelo me je bilo strah. Ko je operacija minila, sem imel nenavaden občutek. Bolele so me oči in tudi govoriti nisem mogel, ker mi je zmanjkal glas. Moral sem ostati v bolnici. Bil sem zelo vesel, ko me je obiskala učiteljica in mi dala pisma sošolcev. V petek sem spoznal prijatelja, ki se je opekel pri streljanju s karbidom. Prva dva dni ni bil za gledati. Čez čas pa sva se začela skupaj igrati.

Komaj sem čakal, da bom lahko šel domov. Dan pred odhodom sem bil tako nestrpen, da sem komaj zaspal. A je le prišel dan, ko sem se vrnil. Bil sem zelo vesel.

Samo Kazar, 2. b/9, OŠ Tišina

Iskre so zažarele

Deset deklet, učenek OŠ Puconci, je v minulem šolskem letu dobro ogrevale gledalce s svojimi nastopi. Plesni skupini so dale ime Iskra, njihova mentorica pa je bila Simona Horvat. Na posnetku je v »prvem planu« Maja Šebjanič in zdi se, kot da hoče poleteti.

Janez Konkolič

Ko je Hanah zbolela

Moja sestra Hanah je zbolela za virusno pljučnico.

Šli smo k zdravniku. Dobila je antibiotični sirup. Kmalu ji je postalo bolje.

Začela se je smejati. Imam jo zelo rada.

Sarah Jančar, 2. c,
OŠ III M. Sobota

joze.graj@p-inf.si

Moj hrček

Moja najljubša žival je hrček. Imam ga doma v dnevni sobi.

Ima dolgo dlako in je črno-belo-rjave barve. Zelo rad vrti kolo. Prav zaradi tega ga nimam v svoji sobi, ker zavoljo hrupa ne bi mogla zaspiti. Zelo rad je korenček, jabolko, solato in zelje. Vsak petek mu zamenjam žaganje, operem hiško, posodim za hrano in napajalnik. Enkrat tedensko dobi svežo vodo, enkrat dnevno pa hrano. Ne poje je takoj, ampak si koščke zloži v nekakšne piramide. Ko je lačen, pa jih pospravi. Večkrat kuka skozi okno in pride skozi vrata. Zelo rad se vozi po tunelu in vrti kolo. Hrček spi pol dneva, nato pa pride po hrano, jo poje in gre nazaj v svojo hiško. Proti večeru pride spet ven in se odpelje dol, kjer ima v napajalniku vodo. Skoraj vso noč pa vrti kolo.

Imam ga zelo rada in za nič na svetu ga ne bi prodala.

Martina Štefko, 5. raz., OŠ Bogojina

Presenečeni obraz učiteljev

Nekega dne, ko smo imeli glavni odmor, sva se s prijateljcem Štefanom odločila, da bova preluknjala gume vseh kolesih učiteljev.

Pred vhodom v šolo je bila kolesarnica, kjer so učitelji svoja kolesa. Odšla sva tja in začela z luknjati gume, najprej gume na ravnateljevem kolesu, potem pa vse do zadnjega. Pri miru sva pustila le kolesa gospoda Bavčarja. Ko sva končala z delom, sva obiskovalca razred, ne da bi naju kdo videl. Zanimalo naju je, bo zgodilo, ko bodo učitelji odkrili, da imajo preluknjane kolesa.

Zazvonil je šolski zvonec. S Štefanom sva odšla na ploščad in si ogledovala, kako so se učitelji odzvali na »pumpanju« gum. Nobeden ni vedel, da sva preluknjala z buciko. Čez čas so učitelji le ugotovili, da imajo nekaj narobe. Midva pa sva se jim samo sladko smejala.

Kasneje sem spoznal, da je bilo to narobe, da bi smela narediti v nobenem primeru. Ampak to so bili pač navihana leta odrasčanja. V teh letih mi je bilo všeč, da kakšno neumnost in mu je pozneje žal, da je bilo tako.

Ljubo Šarkež, 8. raz., OŠ za mlade pri Ljudski univerzi M. Soba

Nedeljski izlet

Bilo je jutro. Vstala sem in šla v kopalnico. Babica mi je rekla, da zgoraj ni vode. Šla sem v spodnjo kopalnico. Ko sem bila pripravljena, smo se odpeljali na izlet v Celje. Z menoj so šli dedek, babica, teta in stric. Dolgo smo hodili po gozdu, po strminah in skalovju. Končno smo prišli do Celske koč. Najedli smo se sladoleda, spili kokto, potem pa smo šli po drugi poti nazaj. V potoku smo videli postvri, ob poti pa so rastle borovnice, jagode in rože. Ko smo prišli v dolino, smo imeli kosilo. Nato smo šli nabirat česnje.

Pot do Gančan sem prespala, saj sem bila utrujena. To je bil zame lep nedeljski izlet.

Natalija Rebrica, 2. b/9, OŠ Tišina

Na kmetiji je lepo

Nekega dne so se otroci iz dvojezičnega vrtca v Prosenjakovcih skupaj z vzgojiteljicami nardo in Teo odpravili na sprehod in ogled kmetije Darjinega dedka v Pordašinci. Tam so prisrčno sprejeli in jim pokazali svinje, kokoši, piščančke, muce in pse. Najbolj zanimivi so bili nekaj dni stari pujski, ki so jih nekateri otroci prvič videli in jih lahko tudi pobožali.

Fabi med nami

Skrb za zdravje in dobro počutje je eden od neštetihih ciljev, ki jih uresničujemo v vrtcu. Mednje sodi tudi šport. Že ob vstopu v vrtce začnemo s športnimi dejavnostmi in jih nadaljujemo vse do vstopa v šolo. Ob koncu obiska v vrtcu tako imenovane »male šole« pa otrokom podelimo medalje in knjižice za uspešno športno udejstvovanje »zlati sonček« (igre z žogo, kotkanje - rolanje, plavanje, smučanje in izvedba izletov). Na to slovesno prireditev smo medse povabili člana slovenske nogometne reprezentance Fabijana Cipota, ki je trenutno na dopustu (trenira in igra v azijski državi Katar). Vabilu se je z veseljem odzval, podelil otrokom medalje in knjižice ter jim zaželel še veliko uspeha pri nadaljnjih športnih aktivnostih. Za konec je otrokom podaril lizike, žoge in avtograme. Res lepa in hvalevredna gesta našega domačega nogometaša, ki se močno zaveda, da »na mladih svet stoji«.

Zdenka Barber, vrtce Gozdiček Murska Sobota

Vestnikovi mladi novinarji

Anketa

Bančne poletne novosti

Poletni čas prinaša marsikaj novega, nove ljubezni, nova doživljanja in med drugim letos tudi nove bančne račune. Banke so se odločile za menjavo starih računov z novimi, to pa pomeni, da odslej ne bomo imeli več posebnih deviznih, ampak bomo devizni račun. Zanimalo nas je, ali ljudje sploh vedo, zakaj pri tem gre za kakšno naj bi bila razlika med starim in novim osebnim računom. Odpravili smo se pred banko, kjer je te dni tako znotraj kot zunaj vedno gneto, in povprašali mimoidoče, ali so jih kaj novi pridobitvi pestile kakršne koli težave.

Karta Verban, Pečarovci

...z novim računom sem seznanjena, ne vem, kaj gre in kakšna naj bi bila razlika. ...tudi vem, kakšna je prednost osebnega računa. Težav ob prehodu s starega na novi nisem imela.

Prosti čas nekoliko drugače

Mladi v sedlu

Kako izkoristiti prosti čas mladih v vročih poletnih dneh? ...vse bolj priljubljen je konjeniški šport, zato sem se odločil, da poizvem, kaj se dogaja na tem področju. Obiskal sem konjeniški klub Zaton, ki je na Petanjcih in Grad v Rakičanu. Na Petanjcih sem se pogovarjal z Anom Mikolič, vodjo Konjeniškega kluba Zaton, ki je mlajši od 7. do 13. julija (ponedeljnik) konjeniški tabor z nazivom Rotan Hood. Tabor je namenjen osnovnošol-

Katarina Magdič bo poletje prav gotovo preživel s svojim hano-verancem Duralom. Foto: N. K.

cem, ki so željni dogodivščin, druženja in zabave. Vanj so vključeni intenzivna šola jahanja, ki jo vodi trije učitelji jahanja, lokostrelstvo, vožnja s kajakom, razne družabne igre v naravi, v katere so vključujejo tudi taborniki. En dan tabora traja od 7. junija do 19. zvečer. Cena je 35.000 tolarjev po osebi, vanjo pa niso vključena prenočišča. Le na izrečno željo osnovnošolcev in ob privoljenju staršev lahko prespite na seniku. V Rakičanu pa sem pokramljal z Ivanom Karolijem, predsednikom Konjeniškega kluba Grad Rakičan. Klub Grad organizira tabor v okviru Izobraževalnega centra Rakičan, v katere so vključeni poleg jahanja tudi računalništvo, vožnja z

vlakcem ter razne dejavnosti za preživetje prostega časa. Poleg taborov pa se lahko učite jahati v jahalni šoli v Rakičanu in se vključite v konjeniški klub. Član kluba lahko postane vsakdo, članarina pa je minimalna. Klub vam omogoča tečaj jahanja, turistično jahanje ali jahanje zgolj zaradi rekreacije. Vsakdo, ki se želi srečati s konjičkom ali izvedeti kaj več o tem, ima v konjeniškem klubu Grad v Rakičanu odprta vrata. Mestna občina pa organizira v okviru vzgojno-varstvenega zavoda za cicibane in prvošolčke jahanje v spremstvu vodnikov. Tako se potem mladi lahko odločajo, ali se bodo ukvarjali z jahanjem. So pa gotovo prav ti največji ljubitelji konjev.

Neno Kozar

Helena Buzeti, Bakovci

Vem, da je sedaj v glavnem vse na enem računu. Drugih težav pri sprejemanju novih računov ni bilo, edino čakati je bilo treba.

Božidar Radoš, Murska Sobota

Vem, da imamo nove račune, in zato upam, da bo odslej poslovanje preprostejše, kar pa zadeva razliko med obema računoma, ne vem veliko. Pripel sem samo davčno številko, ki so jo na banki celo že imeli, tako da ni bilo prav nobenih težav.

Aleksander Terplan, Selo

Zdaj sem bil ravno v banki, saj so mi poslali novo kartico, pri tem pa ni bilo težav, ker vsakič žl. v mesecu z ženo dvigne denar.

Jaz mislim, da je razlika edino ta, da je treba dvigniti denar ob pravem datumu, edino za to gre.

Špela Vizjak

Novinarske MINI delavnice

Vestnik je to poletje mladim ponudil priložnost, da sodelujejo pri ustvarjanju časopisa v okviru novinarskih MINI delavnic. Prva skupina je preživela v časopisni hiši v Murski Soboti dva delovna dneva, in sicer 3. in 4. julija, naši mladi novinarji pa so bili Špela Vizjak iz Gornje Radgone, Barbara Hüll iz Černelaveca, Neno Kozar iz Murske Sobotice in Eva Nad iz Dobrovnika. Upamo in verjamemo, da to niso njihovi zadnji novinarski prispevki!

Bernarda B. Peček

Poletni petkov utrip v Murski Soboti

Mestni vrvež v prijetnem vremenu

Barbara

V Murski Soboti je včasih v poletnih počitniških mesecih prav dolgočasno, saj je ponavadi pasja vročina in se ljudje raje zadržujejo v senci. Še posebej se je to opaziti ob koncu tedna, ko tudi mladi najdemo bolj malo možnosti za zabavo. Ta petek pa sonce ni pripekalo tako močno in lažje se je dihalo, zato je bilo v mestu prav živahno. Na našem sprehodu po mestu smo se ustavili tudi na nekaj krajih, kjer se običajno čez poletje dogaja kaj zanimivega.

Barbara Hüll

Najbolj živahno v poletnem dopoldnevu je v Murski Soboti in tudi v večini drugih večjih slovenskih mest seveda na tržnici. Tam trgovci na veliko ponujajo sveže sadje in zelenjavo. Ponudba je res pestra. Ljudje so veliko nakupovali, tako da se trgovci niso mogli pritoževati. Cene se seveda od stojnice do stojnice razlikujejo, razlikuje pa se tudi kakovost.

Kopališče v Murski Soboti je v teh poletnih mesecih prav gotovo primerno mesto za osvežitev, za mlade pa so tudi ustrezne cene, če jih primerjamo s termalnimi kopališči. Ta dan pa na kopališču ni bilo kopalcev, saj se je pokvarila črpalka. Voda je bila mrzla in nič kaj primerna za kopanje.

Središče Murske Sobotice pri Zvezdi pod kostanj, ki dajejo prijeten hlad, je po sprehodu po mestu zelo dober kraj za počitek in opazovanje mestnega vrveža. Tam je Nacionalno združenje za kakovost življenja Ozara Slovenija na stojnici prodajalo različne izdelke, malo naprej pa so prodajali vstopnice za koncert Te mikka.

Poletna vročina in domače živali

Pravilna osvežitev

Nikar ne polivajte živali z mrzlo vodo in jih ne puščajte na prepihu

V vročih poletnih mesecih večkrat vidimo na dvorišču ali v hlevih, kake živali težko prenašajo vročino. Ker mi za njih ni vseeno, sem se odpravila k strokovnjakom za male in velike živali. Šla sem v Moravske Toplice v Veterinarski inženiring Nabergoj. Mag. Smiljana Nabergoj, dr. vet., mi je dala nekaj nasvetov, kako pomagati živalim v poletni vročini.

Že ko kupujemo psa, moramo pomisliti na to, kje bomo postavili njegovo uto. Priporočljivo je, da je na severni strani stanovanjske hiše in v senci. Če senca ni dosegljiva, kužka prestavimo v kletne prostore ali garažo. Tisti, ki imajo živali v stanovanjskem bloku, naj jih imajo v kopalnici ali spalnici oziroma v najbolj hladnih prostorih. Poleg sence in hladu moramo poskrbeti, da imajo živali dovolj vode. Pri večjih psih vodo nalijemo kar v čisto vedro. Nesmiselno je nalivati vodo v manjše posode, saj jo pes prevrne. Zakaj psi prevračajo posode? Ker si tako hladijo blazinice, ko namreč

Ovce in koze Janka Bertalanica na Kukeču imajo dovolj sence. Foto: E. N.

tacajo po vodi, se na tak način ohlajajo, mi je povedala mag. Smiljana Nabergoj, dr. vet. S hrano pa naj ne bi pretiravali. Žival peljemo na sprehod zgodaj zjutraj ali zvečer po dvajseti uri.

Hlevske živali je dobro spustiti v senco, vendar tudi ne v opoldanski pripeki. Ko se žival ne more premakniti kam na hladno, ljudje delajo prepih. Prepah sicer ohladi organizem, ampak povzroči lahko vnetje, prehlad, pljučnico, je izjavila gospa Nabergoj. Voda pa mora biti živini vedno dostopna. Čeprav sta suša in pomanjkanje vode, pa z njo ne bi smeli varčevati pri živalih in ljudeh. V stare hleve, ki nimajo napajalnikov, mora gospodar večkrat vstopiti in po potrebi doliti svežo vodo. Tisti, ki pa imajo v hlevu napajalnik, morajo preveriti, ali ti pravilno delujejo.

Eva Nad

Energetski strokovnjak svetuje

Temelji individualne hiše (II. del)

Za izdelavo temeljev uporabljajo v glavnem beton, armirani beton, opeko in naravni kamen, lahko pa tudi jeklo in les. Beton ima velike prednosti pred drugimi gradivi zaradi hitre izdelave in dobre tlačne trdnosti. Najmanjša marka betona za armirani beton je MB 15.

Temelji so konstrukcijski element, ki nosi obtežbo in jo prenaša na temeljna tla. Povezujejo objekt s terenom in mu določajo lego. Od temeljev je odvisna tudi stabilnost konstrukcije. Glede na globino nosilnih tal ločimo plitko in globoko temeljenje. Globina temeljenja je določena glede na karakteristike zemljišča, značilnosti objekta in tudi na način gradnje. Če je bilo iz podatkov na terenu ugotovljeno, da se objekt ne da plitko temeljiti, je treba izvesti globoko temeljenje ali nosilna tla izboljšati (odstranitev tal z majhno nosilnostjo, mehansko komprimiranje tal, znižanje globine podtalnice, injiciranje tal itd.).

Najmanjša globina temeljenja je določena glede na nevarnost drsenja površinskih slojev in glede na nevarnost zmrzovanja. Zaradi zmrzovanja določimo globino temeljev:

- v skalnatih tleh ni omejitve, če preprečimo dotok vode na dno temeljev,

- v prodcu in debelejšem pesku je globina temeljev najmanj 50 cm, če je nivo vode pod to talno točko,

- pri drugih zemljinah je globina temeljenja odvisna od nivoja podzemne vode ob zmrzovanju.

- če globine zmrzovanje ne moremo zanesljivo določiti, vzamemo 70 do 1200 cm.

Pri individualnih gradnjah so objekti v večini primerov manjšega obsega, zato izvajamo politiko temeljenja, če seveda gradimo na tleh z dobro nosilnostjo. Ločimo dve osnovni vrsti temeljev:

- pasovne temelje, ki potekajo zvezano pod nosilnimi stenami,
- točkovne temelje, ki jih naredimo pod nosilnimi stebri (pogosteje v industrijski gradnji – na primer pri skeletni armiranobetonski konstrukciji – kot pri individualnih hišah).

Med točkovnimi temelji pogosto poteka temeljna greda, ki nosi steno med stebri.

Temelji individualnih hiš so večinoma nearmirani, z minimalno višino od 50 do 60 cm, merjeno od dna izkopa do hidroizolacije. Širina temeljev je določena v projektni dokumentaciji, pod nosilnimi stenami so levo in desno 10 cm širši od nosilne stene. Pod predelnimi stenami zadošča obojestranska širitev za 5 cm. Pod lahкими predelnimi stenami ne potrebujemo temeljev.

Za več brezplačnih in strokovnih informacij se obrnite na bližnjo svetovalno pisarno, telefonska št. 031/311 159, email: miran.fujs@email.si.

Miran FUJS, dipl. inž.,

energetski svetovalec RS za Pomurje

POMURSKÉ LEKARNE

www.pomurske-lekarne.si

razkrivajo zdravilne skrivnosti

Potovalna driska

Predstavljajte si, da ste začeli svoj dopust na morju ali v oddaljeni deželi in vas doleti nevšečnost, kot je driska.

Le kje sem naredil napako, se sprašujete. Morda je vzrok osvežujoča sadna kupa ali sočni debeli sadeži ali pa ... Kakorkoli, potovalna driska zagreni potovanje in letovanje se sprevrže v pravo moro.

Značilno za akutno drisko je, da se pojavi nenadoma in je posledica okužbe. Povzročitelji so virusi (rotavirusi, enterovirusi). Ponavadi traja nekaj dni. Drisko lahko spremlja zvišana telesna temperatura, krči v trebuhu, bruhanje in glavobol.

Pri okužbah s hrano in pijačo pride do bakterijske driske. Če s hrano zaužijemo bakterijske toksine (Escherichia coli, Salmonella, Shigella), se bolezenski znaki razvijejo zelo hitro, že po nekaj urah. Pogost vzrok za okužbo je tudi pitje okužene vode. Težave lahko nastopijo celo po vrnitvi s potovanja, ko smo že doma. Drisko spremljajo hudi krči in zvišana telesna temperatura. Človek se slabo počuti in ga žeja.

Preventiva

Za preprečitev okužbe, ki pripelje do driske, je treba paziti na dobro osebno in hišno higieno: redno si je treba umivati roke, posoda, pribor in voda pa morajo biti čisti. Na potovanju v dvomljive, zlasti tropske dežele, pa velja upoštevati pravilo: »Prekuhaj, olup ali zavrz!«. Uživamo torej le pre-

kuhano hrano, živila, ki jih lahko olupimo, in pijačo v nepoškodovani originalni embalaži.

Nadomeščanje izgubljene tekočine - rehidracija

Osnovno pravilo pri driski je, nadomestiti izgubljeno tekočino in minerale. Pri hujših oblikah driske (od 6- do 9-kratno odvajanje na dan) se organizem hitro izsuši. Preveč izgubljene tekočine pripelje do dehidracije. Le-ta pa prizadene ledvice. Posebna pozornost je potrebna pri otrocih in starostnikih.

Pomagate si lahko sami tako, da nadomeščate izgubljeno tekočino in minerale. Rehidracijska raztopina (Nelit) je mešanica elektrolitov in sladkorja, ki jo dobite v lekarni. Vsebinsko vrečke rehidracijske soli raztopite v predpisani količini neoporečne vode. Tekočino pijte po požirkih. V prvih 4 do 6 urah morate popiti od 50 do 100 ml tekočine na kg telesne mase. Rehidracija je potrebna, dokler trajajo težave. Upoštevajte navodila proizvajalca, farmacevta in zdravnika. Med boleznijo lahko uživate hrano, ki ima čim manj vlaknin (riž, banane, krompir). Posebne diete niso potrebne. Izogibati se morate mastni, sladki in začinjeni hrani.

Črevesna mikroflora

Za dodatno pomoč pri zdravljenju drisk uporabljajte pripravke z mlečnokislinskimi bakterijami (Linex). Mlečnokislinske bakterije namreč uravnovesijo črevesno mikrofloro in zvečajo obrambno sposobnost črevesne sluznice.

Kdaj morate nujno obiskati zdravnika

- V primeru hude akutne driske, ko se stanje kljub opisanim

ukrepom ne izboljša in driska traja že dva dni.

- Po dolgotrajnem bruhanju.
- Če postajate vse bolj izsušeni (dehidrirani).

- Če bolezen spremlja povišana telesna temperatura (nad 38 °C).

- Če ste zelo oslabljeni in ne morete več piti tekočine.

- Če je blatu primešana kri ali sluz.

- Če drisko spremljajo hude bolečine v trebuhu.

Zdravnika morajo obiskati sladkorni bolniki, bolniki z boleznimi srca, nosečnice in otroci, mlajši od treh let.

Brigita Gider, mag. farm.

Za prebavo

Po dobrem, a izdatnem obroku hrana pogosto uhiti v želodec in začutite neprijetne občutke. Za poobedeke pojejte rezino nasa ali papaje. Oba sadja vsebujejo encime, ki razgrajujejo hrano in zato pomagajo pri prebavi težke hrane, preprečijo napihnjenost in slabost. Ananas izboljša prebavo, saj vsebuje encim bromelain, ki razgrajuje beljakovine in zato pomaga pri prebavi težke hrane, preprečijo napihnjenost in slabost. Ananas izboljša prebavo, saj vsebuje encim bromelain, ki razgrajuje beljakovine in zato pomaga pri prebavi težke hrane, preprečijo napihnjenost in slabost.

Lepša polt

Papaja, mango, ki vsebujejo encime, ki razgrajujejo hrano in zato pomagajo pri prebavi težke hrane, preprečijo napihnjenost in slabost. Ananas izboljša prebavo, saj vsebuje encim bromelain, ki razgrajuje beljakovine in zato pomaga pri prebavi težke hrane, preprečijo napihnjenost in slabost.

Cene na tržnicah

Sadje in zelenjava	Murska Sobota	Gornja Radgona	Ljutomer
Jabolka	180-250	290-320	150
Hruške	500	600	400
Limone	280	400	300
Banane	150-200	220	200
Solata kristalka	400	550	300
Stročji fižol	400		400
Mladi krompir	100-160	150	140
Ohrvot		350	
Zeleno zelje	200	250	180
Nektarine	590	750	500
Kumare	150-200	190	280
Korenček	300	350	200
Paradižnik	290-390	290	250-300
Paprika	450	350	500
Mlada čebula	350	320	250
Čebula srebrič	350	320	250
Marelice	490	690	400
Petersilj	500	500	500
Cvetača	400	380	300
Por	550	700	400
Lubenice	140	220	150
Jajca	20-24	25	24
Domači med	1.000-1.100	1.100	830-1.030
Bučke		350	350
Breskve	500	490	450
Grenivke	500	350	300
Suhe marelice		1.400	1.200
Šampinjoni	900	900	700

Kdaj in zakaj nastanejo razširjene vene

Razširjene vene nastanejo zaradi poškodb venskih zaklopk, pri čemer so taki ljudje to podedovali.

Z nagnjenjem, da bomo imeli razširjene vene, se torej že rodimo, razvoj bolezni in njena intenzivnost pa sta odvisna od izpostavljenosti dejavnikom tveganja.

V nosečnosti se spremeni hormonska slika žensk, zaradi česar slabi tudi elastičnost venskih sten, povišani tlak v veni pa hitro in čezmerno širi krvno žilo.

Tudi prevelika telesna teža z velikim deležem maščobnega tkiva otežuje pretok krvi v venah in tako spo-

dbudi razširjanje ven. Zdravniki vselej opozarjajo tudi na obutev z visokimi petami, saj ta spremeni biostatično razmerje, kar vpliva na napetost podkolenske mišice in omeji delovanje »mišične črpalke«, to pa tudi pospešuje razširjanje ven.

Tudi dolgo stanje in sedenje imata negativne posledice.

Razširjene vene je treba operirati, ko so vidne in ko zdravnik z ultrazvokom ugotovi poškodbo venskih zaklopk.

HOROSKOP

OVEN

ONA: V množici boste opazili prijeten obraz, ki vam enostavno ne bo šel iz vaših misli. Nikar se preveč ne obirajte, ampak naredite vse potrebno za to, da boste pri tej osebi vzbudili vsaj malo zanimanja.

ON: Vašo pozornost bodo pritegnili novi poslovni interesi v povezavi z osebo, ki vam je pred kratkim dala konkretno ponudbo. Nikar se preveč ne obirajte, ampak zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

BIK

ONA: Razvajali boste svojega partnerja, on pa se vam bo do popolnosti prepustil. Preživeli boste še en teden, ko boste enostavno srečni in zadovoljni. Izkoristite ga, kajti morda vas že kmalu čaka obilica dela.

ON: Nesporazumi se bodo sicer zgladili, vendar ne po vaši zaslugi. Če boste nadaljevali v tem stilu, bodo partnerki prej ali slej popustili živci. Glejte le, da vam ne bo kdaj kasneje tega še žal, saj ne bo priložnosti za popravni izpit.

DVOJČKA

ONA: Vse je še odprto, zato si nikar ne delajte skrbi. Prepustite odločitve in odgovornost raje drugim, vi pa poberite končni dobiček, ki ne bo majhen. Saj poznate star pregovor: Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima!

ON: Naredili boste vse za izboljšanje svojega odnosa s partnerko, saj želite imeti dobro in predvsem trajno zvezo. Privoščili si boste prijetno večerjo v dvoje, ki vam bo prinesla tudi zelo prijetno presenečenje.

RAK

ONA: Če boste tako previdni, sploh ne boste spoznali, v čem je čar na ključnih presenečenj in hrepenenj.

Razgibajte življenje, ki vam počasi, a zanesljivo drsi v ustaljene okvire, to pa vam lahko prinese te veliko dolgočasja.

ON: V ljubezenskih zadevah boste nekoliko negotovi, to pa zato, ker se vse preveč bojite neuspeha. Pozabite že enkrat na pretekle dogodke in se usmerite tudi v graditev prihodnosti, ki vas čaka.

LEV

ONA: Stvari se obračajo na bolje. Čaka vas pomembno obvestilo. Odkrili boste, da postajate samozavestnejši, ker se zadeve razvijajo v pravo smer, hkrati pa se boste začeli zavedati svojih doslej prikritih potencialov.

ON: Sedaj boste končno tudi vi prišli na svoj račun - vsaj kar se ljubezenskega življenja tiče. Partnerka vas bo presenetila na način, ki vam bo vsekakor nadvse všeč, zato se nikar preveč ne obirajte.

DEVICA

ONA: Čeprav boste imeli lepe in poštene namene, boste naleteli na gluha ušesa. Vendar se nikar preveč ne vznemirjajte; vedno obstaja kakšen drug izhod, ki vas bo po stranski poti pripeljal do želenega cilja.

ON: Nekaj, za kar ste mislili, da je že izgubljeno, vam bo s spretnim manevrom uspelo dobiti nazaj. Toda nikar ne bodite preveč lahkomišelní, saj se vam lahko v nasprotnem primeru vse skupaj ponovno izmuzne.

TEHTNICA

ONA: Ta teden vam vsekakor ne bo primanjkovalo romantike v vašem odnosu s partnerjem, saj se boste povsem predali svojim čustvom. Besede bodo enostavno odveč, saj bomo že samo vajine oči izžarevale naravnost divje poželjenje.

ON: Preveč ste se navadili na svobodno življenje, da bi se sedaj pustili podjarmiti, čeprav se vam zdi, da je ta jarem prav prijeten. Ali ne bi še malo počakali, da se vam poleže trenutno preveliko navdušenje?

ŠKORPIJON

ONA: Če niste povsem pripravljeni na spremembe na čustvenem področju, potem je veliko bolje, da še malo počakate, kajti odprla se vam bo dobra priložnost. Najprej boste sicer precej presenečeni, a se boste hitro zbrali.

ON: Zaradi prijetnega presenečenja na ljubezenskem področju se vam bodo trenutni načrti postavili dobesedno na glavo. Toda kaj hitro se boste znašli in videli boste, da boste uživali kot že dolgo ne.

STRELEC

ONA: Vse vam bo šlo več kot odlično od rok, zato boste zadovoljni kot že dolgo ne. Konec koncev se vam bodo izpolnila celo tista skrita pričakovanja, za katera ste mislili, da se vam ne bodo nikdar uresničila.

ON: Šele konec tedna boste imeli dovolj časa, da se končno posvetite svoji srčni izvoljenki, ki se bo zaradi tega počutila kar malo zapostavljeno. Kljub temu boste zaigrali na prave strune in jo hitro pomirili.

KOZOROG

ONA: Naj vam ne bo ničesar žal, če pravimate občutek, da ste se preveč odkrili. Rahlje se odvijajo, vendar ne centra dogajanja, ki je v tem trenutku za vas nevaren. Nekdo vas bo opazoval, vendar ne storil.

ON: Čeprav se zelo trudite, da bi si povrnil iz pred časom izgubili, vam na ne bo povsem jasno. Še najbolje bo, da se za nekaj časa na neki točki tuhnate in si nabereite novih idej za prihodnost.

VODNAR

ONA: Vaše prepričanja, da je priložnostno skrivati čustva, vas bo pripeljalo do manjših nesporazumov s partnerko. Vse drugače pa bo na poslovnem področju, saj se vam obeta prava pravica poslovna priložnost.

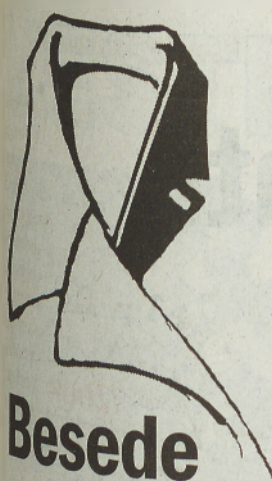
ON: Pazite, da se ne boste izgubili v množici poslovnih priložnosti, v katere ste se zapletli. Poskrbite, da boste za zdravje, saj vam lahko v nasprotnem primeru veliki načrti padejo v vodo.

RIBI

ONA: Prizadevali si boste, da se srce prijetnega nemirnosti, zadnje čase večkrat razmišljate o bližini. Kaj hitro se bo pokazalo, da dobne namene, pa se bosta tako ujela.

ON: Ne prehitujte dogodb, ki se bodo tako ali tako dogajali po vrsti. Nobeno napredovanje tega spremeniti niti za las. Za uspeh zahtevajte, saj bi prišel še prej kot ga boste pričakovali.

Besede mode

Zakaj pa ne s kengurujčkom

Čeprav toaletne toalete so ponavadi pogoj za razne popoldanske večerje prireditve. Njihovi dodatki so večje ali manjše torbice, pasovi, nakit in le kaj, le redko pa kengurujčkom. V bistvu ga ne moremo opredeliti kot modni dodatek, lahko pa postane, če združimo s praktičnim. Kengurujčkom nam poleg vseh drugih in nemogočih otroških dodatkov pomeni kar veliko. Otroci so varno spravljivi z mano in v vseh okoliščinah. Ponavadi je izredno udoben, da pristoji vseh oblikovanih oblačil. V resnici je iz trpežnega bombaža, ki ga lahko nosimo na sebi, hkrati pa se prilega tudi na kožo. Če je tkanina prešita, je nosilnost toliko večja,

šivi pa so sami po sebi dekorativni. Ko otroka ujamemo v ta velik žep z dvema luknjama, skoraj ni ovir za katero koli želeno destinacijo. Tudi z otrokom smo gibljivi in kakšna kratka otvoritvena prireditev ne bi smela biti prevelika ovira. Zakaj pa ne! Če imamo v mislih novo obleko, jo lahko dopolnimo z domiselnim kengurujčkom v barvi obleke ali njenem kontrastu. Eno barvnega po želji oživimo z različnimi aplikacijami. Igramo se lahko tudi z našivanjem zvitihi niti sukanca ali ploščatih bleščic. Nenavadnosti so tiste različnosti, ki nas ločijo od drugih, zato si je kdaj pa kdaj treba drzniti.

Tatjana Kalamar M.

Sveti let, prim. mag. Branka Belovc, dr. med. in Gordana Toth, univ. dipl. inž. živl. tehn.

Hitra prehrana

Vsem nam je jasno, da hitra prehrana ni ravno zdrava, vsi pa tudi vemo, da ima dober okus. Okoli šol in v mnogih šolah je ponudba hotdogov, hamburgerjev in različnih sendvičev kar pestra. Nekaj grizljajev take hrane, pa si sili!

Velikokrat se s hamburgerji in krompirčki samo pocrkljamo. Taka hitra hrana ni škodljiva, če je vključena v energijsko in hranilno uravnoteženo dnevno prehrano. Da se malo spomnimo, uravnotežena prehrana je tista, ki nam da ravno prav energije in ravno prav hranil – ogljikovih hidratov, beljakovin, maščob, rudnin in vitaminov – v vsem dnevu. Pri otrocih in mladini je to še posebej pomembno, saj se njihovo telo še izgrajuje.

Hitro pripravljena hrana je energijsko bogata in revna s hranili. Z njo dobimo t. i. prazne kalorije, saj je pretežno sestavljena iz prečiščenih živil ter vsebuje malo vitaminov in rudnin. Vitamine in rudnine pa potrebujemo, če želimo, da bo naše telo zdravo. Če tako hrano pogosto uživamo, si lahko naberejo kak dodaten kilogram, saj dobimo z enim grizljajem izjemno veliko kalorij, zato je pametno tako hrano energijsko razredčiti. Kako to storimo? Tako, da pojedemo ob priljubljeni pici ali hamburgerju ali sendviču še kakšno solato ali kak sadež, dobro pa je tudi, da zraven nekaj popijemo (vodo ali nesladkan čaj), nikakor pa kakšno brezalkoholno gazirano pijačo, saj so te tudi vir praznih kalorij. Razen sladkorja, ki ga je v teh pijačah ogromno, ne vsebujejo nič koristnih hranil za naš organizem.

Hitra prehrana povzroča tudi odvisnost. Do te ugotovitve so prišli znanstveniki na princetonski univerzi, kjer so med laboratorijskimi poskusi miši

razvile podobno odvisnost kot ljudje po uživanju heroina. Sestavine, ki povzročajo odvisnost po zaužitju hamburgerja in ocvrtega krompirčka, vsebujejo visoke deleže maščob in sladkorja. Visoka vsebnost maščob v možganih stimulira delovanje t. i. opioidov, tako da možgani ves čas sporočajo potrebo po taki hrani.

Zelo pomembno je, da jemo hitro pripravljeno hrano načrtno in le občasno. Zelo pomembno je, da jemo čim več sadja in zelenjave, stročnic in žit, da se čim več gibljemo in da se, če se le da, izogibamo stresom. Torej, če polovico naše prehrane sestavljajo sadje in zelenjava ter žitarice, potem si lahko občasno privoščimo tudi kakšen hamburger, pomfrit ali tortico.

Pečene naribane bučke

60 dag bučk, sol, 2 glavici čebule, 12 dag šunke, zelen peteršilj, 3 žlice moke, 2 celi jajci + beljak, poper, muškatni orešček, 3 žlice olja, 12 dag naribanega sira

Bučkam odrežemo vrhove, naribamo in osolimo. Šunko in čebulo narežemo na kocke. Bučke nato odcedimo, jim dodamo moko, rumenjake, čebulo, šunko, naribani muškatni orešček, poper, nasekljan peteršilj in po potrebi dosolimo. Na koncu primešamo sneg beljakov. Zmes nato vlijemo v pekač in pečemo pri temperaturi 200 °C do 40 min. Posipamo z grobo naribanim sirom in še zapečemo. Jed lahko postrežemo kot prilogo ali glavno jed.

Na osebo: 519 kcal, 36 g maščob, ++ vlaknin.

beljakov. Kuhinjsko krpo v hladni vodi namočimo, dobro ožmemo in jo razprostremo po delovni površini. Kruhovno maso na servietni oblikujemo v valj in vse skupaj zvijemo. Povežemo z nitjo, krajce zavežemo. Položimo v vrelo slano vodo, pokrijemo in kuhamo 60 minut. Nato vzamemo iz vode, odstranimo servieto in narežemo.

Žemljev narastek z višnjami

200 g žemljic, 12 cl mleka, 100 g margarine, 150 g sladkorja, 1 vanilin sladkor, sol, 4 jajca, 50 g narezanih lešnikov, 400 g izkoščičenih višenj.

En dan stare žemljice zrežemo na drobne kocke. Mleko z vanilin sladkorjem zavremo, ga ohladimo in z njim poskropimo žemljice. Rumenjake, sladkor, margarino in sol penasto umešamo. Ko zmes dobro naraste narahlo primešamo vlažne žemlje in narezane lešnike. Beljake stepemo v trd sneg ter ga prav tako narahlo primešamo. Polovico žemljene mase damo v dobro pomaščen in z drobtinami potresen pekač. Maso po pekaču enakomerno porazdelimo, nanjo potresemo višnje (brez koščic, očiščene in dobro odcejene), prekrijemo s preostalo žemljeno maso. Poravnamo in damo peč. Pečemo 40 minut pri 180°C. Pečeno potresemo s sladkorjem v prahu.

Telečji rezanci s konjakom in zelenjavo

600 g teletine, 30 g masla, sol, poper, 10 cl konjaka, 120 g korenja, 40 g peteršilja, 100 g zelene, 200 g pora, 20 cl zelenjavne osnove, 10 cl kisle smetane.

Teletino narežemo na rezance do debeline enega centimetra. Maslo v kozici segrejemo in na njem prepražimo začinjeno teletino. Prepraženo preložimo v drugo posodo, a na preostanku maščobe prepražimo na tanke rezance narezano korenje, peteršilj in zeleno. Ko dobro postekleni zalijemo s konjakom in zelenjavno osnovo. Pridamo teletino in dušimo pet minut, nato dodamo na rezance narezan por. Dušimo pet minut, dodamo kisló smetano in prevremo.

Cmok v prtčku

300 g toasta, 30 g masla, 300 g moke, 3 jajca, sol, 25 cl mleka.

Toast narežemo na majhne kocke, katere na maslu prepražimo do zlato rumene barve. Damo z grelné plošče in ohladimo. Moko, rumenjake, sol in mleko damo v posodo in dobro premešamo. Nato narahlo primešamo maslene kocke in sneg

Z našega jedilnika

BRANKO ČASAR, mojster kuhanja, Diano

Hladna mlečna juha

4 jajca, 300 g kumarice, 80 cl mleka, 40 g bučk, sol, poper, limonin

Jajca trdo skuhamo in olupimo. Kumarice olupimo, razpolovimo, odstranimo seme in grobo naribamo. Bučke olupimo, razpolovimo, odstranimo seme in grobo naribamo. Mleko damo v posodo, primešamo kumarice, bučke, sol in poper. Na zadnje dodamo še grobo sesekljana jajca ter za pripravo okusa limonin sok.

Osvežitev na domačem vrtu

Zakaj bi se poleti drenjali v bazenih na javnih kopališčih, ko pa si lahko osvežitev v vodi privoščimo tudi doma? Bazen na domačem vrtu je bil še pred nekaj leti privilegij, ki so ga lahko privoščili le tisti premožnejši, zdaj pa si ga lahko privoščijo vsi, ki živijo v hiši in imajo na voljo dovolj prostora za bazen, da bi imeli z vzdrževanjem bazena in vode v bazenu preveč dela, je odveč.

Če imamo bazensko vodo so namreč že tako izpopolnjeni, da nam vodo v bazenu praktično celo sezono ni treba zamenjati. Bazen prilagodimo prostoru ob hiši oziroma v njej, med različnimi izvedbami zunanjih in notranjih bazenov različnih oblik. Seznam kopanja v zunanjem bazenu lahko »podaljšamo«, če bazen postavimo s posebnim termopreginjalom ali pa kar s streho. Tako bazen lahko v njem kopali že od maja pa vse tja do pozne jeseni. Vredno v vodi na dosegu rok ne samo poleti, ampak tudi pozimi. Pri izbiri bazena moramo poiskati primeren prostor, kjer bomo bazen postavili oziroma gradnje pa se raje ne lotimo sami, četudi smo sami zgradili, ki nam bo znal svetovati, kaj vse je treba postaviti, preden se zadeve lotimo.

Pričakujete obisk iz Avstralije, Kanade, Nemčije, Švedske, ...? Podarite jim ...

Značilne prekmurske in prleške jedi
52 jedilnikov za 52 tednov
Jedilniki, solate in drobno pecivo za posebne priložnosti

4.500 srr + poštšina (plačilo po prevzetju)

Izpolnjeno naročilnico pošljite na naslov:
Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, Murska Sobota.

NAROČILNICA: naročam izvotov kuharske knjige *Boug žegnijaj*

Format knjige: 21 x 29 cm, trda vezava, 168 strani

Ime in priimek:

Naslov:

Z brezhilbno opremo

Pred odhodom na dopust je dobro preveriti, ali fotografski ali drugi aparati brezhilbno delujejo, saj tovrstni servisi niso ravno povsod.

Bolje se je že doma oskrbeti s filmi oziroma dodatnimi karticami, z rezervnim paketom baterij, predvsem pa je opremo treba zavarovati pred krajo in poškodbami.

Enako velja za digitalno videokamero. Čeprav na letališčih piše, da rentgen ne poškoduje fotografske ali snemalne opreme, jo je bolje hraniti pri sebi, ne pa v kovčku, in na zahtevo pristojnih organov pokazati, da oprema deluje.

Združenje potrošnikov Pomurja svetuje

Nepošteni pogodbeni pogoji

Potrošnik se je z obrtnikom dogovoril za storitvena dela. Podpisal je tudi pogodbo, za katero pa je doma po tem, ko jo je podrobneje preštudiral, ugotovil, da ni vse tako, kot si je on zamislil.

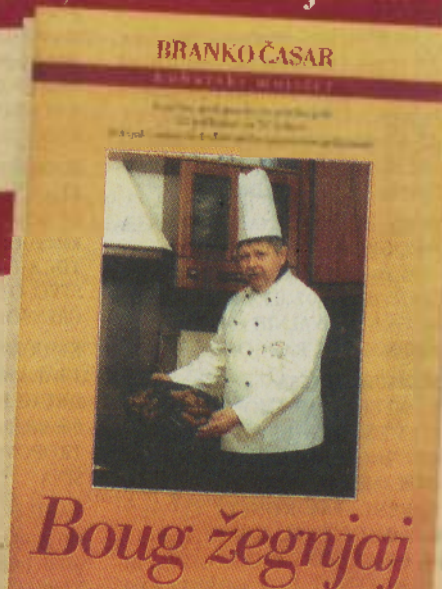
Meni namreč, da so nekatera določila nepoštena ali jih sploh ni v pogodbi, npr. kdaj naj bi se dela predvidoma končala. Sprašuje nas ali ga takšna pogodba zavezuje in kaj o tem pravi zakon. Če pogodba vsebuje nepoštenne pogodbenne pogoje do potrošnika, so takšni pogodbeni pogoji nični (neveljavni). Pogodbeni pogoji zavezujejo potrošnika le, če je bil z njimi seznanjen pred sklenitvijo s celotnim besedilom in so mu bili dostopni brez težav ter ga je podjetje nanje izrecno opozorilo. Nejasna določila v pogodbi se razlagajo v korist potrošnika. Nepošteni pogodbeni pogoji so, če so v škodo potrošnika in povzročijo precejšnje neravnotežje v pogodbenih pravicah in obveznostih strank ali povzročijo, da je izpolnitev pogodbe neuteemeljeno v škodo potrošnika, ali povzročijo, da je izpolnitev pogodbe precej drugačna od tistega, kar je potrošnik utemeljeno pričakoval, ali nasprotujejo načelu poštenja in vestnosti. Nekaj nepoštenih pogodbenih pogojev, na primer določbe:

- kdaj lahko podjetje odstopi od pogodbe v vsakem primeru;
- potrošnik se odpove pravici do uveljavljanja določenih ugovorov;
- cena ni določena ali ni dovolj določena;
- izključuje odgovornost podjetja za škodo, ki jo je povzročilo namenoma ali iz malomarnosti itd.

Uradne ure v pisarni v M. Soboti: telefonsko in osebno svetovanje v ponedeljek in sredo od 10. do 12. in 15. do 17. ure, v torek in petek osebno svetovanje po predhodnem naročilu. Tel.: (02) 534 93 90, faks: (02) 534 93 91, Trg zmage 4, p. p. 207, 9101 M. Sobota.

Uradne ure v pisarni v Ljutomeru: četrtek – telefonsko in osebno svetovanje od 10. do 14. ure, Vrazova 1 (občina III. nad.), Ljutomer. Tel.: centrala (02) 584 90 44, int. 75, faks: (02) 581 16 10.

Andrej Cimer, vodja pisarne

Kuharsko knjigo *Boug žegnijaj* lahko naročite tudi po telefonu 02 531 19 98, ga. Silva Zavašnik, ali po e-mailu silva.zavasnik@p-inf.si

Na podlagi 11. in 26. člena statuta Krajevne skupnosti Ljutomer z dne 28. 4. 1997, 3. člena Pogodbe o ustanovitvi enotnega kabelsko-razdelilnega sistema Ljutomer in Aneksa k pogodbi o ustanovitvi enotnega sistema ter 12. točke Splošnih pogojev za obratovanje kabelsko-razdelilnega sistema Ljutomer, je Svet krajevne skupnosti Ljutomer na seji dne 8. 7. 2003 sprejel

SKLEP

o javnem razpisu za zbiranje pisnih ponudb za podelitev koncesije za vzdrževanje in servisiranje kabelsko-razdelilnega sistema Ljutomer (KRS)

1. Upravitelj KRS:

Krajevna skupnost Ljutomer, Prešernova ulica 8, 9240 Ljutomer.

2. Predmet razpisa:

Izbira najugodnejšega ponudnika za podelitev koncesije za vzdrževanje in servisiranje KRS.

3. Podatki o KRS:

Kabelsko-razdelilni sistem zajema Krajevno skupnost Ljutomer, Krajevno skupnost Olen, KS Stročja vas, KS Čezanjevci, KS Radoslavci, KS Stara Cesta in delno KS Železne Dveri, skupno s 2000 priključki in 8000 gledalcev z možnostjo dodatnih priključkov na obstoječe omrežje.

4. Čas koncesije:

Koncesija se podeli za dobo deset let po dnevu sklenitve koncesijske pogodbe.

5. Pogoji, ki jih mora izpolnjevati ponudnik:

- da je državljan Republike Slovenije ali če je pravna oseba, da ima efektiven sedež v Republiki Sloveniji (izpisek iz registra);
- da je registriran za opravljanje dejavnosti, ki je predmet razpisa (izpisek iz registra);
- da je tehnično in tehnološko ter kadrovsko primerno usposobljen za opravljanje dejavnosti, ki je predmet razpisa (vse potrebne upravne odločbe) in specifikacija tehnične in tehnološke opreme in kadrov z imeni in primki ter navedbo strokovne izobrazbe in delovnih izkušenj;
- da ima primerno izkušnje pri opravljanju dejavnosti, ki je predmet razpisa, in sicer najmanj tri leta (kompletna natančna referenčna lista);
- da predloži natančen načrt opravljanja dejavnosti in predloži načrt nadaljnjega razvoja KRS;
- da predloži podpisano izjavo, da sprejema splošne pogoje za obratovanje KRS;
- da predloži izjavo, da je finančno in poslovno sposoben, da ima poravnane svoje obveznosti do proizvajalcev in kooperantov, da ima poravnane davke, prispevke in druge obvezne dajatve, da ima dovoljenje pristojnega organa za opravljanje dejavnosti, ki je predmet naročila.

6. Merila za izbiro najugodnejšega ponudnika:

- način preventivnega in kurativnega opravljanja dejavnosti ter modernizacije KRS (30 %);
- način sprejemanja in evidentiranja reklamacij naročnikov, odzivni čas in čas za odpravo reklamirane napake, tehnična in tehnološka opremljenost ter kadrovska zasedba ponudnika ter izkušnje pri opravljanju dejavnosti (30 %);
- izkušnje pri opravljanju dejavnosti, natančna lista dejavnosti, natančna referenčna lista (10 %);
- ponujena cena vzdrževanja celotnega sistema KRS, mesečno (30 %).

7. Rok za ponudbe

Ponudnik mora izročiti kompletno ponudbo upravitelju KRS v njegovih poslovnih prostorih do 28. 7. 2003 do 12. ure, zapечатeno v posebnem ovoju z napisom JAVNI RAZPIS - NE ODPIRAJ. Nepopolne in prepozno sprejete ponudbe ne bodo upoštevane. 8. Javno odpiranje ponudb do 28. 7. 2003 ob 14. uri. Ponudniki bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh po izteku roka za sprejem ponudb.

9. Dodatna pojasnila:

- oseba za stike v zvezi z razpisom je g. Anton Hvalec in je na razpolago vsak delavnik med 8. in 9. uro na sedežu upravitelja (tel. 02 584 12 31);
- z izbranim ponudnikom bo sklenjena koncesijska pogodba v roku 8 dni po izteku pritožbenega roka;
- upravitelj si pridržuje tudi pravico, da izbere ne opravi, če ugotovi, da noben od ponudnikov ne zagotavlja vseh pričakovanih zahtev.

Svet krajevne skupnosti Ljutomer

Naj... domačija 2003

Nekaj moramo delati, če želimo kaj imeti

Ko smo se tokrat odpravljali na pot, je bilo tako vroče, da so se topile gume na naših avtomobilih. Ampak nas ne ustavi nič. Niti dež niti vroče sonce; in letos smo imeli res pestro vreme. V začetku, sredi maja, je bil tak mrz, da bi lahko šli v zimskih jopičih, proti koncu pa taka vročina, da nas je bolj vleklo v kopalnišča kot na teren. Ob srečanju s prijaznimi ljudmi, posejanju v senci in kozarcu hladne pijače pa smo tudi mi pozabili na vročinske tegobe. Bili smo pridni, saj smo se ustavili na štirih domačijah in prevozili nekaj več kot sto kilometrov. Še dobro, da so izumili klimo!

Šijančevi v Jamani so bili prvi, kjer smo se ustavili. Tukaj živijo tri generacije in imajo pet otrok; tako jih v prenovljeni hiši živi kar devet. Ko pa imajo kakšen družinski piknik, se jih zbere za več kot en avtobus. Tako jim ni nikoli dolgčas, tudi zato, ker morajo poskrbeti za svojo kmetijo. Pritožujejo se edino nad tem, da imajo okoli hiše premalo zemlje, da bi se lahko širili. Če pa jim ostane še kaj časa, vzame Lovrenc v roke koso in se udeležuje tekmovalij v košnji. Več kot dvajset pokalov, dobljenih na teh tekmovalijih, krasi njihovo hišo.

Najlepše bi bilo pri njih kar obsedeti, a smo morali naprej. V Lutvercih smo obiskali Pivarjeve. Štefana smo odkrili pri njegovih rastlinjakih, kjer prodaja svežo zelenjavo. »Direktno dol z vrta,« nam je razložil in nas po-

peljal med gredami paradižnika, zelja, bučk ... Enkrat na teden pa zelenjavo prodaja v Apačah in se najbolj veseli, da lahko ob svojem delu komunicira z ljudmi in svojimi kupci. To so trenutki, ko

niso iz teh koncev, naj povem, da je to ribano testo. Aktivni pa so tudi v vaški družini in aktivnih. »Povsod smo zraven,« pravijo.

Pa smo se odpravili še nekoliko više na Goričko, Naša zadnja

si izmenjuje izkušnje, kakšen recept, nasvet ... O tem, kako slastne so njihove bučke v pivovnem testu, pa smo poskušali tudi pri njih doma. Pripravila jih je žena Majda, ki smo jo presenetili, ko je pripravljala kosilo.

Od Prekmurca v Apaški dolini smo se odpravili v Prekmurje, k Horvatovim v Skakovce. Pri njih veliko vlagajo v kmetijstvo, saj smo si ogledali nove, velike hleve, ki nastajajo za hišo in bodo še letos polni. »Moramo nekaj delati, če želimo naprej priti,« je njihov moto. In to je potrdila tudi babica, ki mi je zaupala, kaj vse pripravljajo v kuhinji. Zvedela sem tudi, kaj je to »geršl«. Za tiste, ki so radovedni tako kot jaz in

tokratna postaja so bili Šteslovi na Goričkem ali Prunštejzlovi po dedku. Na hišici v cvetju smo pozdravili sina Tomaža, ki je trenutno v vojski, precej energičen, da je našel očeta Ernesta. Poleg tega da sta Ernest in žena Valerija oba v službi, se na domačiji ukvarjajo tudi z rejo zajcev, čebelarstvom ter tudi s pridelavo zelišč in začimbnic idr. To, kar doma pridelajo in pridobijo, pa tudi na različne načine porabijo. Med drugim smo pri njih poskusili medeno vino, ki je bilo res odlično. Tomaž, ki ima sestro Mišo, nam je razložil, da pri njih kuhata oba, mama in oče. Ko se oče spravi zraven, zna res dobro skuhati.

Prav prijetne volje dan odpravili domov. Nekaj prispeval kozarec medenega vina, nekaj to, da se je ozračje nekoliko dilo.

A. Nana Rituper Rožič

Lepe želje ...

Gospa Antici Križanec
Pristave čestitam
in ji želimo, da bi
prej srečna, zdrava
- prijatelji iz Prapro
V tem mesecu praznuje
rojstne dneve. Zlatko
Lidija Špilak in Dragica
Želimo jim dobro zabavo
čo in veliko ljubezni
Športnega društva
Babici Anđel Kovar
poveč, ki bo praznoval
rojstni dan, želimo
smeh, veselje in raz
nami - vnuki
min, Nejc in mala Neli
tki se pridružujeta hčerki
možema.

Republiški zavod za zaposlovanje, Območna enota Murska Sobota

PROSTA DELOVNA MESTA

s pogoji za zasedbo

Prosta delovna mesta na območju Murske Sobot					
Stopnja izobrazbe					
III	III-IV	V	VI	VII-VIII	skupaj
4	21	0	1	11	37

RADGONA, G. RADGONA

PREOBLIKOVALEK IN SPAJALEC KOVIN KOVINAR/KA III. (IZDELAVA OGRODIJ ZA BE); določen čas 6 mes.; ostali pogoji: zaželeno znanje varjenja; drugi poklic: oblikov. kovin, strugar, orodjar, klepar, avtom. klepar; do 11. 07. 03; AR CONT PROIZVODNJA BIVALNIH ENOT, D. D., G. RADGONA, G. RADGONA

KLJUČAVNIČAR KLJUČAVNIČAR; določen čas 3 mes.; 1 I. delovnih izkušenj; vozniki izpit B-kategorije; do 15. 07. 03; ZVER MARTIN, S. P., STROJNO KLJUČAVNIČARSTVO, ODRANCI, PANONSKA UL. 13, ČRENŠOVCI

KLJUČAVNIČAR; določen čas 3 mes.; 1 I. delovnih izkušenj; ostali pogoji: DRUGI POKLIC: AVTOKLEPAR; do 06. 08. 03; HORVAT ROBERT, S. P., TROPOVCI, KOLESARSKA UL. 10, TIŠINA

VARILEC VARILEC S CO2; določen čas 3 mes.; vozniki izpit B-kategorije; ostali pogoji: DRUGI POKLIC: AVTOKLEPAR; do 06. 08. 03; HORVAT ROBERT, S. P., TROPOVCI, KOLESARSKA UL. 10, TIŠINA

AVTOMOBILSKI KLEPAR KLEPARSKO-KLUČAVNIČARSKA DELA; določen čas 6 mes.; ostali pogoji: DRUGI POKLIC: VARILEC V SER. PROIZVODNJI, POMOŽNI KLEPAR; do 11. 07. 03; AR CONT PROIZVODNJA BIVALNIH ENOT, D. D., GORNJA

29. M. SOBOTA; št. del. mest: 2

AVTOMEHANIKA

AVTOMEHANIKA; nedoločen čas; 6 mes. delovnih izkušenj; jeziki: nemški jezik - govorno; vozniki izpit B-kategorije; do 11. 07. 03; MUC DARKO, S. P., SIMONČEV BREG 8, G. RADGONA

SLIKOPLESKAR

LIČAR/KA III. (RZMAŠČEVANJE IN BARVANJE BE); določen čas 6 mes.; ostali pogoji: DRUGI POKLIC: AVTOLIČAR; do 11. 07. 03; AR CONT PROIZVODNJA BIVALNIH ENOT, D. D., GORNJA RADGONA, G. RADGONA

VOZNIK AVTOMEHANIKA

VOZNIK TOVORNEGA VOZILA V MEDNARODNEM PROMETU; določen čas 6 mes.; 2 I. delovnih izkušenj; jeziki: nemški jezik - govorno; vozniki izpit B-kategorije; do 15. 07. 03; ZVER MARTIN, S. P., STROJNO KLJUČAVNIČARSTVO, ODRANCI, PANONSKA UL. 13, ČRENŠOVCI

VOZNIK V MEDNARODNEM PROMETU - HRVAŠKA, MADŽARSKA, NEMČIJA; določen čas 3 mes.; 1 I. delovnih izkušenj; jeziki: nemški jezik - govorno; vozniki izpit kategorije: C, E; ostali pogoji: ZAPOSLE SE LAHKO KANDIDAT Z DRUGIM POKLIČEM; MOŽNOST PODALJŠANJA ZAPOSLOTITVE; do 06. 08. 03; BERKE BRANKO, S. P., AVTOPREVOZNIŠTVO, SVETI JURIJ 113, ROGAŠOVCI

KUHAR

KUHAR-PICO PEK; nedoločen čas; do 12. 07. 03; KOREN ALOJZ, S. P., PICE RIJA POTAČ, TRG SVOBODE 19, GORNJA RADGONA

KUHAR V GRIL POD LIPO, KLAJNŠKA 4; določen čas 3 mes.; ostali pogoji: možnost podaljšanja zaposlitve; zaposli se lahko tudi pripravnik; do 17. 07. 03; LARBO, D. O. O., M. SOBOTA, JUŽNA ULICA 10, M. SOBOTA

NATAKAR

NATAKAR/ICA - DELO V STREŽBI IN

POMOČ PRI VODENJU LOKALA; nedoločen čas; 3 I. delovnih izkušenj; jeziki: madžarski jezik - govorno in pisno, slovenski jezik - govorno in pisno; znanje programskih orodij: Urejevalnik besedil - osnovno; vozniki izpit kategorije: B; do 30. 07. 03; HORVAT JOŽE, S. P., BAR WEST, PINCE 18, LENDAVA - LENDVA

NATAKAR/ICA - DELO V STREŽBI; določen čas 20 mes.; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; znanje programskih orodij: Urejevalnik besedil - osnovno; ostali pogoji: DRUGI POKLIC ALI BREZ IZOBRAZBE; do 30. 07. 03; HORVAT JOŽE, S. P., BAR WEST, PINCE 18, LENDAVA - LENDVA

NATAKAR/ICA; nedoločen čas; ostali pogoji: DRUGI POKLIC: BREZ POKLIČA; do 30. 07. 03; ŽALIG MIROSLAV, S. P., DNEVNI BAR AS, LIPOVCI 15, BELTINCI

NATAKAR/ICA; nedoločen čas; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; ostali pogoji: DRUGI POKLIC, BREZ POKLIČA; do 02. 08. 03; GERIČ BOJAN - OKREPČEVALNICA BOLERO, GORNJA BISTRICA 18, ČRENŠOVCI

NATAKAR/ICA; določen čas 3 mes.; 1 I. delovnih izkušenj; jeziki: nemški jezik - govorno; do 11. 07. 03; ČUK ANDREAS, S. P., ANDY S EXTRA KAVA BAR, LJUTOMERSKA CESTA 6, GORNJA RADGONA

24. SPODNJI IVANJCI

POSLOVNI TAJNIK

POSLOVNI TAJNIK; določen čas 2 mes.; jeziki: angleški jezik - govorno in pisno, madžarski jezik - govorno in pisno; znanje programskih orodij: Delo s preglednicami - zahtevno, Uporaba interneta - zahtevno; ostali pogoji: DRUGI POKLIC: KOMERCIALIST; do 22. 07. 03; MATSHOP INT., D. O. O., TRG LJUDSKE PRAVICE 8, LENDAVA - LENDVA

VZGOJITELJI ZA MOTIVNE VEDE, IN OSEBNOSTI

SPECIALNI PEDAGOG ALI UČITELJ RAZREDNEGA POUKA Z DOD. SPEC. PEDAGOŠ. DOKVALIFIKACIJO; nedoločen čas; 1 I. delovnih izkušenj; ostali pogoji: DRUGI POKLIC: PROF. DEF. ZA DUŠEVNO MOTENE, SMISEL ZA DELO Z DUŠEVNO PRIZADETIMI UČENCI; do 11. 07. 03; OSNOVNA ŠOLA DR. JANKA ŠLEBINGERJA GORNJA RADGONA, MAISTROV TRG 2, GORNJA RADGONA

UNIVERZITETNI DIPLOMIRANI EKONOMIST

REFERENT PRODAJE I.; določen čas 12 mes.; 3 I. delovnih izkušenj; jeziki: nemški jezik - govorno in pisno, angleški jezik - govorno; znanje programskih orodij: Urejevalnik besedil - zahtevno, Uporaba interneta - osnovno; vozniki izpit kategorije: B; ostali pogoji: DRUGI POKLIC: EKONOMIST, KOMERCIALIST; do 15. 07. 03; GEP KARTONAŽA, D. D., LENDAVSKA ULICA 1, M. SOBOTA; št. del. mest: 2

PROFESOR RAZREDNEGA POUKA UČITELJ PODALJŠANEGA BIVANJA; določen čas 12 mes.; UR/TEDE: 20; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno, madžarski jezik - govorno in pisno; znanje programskih orodij: Urejevalnik besedil - zahtevno, Uporaba interneta - osnovno; ostali pogoji: DRUGI POKLIC: VZGOJIT. PREDŠOLSKIH OTROK; do 11. 07. 03; DVOJEZIČNA OSNOVNA ŠOLA PROSENJAKOVCI, PROSENJAKOVCI 97 C, PRO-

SENJAKOVCI - PARTOSFALVA UČITELJ RAZREDNEGA POUKA; določen čas; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno, madžarski jezik - govorno in pisno; znanje programskih orodij: Urejevalnik besedil - zahtevno, Uporaba interneta - osnovno; ostali pogoji: DRUGI POKLIC: PROF. DEF. ZA DUŠEVNO MOTENE, SMISEL ZA DELO Z DUŠEVNO PRIZADETIMI UČENCI; do 11. 07. 03; OSNOVNA ŠOLA DR. JANKA ŠLEBINGERJA GORNJA RADGONA, MAISTROV TRG 2, GORNJA RADGONA

UČITELJ RAZREDNEGA POUKA; določen čas 12 mes.; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno, madžarski jezik - govorno in pisno; znanje programskih orodij: Urejevalnik besedil - zahtevno, Uporaba interneta - osnovno; ostali pogoji: DRUGI POKLIC: PROF. DEF. ZA DUŠEVNO MOTENE, SMISEL ZA DELO Z DUŠEVNO PRIZADETIMI UČENCI; do 11. 07. 03; OSNOVNA ŠOLA DR. JANKA ŠLEBINGERJA GORNJA RADGONA, MAISTROV TRG 2, GORNJA RADGONA

UČITELJ RAZREDNEGA POUKA; določen čas 12 mes.; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno, madžarski jezik - govorno in pisno; znanje programskih orodij: Urejevalnik besedil - zahtevno, Uporaba interneta - osnovno; ostali pogoji: DRUGI POKLIC: PROF. DEF. ZA DUŠEVNO MOTENE, SMISEL ZA DELO Z DUŠEVNO PRIZADETIMI UČENCI; do 11. 07. 03; OSNOVNA ŠOLA DR. JANKA ŠLEBINGERJA GORNJA RADGONA, MAISTROV TRG 2, GORNJA RADGONA

PROFESOR ANGLEŠČINE UČITELJ ANGLEŠČINE; določen čas; UR/TEDE: 14; do 11. 07. 03; OSNOVNA ŠOLA TURNIŠČE NOVA 2, TURNIŠČE

PROFESOR BIOLOGIJE PREDMETNI UČITELJ ZA BIOLOGIJO; določen čas; UR/TEDE: 16; do 11. 07. 03; OSNOVNA ŠOLA TURNIŠČE NOVA 2, TURNIŠČE

				AVTOR: STEFAN HAJDINJAK	KURILNO SREDSTVO	NARKOZA	ZGORNJI DEL USTNE VOTLINE	STRIGA	VRSTA EKSPLOZIVA	NEMŠKI PISATELJ (WILHELM)	URŠKA HROVAT	SLOVENSKI SKLADATELJ (CIRIL)	SLIKARSKA DEŠČICA, PALETA	NEMENO- VANA OSEBA	ORNA ZEMLJA, ORNIKA					
				AVTOR IZVIRNE ZAMISLI NA PODROČJU TEHNIKE																
				HRANILNA RAZTOPINA, KI JO DOBIVA BOLNIK																
				TEŽKO DELO, GARANJE							REKA NA JUGU BRETAGNIJE MESTO PRI BUDIMPEŠTI									
				SESTAV					PISATELJ ŽUPANČIČ USTALJEVA OBLIKA, VZOREC					GRŠKA BOGINJA NESREČE	KRAJ PRI BLEDU					
TESTNIK	TRUPLO	TROPSKI SADEŽ HRUŠKASTE OBLIKE	GOBI PODOBNO MAGMATSKO TELO	HINDUJSKI BOG			TURŠKI PAŠA IZ 19. STOLETJA PRAVNI AKT					RIMSKI HŠNI BOG								
				ILOVICA								PREBIVALEC ISTRE								
						ITALJANSKI IGRALEC TOGNAZZI OKENSKO KRILO				KDOR IMA DIJETA LASTNOST ALEGORI- ČNEGA										
											STEBRIŠČE									
											PISATELJ FLEMING									
								IZBRANA DRUŽBA GL. MESTO KANTONA AARGAU (CH)							MESTO PRI MILANU					
															BARIJ					
													VREDNOSTNI PAPIR				INDIJSKI PISATELJ (RADŽA) PEVKA VERBOTEN			
													PRISTAŠ DEIZMA							
										NAZIV ZA FEVDALCA JEZUSOV PRIVRŽENEC PO BIBLIJI						POLDRAG KAMEN				
											NEON									
											ČOLN ZA ENEGA TEKMOVALCA					GL. MESTO JORDANIJE POSTOPEK OB PROPADU POJETJA	KRAJ NA APAŠKEM POLJU	PODZEMNI ŽUČKOJEJ		
							MESTEČE V FRANCIJI										NOGOMETNI KLUB			
							VZHODNI DEL VOJVODINE										NAŠ DENAR			
								</												

Izžrebanci nagradne križanke:

1. nagrada v vrednosti 10.000 SIT
Brigita LOVENJAK, Lendavske Gorice 325 f, 9220
Lendava, d. št. 89242408
2. nagrada kuharica Boug žegnaj:
Ibolka HALOŽAN, Porabska 6, 9252 Radenci
3. knjiga Zgodovina Prekmurcev
Šarika KERČMAR, Kukeč 52, 9206 Križevci
4. nagrada čestitka na Radiu Murski Val:
Štefka Hožjan, Žitna 4, 9233 Odramci
5. nagrada Vestnikova majica:
Jasmina Kuhar, Dolga ulica 79, 9226 M. Toplice

Nagajencem čestitamo. Požila za
nagrade (ali nagrade) bodo prejeli po postji.

1. nagrada v vrednosti 10.000 sit, 2. nagrada knjiga Boug
žegnjai in 3.-7. nagrada je praktična.

Rešitev: _____

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Davčna številka: _____

Janez Mataj

Naslednjega dne mi je lajtnant Winteralder ukazal, da moram odnesti nekaj streliva v angleško veleposlaništvo, ga stražiti, in če bo treba, razdeliti vojakom. Pet dni sem stražil strelivo. Potem pa je prišel italijanski oficir Paulini in zaprosil našega lajtnanta, da mu da v pomoč nekaj vojakov, ker je bila večina italijanskih branilcev, ki so stražili hišo kitajskega princa Ing-Fu, ubitih ali ranjenih. Hiša je stala nedaleč od angleškega veleposlaništva in boksarji so jo hoteli na vsak način zavzeti, da bi potem veleposlaništvo lažje obstreljevali.

Na barikadah nedateč od francoskega veleposlaništva skupaj s kitajskimi policisti

Brat Džouži

*To nas vodi gori med prvuake,
taka pot naj vleče nas navzgor?
Gledajo z Evrope nas bedake,
kako še umsko lezemo navzdol.*

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE
POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRAT
NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM
PLAČILO TUDI NA VEČ
OBROKOV BREZ OBRESTI.

DAMIR BANFI s. p., VEŠČICA 17,
TEL.: (02) 51 41 060, FAX: (02) 52 51 170, 9000 MURSKA SOBOTA

Magrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police,
kamnite mize, pultji, vaze in drugi izdelki iz granita in
marmorja.

Tel.: 02/542 10 24, faks: 02/542 20 24, GSM: 031 876 949
KEB - kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p.
Ribiška pot 1a, 9231 Beltinci

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE
UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC
Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi
do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti.

Vladimir Hozjan s. p. Šulinci 87/a
Tel.: (02) 55 69 046, GSM: 041 712 586

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zamen te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih
pridnih rok ostaja.*

ZAHVALA
V 73. letu nas je nepričakovano
zapustil naš dragi mož, oče, stari oče
in sorodnik

Aleksander Jambor

iz Čikečke vasi 14

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, znancem in prijateljem, ki so ga pospremili na zadnji
pot, darovali cvetje, sveče in za dobrodelne namene, nam pa
izrekli besede sožalja.

Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete
žalostinke, gasilcem za častno stražo in vso pomoč ter pogrebni-
štvu Banfi.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci vsi, ki smo ga imeli radi

*Skromno, tiho si živel,
za nas si delal in skrbel.
Srce ljubeče zdaj v grobu spi,
nam pa rosijo se oči.*

ZAHVALA
V 74. letu nas je zapustil
dragi mož, oče, tast, dedek, pradedek in svak

Aleksander Bezec

iz Dankovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje,
sveče in spet vidimo se v večnosti.

Hvala g. Balazicu in pevcem za lepo odpete žalostinke
ter hvala pogrebništvu Banfi.

Žalujoci vsi, ki smo ga imeli radi

*Sporočamo žalostno vest, da je umrl
naš dolgoletni sodelavec*

Zdenko Skrbinišek

iz bencinskega servisa v Rogašovcih

Ohranili ga bomo
v trajnem spominu

KOLEKTIV PETROL

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre, le daleč je ...*

V SPOMIN

Boleč in žalosten je spomin na 8. julij,
ko mineva 20 let od takrat, ko nas je
zapustila draga žena, mama, tašča in
babica

Ana Sraka

iz Lipovec

Tiho, žalostno in boleče je ob tvojem grobu, vendar polno lepih
spominov na tvoje zlato srce in pridne roke.
Hvala vsem, ki se ustavite ob njenem grobu, ji prinašate cvetje
in prižigate sveče.

Žalujoci vsi, ki smo te imeli radi

*Zaman sprašujemo se, zakaj,
saj tebe več ne bo nazaj!
Na dolgo pot si se podala,
a v naših srcih boš ostala.*

ZAHVALA

V 63. letu nas je zapustila
draga mama, tašča, babica in prababica

Gizela Majc

iz Melinca 172

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ji stali ob
strani, ji lajšali bolečine v času njene bolezni, jo pospremili na
zadnji poti ter nam izrekli sožalje.

Žalujoci njeni najdražji

*Skromno, tiho si živel,
za nas si delal in skrbel.
Srce ljubeče zdaj v grobu spi,
nam pa rosijo se oči.*

ZAHVALA

V 81. letu nas je za vedno zapustil
dragi mož, oče, deda in brat

Štefan Sever

iz Pečarovec 127

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na
njegovi zadnji poti ter darovali cvetje, sveče in prispevke za
mrliško vežico, nam pa izrekli sožalje.

Posebna hvala g. duhovniku Balazicu, pevcem žalostink,
govornici Heleni, gasilcem, kolektivu Mure in pogrebništvu
Banfi.

Žalujoci vsi njegovi najdražji

*Kako je hiša strašno prazna,
odkar tebe v njej več ni,
prej bila tako prijazna,
zdaj otožna, tuja se mi zdi.
Ni več tvojega smehljaja in objema
tvojih rok,
ostalo je le delo tvojih pridnih rok.
Čeprav v grobu spiš, pa v naših srcih
vedno še živiš in v mislih spremljaš
nas povsod,
kjer vodi nas življenjska pot.*

ZAHVALA

V 70. letu nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama,
tašča, stara mama in prababica

Terezija Počič

roj. Casar
iz Fokovec

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
znancem in prijateljem, ki ste jo tolažili v času njene bolezni in
jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti in z
nami sočustvovali, ji poklonili vence in cvetje, sveče ter
darovali za svete maše in za vzdrževanje pokopališča.
Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete
žalostinke, sosedi Dragici za besede slovesa in pogrebništvu
Banfi.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci vsi njeni

*Je čas, ki da in vzame,
je čas, ki celi rane,
blazi bolečine
in ohrani vse spomine.*

V SPOMIN

13. julija bo minilo 11 žalostnih let od
takrat, ko nas je zapustil naš dragi

Alojz Ferko

iz Dolnjih Slaveč

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem grobu in
prižgete svečko spomina.

Njegovi najdražji

*Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči.*

ZAHVALA

26. junija je v 76. letu mirno zaspala
naša draga žena, mama, babica in
prababica

Marija Duh

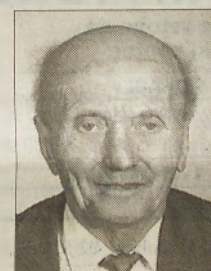
roj. Vinčec, iz Nedelice 80

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
botrini, sosedom in znancem, ki ste jo v tako velikem številu
pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala tudi zdravnici dr. Mihaeli Flac Lisjak, osebju bolnišnice v
Rakičanu, župniku g. Ratniku za lep pogrebni obred, pevcem za
odpete žalostinke ter pogrebništvu Ferenčak.

Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje ter darovali cvetje, sveče, za
svete maše in vežico.

*Žalujoci: mož Jožef, sinova Jože in Štefan z družinama,
vnuk Zdravko z družino ter vnukinja Klementina*

*Skromno, tiho si živel,
za nas si delal in skrbel.
Srce ljubeče zdaj v grobu spi,
nam pa rosijo se oči.*

ZAHVALA

V 82. letu nas je za vedno zapustil
dragi mož, oče, tast in dedek

Herman Gomboc

iz Nuskove 25

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem,
sosedom in znancem, ki ste v teh žalostnih trenutkih sočustvo-
vali z nami, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in v
dobrodelne namene, ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovo
zadnjo pot.

Posebej hvala osebju pljučnega oddelka bolnišnice v Rakičanu,
g. dekanu Martinu Vorošu za pogrebni obred, pevcem za
odpete žalostinke, godbi na pihala, zastavonošem in pogrebni-
štvu Banfi.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

*Žalujoci: žena Hermina, hčerka Silva z možem Tončkom
in vnukinja Tatjana z možem Tomažem*

*Zaspala mamica si zlata,
zaprla trudne si oči,
naj Bog odpri ti rajska vrata,
spet vidimo se v večnosti.*

ZAHVALA

V 84. letu nas je za vedno zapustila
dobra in skrbna mama, babica in
prababica ter sestra

Marija Ranko

roj. Zelko
iz Tropovec

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
znancem in prijateljem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti,
z nami sočustvovali, ji poklonili vence, sveče, darovali za svete
maše in dobrodelne namene.

Posebej se zahvaljujemo sosedom Tatjani in Ireni Števanec za
vso pomoč, Bernardi za besede slovesa, g. župniku Kranjcu in
pevcem za lepo odpete žalostinke.

Lepa hvala kolektivu Semesadike Mengeš ter kolektivu Mure iz
213. brigade.

Vsem še enkrat - iskrena hvala.

Žalujoci vsi njeni

Odgovor na članek kulturni dom v Črenšovcih

Zadružni dom nikoli ni bil last vaše skupnosti

Spoštovani gospod Nerač!

Prebral sem vaš članek v pomurskem Vestniku pod naslovom Kulturni dom v Črenšovcih. Ko sem članek temeljito prebral, sem prišel do zaključka, da glede stvari z zadružnim domom in kulturno dvorano v Črenšovcih, ki je v sklopu doma, nimate razčiščenih pojmov, pa mi zato dovolite, da vam jih v nekaj besedah skušam pojasniti, vaša stvar pa je, kako boste te stvari dojeli in razumeli.

Zadružni dom v Črenšovcih ni bil nikoli imenovan vaški dom in nikoli last vaše skupnosti Črenšovci. Dom se je začel graditi leta 1947, v času obnove po drugi svetovni vojni. Gradila ga je takratna Kmetijska zadruga oziroma njeni člani, zadruga s svojimi obratnimi sredstvi in tudi krediti. Prav gotovo pa je bilo nekaj narejenega tudi s prostovoljnimi delom (udarniško delo), saj so bila taka dela po vojni obnovi močno razširjena (proga Brčko-Banoviči, Šamac-Sarajevo, kjer so delali tudi naši krajanji, pa niso postali lastniki teh objektov). Tudi danes imamo v gradnji take objekte, v katere krajanji vlagamo vsak svoj delež – dar, pa nismo lastniki teh objektov.

Zadruga Črenšovci je imela 1948. leta 1482 člana, zadnjo pristopno izjavo s številko 1482 vam prilagam. Iz vasi Črenšovci je bilo 267 članov, preostali člani so bili iz Gornje, Srednje in Dolnje Bistrice, Trnja, Žižkov, Hotize in Gred. Torej zadružni dom nikakor ne bi mogel pripadati samo vasi Črenšovci, ampak vsem, ki so pri gradnji doma in dvorane sodelovali. Za te trditve obstajajo verodostojni dokumenti.

Izgovarjate se na jasno izraženo skrb nekaterih »uplivenih« članov zadruga (obenem članov občinskega sveta), ki pravijo, da jih boli, ker občina

kupuje nekaj, kar je bilo že prej last krajanov. Z vso odgovornostjo trdim, da je to sprenevedanje nekdanjega »uplivenega« člana zadruga – sedaj tudi občinskega svetnika, ki je bil v letih 1994 izključen iz članstva Kmetijske zadruga in razrešen kot član upravnega odbora SKZ Črenšovci zaradi dolgov in neporavnavanja svojih obveznosti do zadruga, ki so vsaj take, če ne večje, kot znaša kupnina za »kinodvorano«.

Upam, da boste sedaj lažje razumeli »globoke misli« nekdanjega »uplivenega« člana zadruga. Gotovo pa boli zadruga delavce, ki so žrtvovali vsak približno tri plače za »uplivenega« člana zadruga, seveda po vašem pojmovanju.

Vseskozi je z zadružnim domom, v katerem je tudi kulturna dvorana, razpolagala SKZ Črenšovci, saj je tudi edina lastnica doma. Res pa je, da je s kulturno dvorano – malo in veliko – ves čas (približno 50 let) brez vsake najemnine in vzdrževanja razpolagala vas Črenšovci (SZDL, mladina, Kulturno društvo KS Črenšovci, VO Črenšovci itd.), saj druge dvorane ni, druge vasi pa so si gradile svoje kulturne dvorane.

Res tudi drži, da je zgradba, ki je stara približno 53 let, po toliko letih potrebna obnove in vzdrževanja. Kupljeno dvorano bo večinoma tudi v prihodnje uporabljala in koristila vas Črenšovci, pa čeprav jo je kupila občina Črenšovci, ki jo sestavlja šest vasi. Vprašanje se mi postavlja, ali morda preostale vasi pri tem niso prikrajšane.

V članku navajate, da bo kupnina za dvorano pripomogla vodilnim v zadrugi k še naprej uspešnemu vodenju. V zadrugi znamo vsak tolar še kako ceniti, spoštovati in ga tudi pametno oplemeniti. Močno se zavedamo slabe gospodarske situacije, posebno v kmetijstvu, položaj kmeta je zelo slab, vzporedno s tem pa tudi zadruga. Zavedamo se, da nas lahko rešita samo kmečka trma in pripadnost zemlji.

Toda, gospod Nerač, nekaj bi vam vseeno rad razložil. Kljub zelo težki gospodarski situaciji zadruga zadnjih 30 let nima finančnih oziroma likvidnostnih težav in svoje obveznosti do dobaviteljev poravnava – sproti in pošteno. Smo med redkimi zadrugami v Pomurju, ki nima likvidnostnih težav in dolgov, seveda brez kupnine za »kinodvorano«. SMO pa upraviče-

no zaskrbljeni v tako težki gospodarski situaciji, kako dolgo nam bo to uspevalo. Da pa smo tako trdoživi – kakor sami navajate –, gre prav gotovo zahvala slehernemu kmetu, članu zadruga, delavcem, zaposlenim v zadrugi, med njimi tudi vodilnemu kadru. Gospod Nerač, če bi bili v marsikaterem podjetju delavci in vodilno osebo tako trdoživi in skromni, marsikateri direktor ne bi sramotno končal svoje kariere, delavci pa tragično na borzi dela.

Upam, da sem vam v kratkih besedah skušal realno prikazati dejstva, katerih očitno ne poznate in jih navajate kot neresnične v vašem članku, ki se nanašajo na razmere v zadrugi. Upam, da vam za ostala navajanja dajo odgovor tisti, ki se v članku vidijo. Upam, da na podlagi tega med nama ne bo prišlo do kakšnega nesporazuma ali zamere. Za lažje razumevanje okrog lastnine pa vam pošiljam nekaj izvornih listin.

S spoštovanjem in zadružnim pozdravom!
Direktor SKZ Črenšovci Matija Žižek

Komentar k pismu

»Kramar ne more preboleti«

Delovanje organov je zakonito in legitimno

Zanesljivo ne bi napisal komentarja k pismu, ki je bilo objavljeno v vašem tedniku dne 19.6.2003 pod naslovom »Kramar ne more preboleti«, če se ne bi name množično obračali občani občine Velika Polana z mnogimi vprašanji o legitimnosti delovanja sedanjega občinskega sveta in njegovih delovnih teles. Ker je v pismu g. Štefana Prše omenjena občina Velika Polana v smislu dvoma o zakonitem delovanju njenih organov, se bom v svojem komentarju omejil samo na navedbo nekaterih dejstev, čeprav je zakonito poslovanje občine od 10.12.2002 v celoti dokazljivo z dokumentacijo, ki je na razpolago na občini.

Občina Velika Polana ali katerikoli njenih organov si po zadnjih volitvah ni prilastil nobene od mandatov, ki mu po zakonu ne bi pripadali. Enako je tudi z mandatom članov nadzornega odbora. Vsi člani nadzornega odbora so bili imenovani s strani Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja po postopku, kot ga določa Statut Občine Velika Polana in potrjeni s strani Občinskega sveta Občine Velika Polana. Nadzorni

odbor je pričel z delom v zakonskem skladu z dne 19.6.2003. Člani odbora so bili izvoljeni g. Alojz Kramar, dr. Štefan Špilak in g. Boris Ostrc, ki je po osebnih razlogov odstopil. Zato je odbor jeval delo z dvema članoma. Delo nadzornega odbora je potekalo v skladu s statutom programom dela. Nadzorni odbor je, skupaj s katerim se je seznanil tudi občinski svet,

Na žalost je gospod Prša po objavi s pravo medijsko ofenzivo v stilu prejšnjih dni. Tudi navajanje nepopolnih »dejstev« izjav, ki so v nasprotju s tistimi, katere je predvolilnem času (npr. o stanju sredstev K.S. ob prevzemu), spada v železni rep diškega vojskovanja. Med polresnice spada tudi posojanje denarja iz blagajne Krajevne skupnosti Velika Polana. Res je, da Krajeva skupnost posojala denar. V šini posojenih sredstev sicer ni točen, bila sredstva v celoti vrnjena z obrestmi. Trjuje dokumentacija na občini bi v podobi stroj. Lahko bi komentiral še več izjav župana, vendar to ne bi imelo nobenega bi bilo to spet »novi napadi nanj«.

Moja želja in odločitev je, da v čim krajši zaključimo zgodbo iz preteklosti, da se odločimo nanj z ugotovljenimi dejstvi in ukrepamo začetno ukvarjati s prihodnostjo. Želim, da bi objavljali tudi novice o tem, da je uprava v šestih mesecih pripravila, ob svojih petih rednih in dveh izrednih več kot 60 različnih sklepov in odločbah, potrebnih za delovanje in financiranje občine po štirih letih spet financira na letnega proračuna, da je v pripravi projekta zvezo, da bo v Brezovici letos zasvetila svetljava, da so odkupljene parcele za čiščenje, da župan in občinski svet sodelujeta ogromno truda, da bi se stvari čim prej z mrtve točke itd.

Dobre novice medijsko sicer niso tako zanimive kot tiste o raznih razprtijah, vendar sem prepričan, da jih bodo občani znali ceniti. Zato se v prihodnosti ne bom poskušal s pojasnjevanjem v bodoče ne mislim več spregledati na to, kakšni bodo odzivi na moja besedila iz preteklosti bodo odločali tisti, ki so poimenovali in plačali. Določeni so skih organov pa je, da poskušajo občanom zagotoviti čim boljše pogoje za bivanje in razvoj. Trudimo se, da bodo občani v bodoče!

Andrej Lebar, župan Občine Velika Polana

120 dni kopanja že od 8.000 sit dalje
Mesečne in sezonske vstopnice za športnorekreacijski center:

OTROCI (od 7 do 15 let)	DIJAKI IN ŠTUDENTI	ODRASLI
Mesečna vstop. 5.000 sit	Mesečna vstop. 8.000 sit	Mesečna vstop. 11.000 sit
Sezonska vstop. 8.000 sit	Sezonska vstop. 14.000 sit	Sezonska vstop. 17.000 sit

Kopanje s kosilom samo 1.800 sit.

MEDIAFIN, d. o. o., Ljubljana
Trgovina in finančne storitve

UGODNA GOTOVINSKA POSOJILA
do 300.000,00 SIT na 12 OBROKOV

UGODNA HIPOTEKARNA POSOJILA
do 20 LET

PE LENDAVA:
031 797 715, 031 589 448

RELAX TURIZEM Slovenska 25, 9000 M. Sobota, 02 530 37 80

Slovenija, Hrvaška, BiH, Črna gora, Albanija in Italija

Organizirani avtobusni in letalski prevozi na Hrvaško, v BiH, Črno goro in Albanijo

Turčija, Tunizija, Grčija, Španija, Bolgarija

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNE KATALOGE!

VEDEŽEVANJE, SVETOVANJE

090 42 84

090 42 84

UGODNI KREDITI DO 6 LET

Za vse zaposlene in upokojece! Možnost obremenitve OD prek 1/3, stari kredit ni ovira.

VIVA, posredništvo in trgovina, Matej Prapotnik, s. p., Pivkova ul. 19, 2250 Ptuj, PE Cafova 4, 2000 Maribor

Tel. 02/25 25 152, GSM: 041 32 59 23

SOBOSLIKARSTVO
VOJKO GERGORIC, s. p.

Moravske Toplice
GSM: 041 357 457

- vsa notranja in zunanja slikarska in pleskarska dela
- izdelava DEMIT FASAD

"VRATKO"

GARAŽNA VRATA • INDUSTRIJSKA VRATA
DVORIŠČNA VRATA • ZAPORNICE
DALJINSKI POGONI

M. Sobota, Ul. Mikloša Kuzmiča 13 tel.: 02/ 53 51 131
Maribor, Dupleška c.10 tel.: 02/ 480 0 141

VEDEŽEVANJE TANJA

090 43 51

24 ur - NON STOP

TRIDOM

Robert Slana, tel.: 031 290 226

GARAŽNA VRATA
INDUSTRIJSKA VRATA
VRTNA DRŠNA VRATA
VRTNA KRIJLNA VRATA
NA MOTORNI POGON
Z DALJINCEM
ALU VHODNA VRATA

KURILNO OLJE, PREMÖG

Ugodne cene in možnosti plačila!

KURIMO - PREVOZ, Bojan Jakšič, s. p., Gorjanska Bistrica 51, tel.: 57 88 200

NOVO - LAŽJE IN HITREJE DO POSOJILA!

BONAFIN, d. o. o. ZASTAVLJALNICA

UGODNA GOTOVINSKA POSOJILA

garancije: plačilne kartice, osebni dohodek, pokojnina

MS, Staneta Rozmana 16, tel.: 02/524 16 30
LJ, Slovenska 27, tel.: 01/425 20 75

Zabavno poletje v Terme 3000

* Vsak dan bogat animacijski program ob bazenih in v njih * Nagradne igre * V soboto zvečer na terasi hotela Termal družabni večer z glasbenimi gosti in nagradne igre (vstopnine ni).

12. in 13. 7. / Privarna Laško, SHARK, Salomonov ogljik, Občala ČIB Bovec

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU
MURSKA SOBOTA, ARH. NOVAKA 2B

zbira prostovoljne prispevke občanov in organizacij na račun pri Ljubljanski banki: 02340-0019232476

ZA DAROVANA SREDSTVA SE ZAHVALJUJEMO!

Vse informacije lahko dobite po tel.: 031 438 342

Ključ do kakovostnega pridelka

Že na začetku daleč pred ostalimi:

TEL DOR
Specialist v boju proti sivi plesni (botritisu).
Za prvovrsten zdrav pridelek.

Nova učinkovina iz nove kemične skupine: fenheksamid v sredstvu Teldor. Temelj slehernega varstva rastlin!

- Teldor odlikuje novi mehanizem delovanja, ki preprečuje razvoj gliv sive grozdne plesni (*Botryotinia fuckeliana*), cvetne monilije (*Monilinia laxa*) in sadne gnilobe (*Monilinia fructigena*) ter preprečuje njihovo razširjanje.
- Teldor odlikujejo kratke karence (21 dni za vinske sorte in 14 dni za namizne sorte grozdja) in ga uporabljamo pred zapiranjem grozdov in v času mehaniziranja grozdnih jagod oz. pred obiranjem v odmerku 1,25 l/ha.
- Teldor je zelo primeren za programe integrirane pridelave in antirezistentno strategijo. Varen je za uporabnika, za okolje (»reduced risk pesticide«) ter izvrstno kompatibilen z rastlino.
- Tekoča formulacija SC omogoča natančno odmerjanje sredstva, ki je uporabniku prijazen in je idealen partner za mešanje.

Teldor – če ga uporabljate, ste daleč pred ostalimi. Vsekakor pa bolj gospodarni.

PINUS
Telo Rade

BAYER
Bayer CropScience

VESTNIKOV KOLEDAR

10. julij, četrtek,	LJUBICA
11. julij, petek,	OLGA
12. julij, sobota,	MOHOR
13. julij, nedelja,	EVGEN
14. julij, ponedeljek,	FRANC
15. julij, torek,	VLADIMIR
16. julij, sreda,	MARIJA

16. julija bo sonce vzhlo ob 5. uri in 26 minut, zašlo pa ob 20. uri in 49 minut. Dan bo tako dolg 15 ur in 23 minut. 13. julija ob 21. uri in 22 minut bo na nebu nastopil ščip.

Menjalniški tečaji za tolar
Banke Slovenije 9. julija 2003

država	ozn. val.	šifra	enota	nakupni	srednji	prodajni
EMU	EUR	978	1	233,2750	233,9769	234,6788
Hrvaška	HRK	191	1	31,0702	31,1637	31,2572
Madž.	HUF	348	1	0,8900	0,8927	0,8954
Švica	CHF	756	1	150,3448	150,7972	151,2496
V. Brit.	GBP	826	1	338,3249	339,3429	340,3609
ZDA	USD	840	1	206,8774	207,4999	208,1224

16. območno tekmovanje za zlato harmoniko Ljubečne

V nedeljo so se ob Gajševskem jezeru na območnem tekmovanju za zlato harmoniko Ljubečne spet zbrali harmonikarji - frajtonarji iz vse Slovenije. Tekmovanje so pripravili Prostovoljno gasilsko društvo iz Beltince, Turistično in športno društvo Branek Branoslavci ter Podjetje za informiranje iz Murske Sobotice. Selektor za zlato harmoniko Ljubečne, profesor harmonike Zoran Kolin, je na polfinalni tekmovalni, ki bosta sredi avgusta v Postojni in Mozižu, uvrstil sedem harmonikarjev, med njimi tudi osnovnošolko Katjo Vunderla, ki je že drugič postala NAJ... HARMONIKARKA POMURJA. Finalno tekmovanje ZA ZLATO HARMONIKO bo v 31. avgusta v Ljubečni.

Spoštovani bralci, vabimo vas k sodelovanju. Šale, katerim ste se najbolj nasmejali, pošljite na dopisnicah s pripisom: VESTNIK, »Vanekovi vici«, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Vsak teden bomo objavljeno šalo nagradili.

VANĖKovi VICI

Nežnost

Dragi, rada bi, da bi bil z mano tako nežen, kot so ljubimci v filmih!
Si nora! Sploh veš, koliko so oni plačani za to!?

Alkohol pomaga

Učiteljica prinese v razred dve steklenici in glisto. V eni steklenici ima vodo, v drugi pa alkohol. Glisto vrže v steklenico z vodo in ta v njej veselo zapla-

va. Nato vrže glisto v steklenico s šnopsom, glista divje zamiga in crkne.
Nato učiteljica vpraša učence, kaj se lahko iz tega naučimo? Janezek veselo odvrne: »Pijmo alkohol, pa ne bomo imeli glist.«

Štajerska narodna

»Kaj reče štajerec, ki pade v Dravo?«
»To še spijemo in gremo!«

Na avtobusu

Starejši možakar se je naslanjal na svojo palico, ker ni imel sedeža. Pri tem mu je palica kar naprej spodrsavala. Mlajši potnik, ki je udobno sedel, mu reče: »Očca, če bi na koncu imeli gumico, vam ne bi drsela sem in tja.«

»Če bi tvoj oče imel gumico, ko te je delal, bi jaz zdaj imel sedež!« mu je jezno odvrnil starček.

Pozornost novemu naročniku:

majica

Ob naročilu dobite štiri izvode časopisa brezplačno.

NAROČAM VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica):

ime
in priimek:

kraj:

ulica:

poštna številka:

davčna številka:

datum:

Naročnino želim plačevati (obkroži):

a) po položnici - letno

b) po položnici - polletno

c) po položnici - trimesečno

številka:

pošta:

V dvoje je lepše

Zakoncema Avguštin in Alojzu Kralju iz Spodnje Ščavnice so se rodile tri hčerke: Brunica, Darinka in Simona. Prvi dve sta si že pred časom ustvarili družini in odšli iz rojstne hiše, najmlajša Simona pa se je poročila v najlepšem mesecu leta - letošnjem maju. Njen izvoljenec je Anton Roškar, ljubkavalno Tonči, iz sosednjih Lastomerec.

Simona in Tonči se poznata že iz otroštva. Med njima je le devet mesecev starostne razlike. Iskrica ljubezni pa je preskočila, ko sta obiskovala (in končala) Srednjo kmetijsko šolo Rakičan. Odločila sta se pač za življenje in delo na kmetih. Kraljevi obdelujejo kar štirinajst hektarjev zemlje, povrh pa imajo šest hektarjev gozda, zato so bili kar veseli, ko je začelo kazati, da bo prišel postaven, delaven in seveda ljubeč zet. V Spodnjo Ščavnico pa ni prihajal le na obisk k dekletu, ampak tudi pomagat delat, zlasti s stroji.

Simona je razkrila, da sta prijateljela pet let, vendar sta skoraj vse do poroke živela vsak na svojem domu. Šele malo pred letošnjim 17. februarjem, ko se jima je rodila hčerka Zarja, se je Tonči preselil na nov dom. »Civilno« sta se poročila v Gornji Radgoni, cerkveni poročni obred pa je bil pri Nego- vi. Nevestin priča je bil birmanski boter Ignac Kralj iz Spodnje Ščavnice, ženina priča pa krstni in birmanski boter Anton Pintarič iz Lastomerec. Potem je bila seveda gostija v šenekarjevem gostišču v Spodnjih Ivanjcih, kjer je 170 gostov (in seveda mladoporočni par) zabaval vokalno instrumentalni ansam- bel Klopotec. Naslednji dan pa se je sešlo nekaj ožjih sorodnikov. Simona in Tonči sta se močno živela v

delo na veliki domači kmetiji in vse bolj postajata »ta glavna«. Te dni pospravljata pšenico (triindvajset hektarjev), potem pa bo nekaj časa (vsaj kar zadeva delo na poljih) pre- dah, ki ga bosta izrabila za enotensko letovanje na morju. Kmalu nato bo napočil čas za prav tako veliko delo, saj bo treba pospraviti koruzo z enainvajset hektarjev. Dela pri Kraljevih pa ne manjka noben dan, kajti na kmetiji imajo 50 plemenskih svinj in letno vzre- dijo do 800 bekonov. Na koncu morda še to: Simona je dobila do- brega moža, njena starša pa dobre- ga zeta, zato jima z veseljem pre- puščata ne le delo, ampak tudi vo- denje velike kmetije. Prej ko slej bosta tudi formalna lastnika.

Š. S.

Izbiramo naj...
natakarico in natakarja

- 1 Urška Bagola, gostilna Ajda, Cankova
- 2 Miran Magdič, slaščičarna Tamara, Radenci
- 3 Dušana Ciglar, okrepevalnica Gol, Serdica
- 4 Goran Kološa, gostilna Marič, Sebeborci
- 5 Simona Serdt, gostilna Mencigar, Krajna
- 6 Robert Štupoš, gostilna Ratnik, Vinogradniški center Ivanovci
- 7 Marjana Kijanec, Prekmurska iža, Izakovci
- 8 Boštjan Nemeš, Desperado, Murska Sobota
- 9 Marija Kerčmar, bife Metuljček, Hodoš
- 10 Jure Hodnik, hotel Jeruzalem, Ljutomer

Glasujem za naj... natakarico

Ime in priimek:

Glasujem za naj... natakarja

Ime in priimek:

V Muri so zaslužili... obveščeni visoki... haja vest, da se... Peklar umika iz poslovanja... ljenja na slovensko... naj bi na velepos... Skopje za gospo... šejja, oziroma... gospodarska vpraš... poslaniku Marjana... res velika škoda... velika korist za...

Kako dovzetni so... pani za razvoj... gašovcih. Napovedana... ba, vredna milijon... ni zadosten g... občinskega zeml... ki bi na njem gra... gljivosti. No, če se... pi bodo na zeml... uredili zelenico in... metom.

Bučecovski hrib na... avtoceste se priš... so ga spravili k Mu... kom pa bodo konzerv... tišče v Hrastju. Met... sedaj mzično iščejo... ali bo nastal konz... cesti ali pa bo skozi njega... veter in tako še bolj... od sonca že opačena...

V Preklici je prišlo... večjega prijateljskega... ma. Ljutomerški noč... so prevzeli nogomet... V zgodbi je pomemb... blagovna znamka ostaj...

Kljub ofenzivi na... Ljutomerčan je ni znes... zlatih jajc, da bi se... lo njegovo ime v zlat... največji tehnični ugov... dišču Murske Sobotice... mu bilo dano le dober... je bil premalo, da bi...

Razvpiti Art center... objavlja mesto pos... rektorja. Ko bi ta pa... naj bi dobil še umetn... vojnega direktorja. Ta... za novejšo kulturno... tega področja, kot je... temeljni kamen... zgradbo v Prisenj... bo energetska tako... kot je bil v Pre... imajo zares lepa pos... dišče, potem se... obetajo zares lepi časi.

Te dni se mudi dnev... trač, sedaj svetovne... prej pa eden glavni... inženirjev v tem... vesoljskem centru... njegovega obiska n... li v Puconcih. Mar... hko kaj več poveda... varni visokin tehno... občinska poslovna j... *

Očitno je, da bo Soos... za bogatitev zabav... pesmi in napoved... športna društva... prejemajo sode... poravnave avtor... glasbo, ki so jo... veseljih. Pred p... reši dober spom... so izvajali le ju... *

KESEDAN KUMI